

સોરઠ વિશ્વશ્રીમાળી

SORATH VISASHRIMALI - RNI NO.: 22805/73

Vol. No.: 52 ❖ Issue : 05 ❖ Pages : 36 ❖ Mumbai ❖ May - 2024 ❖ Price : Rs.8/-

સ્મરણાંજલી

સ્વ. જયાબેન શાંતીલાલ શાહ

વાત્સલ્યની વીરડી સમા જયા બા ને
શાહ પરિવાર તરફથી

ભાવભીની શ્રદ્ધાંજલી

ગીતાબેન તથા સ્વ.વસંતભાઈ શાહ

મીનાક્ષીબેન બંકિમભાઈ શાહ

મીનાબેન દિલીપભાઈ શાહ

સ્વાતીબેન કિશોરભાઈ શાહ

ભાવના અનિલભાઈ શાહ

સ્વ.નીલાબેન કિશોરભાઈ મહેતા

સ્વ. સુશીલાબેન સુરેશભાઈ સાવડીયા

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ

શ્રી તારાચંદ ધનજીભાઈ મહેતા કાર્યાલય,

૪, દેવકરણ મેન્શન, બિલ્ડીંગ નં.૭, બીજે માળે,
૨૪, વિજ્ઞાનદાસ રોડ, મુંબઈ - ૪૦૦૦૦૨.

ફોન : ૦૨૨ - ૨૨૦૬૯૧૭૨

સમય : બપોરે ૧ થી સાંજે ૬ (1.00 pm to 6.00 pm)

E-Mail:svjainsamajmumbai2@gmail.com

data@svjainsamaj.com www.svjainsamaj.com

તંત્રી : શ્રી રાજેન્દ્ર ઓત્તમચંદ પુનાતર - મો. ૭૦૨૧૨૦૧૨૮૦

સમાજની કારોબારી સમિતિ

શ્રી કિરીટકુમાર પ્રભુલાલ મહેતા	-----	પ્રમુખ
શ્રી મહેશભાઈ મથુરદાસ સાવડીયા	-----	ત.ભૂ. પ્રમુખ
શ્રી ધીરેનભાઈ દેવચંદ વસા	-----	ઉપપ્રમુખ
શ્રી આશિષભાઈ વિનોદરાય મહેતા	-----	માનદ્મંત્રી
શ્રી પરિમલભાઈ મનસુખલાલ ભીમાણી	-----	માનદ્મંત્રી
શ્રી યોગેશભાઈ વિનોદરાય વોરા	-----	ખજાનચી
શ્રી રાજેન્દ્રભાઈ ઓત્તમચંદ પુનાતર	-----	મુખપત્ર તંત્રી
શ્રી મહેશભાઈ કાંતિલાલ વોરા	-----	સભ્ય
શ્રી કિશોરભાઈ લાલચંદ રામાણી	-----	સભ્ય
શ્રી જયંતભાઈ યુનીલાલ દોશી	-----	સભ્ય
શ્રી સંજયભાઈ ધનસુખલાલ મહેતા	-----	સભ્ય
શ્રી કીર્તિભાઈ રસિકલાલ વસા	-----	સભ્ય
શ્રી અતુલભાઈ ધનજીભાઈ વસા	-----	સભ્ય
શ્રી જયેશભાઈ શરદચંદ વસા	-----	સભ્ય
શ્રી શૈલેષભાઈ વ્રજલાલ વોરા	-----	સભ્ય
શ્રી જયેશભાઈ યુનીલાલ વસા	-----	કો-ઓપ્ટ
શ્રી પ્રવિણચંદ્ર ચીમનલાલ વોરા	-----	કો-ઓપ્ટ

Bank Details

Name : SHRI SORATH VISA SHRIMALI JAIN SAMAJ

Banker : Bank of Baroda, M.J. Market, Mumbai-400003.

S.B. A/C No. 03870100000044

IFSC : BARB0BULLIO (fifth digit will be numerical zero),

MICR : 400012047

NAME : SORATH VISA SHRIMALI JAIN SAMAJ TRUST

Banker : Union Bank of India

Princess Street, Mumbai - 400002

S.B.A/C.No. 319102010054364

IFSC : UBIN0531910

કાનૂની કાર્યક્ષેત્ર મુંબઈનું રહેશે.

Auditor : Viren Vasa & Associates

Chartered Accountant, Mumbai

લવાજમ દરો ભારતમાં આજીવન : રૂ. ૨૭૦૦/-

મુદ્રણ અને પોસ્ટિંગ : લક્કી પ્રિન્ટર્સ

૪૦, મહેતા ઈન્ડ. એસ્ટેટ, લિબર્ટી ગાર્ડન ક્રોસ રોડ નં. ૩,
મલાડ (વેસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦૦૬૪

મુખપત્ર બાબતે અગત્યની સૂચના

સમાજના વડીલો, ભાઈઓ અને બહેનો

સમાજના જે લોકોએ મુખપત્રનું આજીવન સભ્યપદ હજુ સુધી મેળવ્યું ન હોય તેઓને નમ્ર વિનંતી છે કે તેઓ રૂ. ૨૭૦૦/- ભરી મુખપત્રના આજીવન સભ્ય બની જાય, વ્યવસ્થાના એક ભાગરૂપે વાર્ષિક સભ્યપદ બનાવવાનું બંધ કરવામાં આવેલ છે જેની નોંધ લેવા નમ્ર વિનંતી.

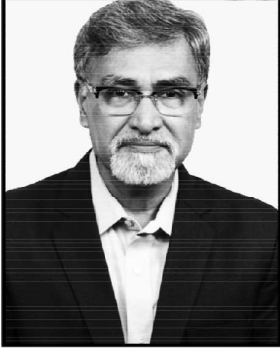
જેવો આજીવન સભ્ય હતા પરંતુ હાલ હયાત નથી તેનું આજીવન સભ્યપદ આપોઆપ રદ થઈ જાય છે. તેમના કુટુંબીજનોએ નવું સભ્યપદ મેળવી લેવું જેથી તેમને નિયમિત રીતે મુખપત્ર મળતું રહે.

માર્ચ-૨૦૨૪ થી મુખપત્ર મલાડ વેસ્ટ પોસ્ટ ઓફિસમાંથી દર મહિનાના છેલ્લા અઠવાડિયામાં પોસ્ટ કરવામાં આવે છે અને તેની જાણ સોશિયલ મીડિયા કે ગ્રુપમાં કરવામાં આવે છે અને સોફ્ટ કોપી પણ અપલોડ કરવામાં આવે છે.

મુખપત્ર પોસ્ટ થયાની તારીખથી ૧૦-૧૨ દિવસમાં જો મુખપત્ર ન મળે તો આપની નજીકની પોસ્ટ ઓફિસમાં સંપર્ક કરવો. ઘણી વાર લોકલ પોસ્ટ ઓફિસમાંથી પત્રોની નિયમિત ડિલેવરી થતી નથી.

અમે અમારા બનતા પ્રયત્નો કરીને આપને નિયમિત રીતે મુખપત્ર મળે તે માટે મહેનત કરી રહ્યા છીએ. કોઈ પણ કારણસર કદાચ આપને મુખપત્ર ન મળે તો તે બદલ ક્ષમા ચાહિયે છીએ.

તંત્રી સ્થાને થી....

શ્રી રાજેન્દ્રભાઈ પુનાતર
મો. ૭૦૨૧૨૦૧૨૮૦
૯૩૨૩૧૪૧૫૯૫

અનીતિ - અધર્મ થી મેળવેલ સફળતા નું આયુષ્ય ખૂબ ટુંકુ હોય છે.

મહાભારતમાં વેદવ્યાસ લખી ગયા છે કે સમજદાર વ્યક્તિએ ૪ ચીજો થી દુર રહેવું જોઈએ. ૧) પોતાની નિંદા, ૨) પોતાની પ્રશંસા, ૩) બીજાઓની નિંદા તથા ૪) બીજાઓની ખુશામત મહાભારત કે તેના જેવા ગ્રંથોના પાત્રો આપણને કઠિન પરિસ્થિતિમાં કે મુશ્કેલીના સમયમાં સમતા-દીરજ ચતુરાઈ ઇત્યાદિનો ઉપયોગ કરીને મુશ્કેલ સમયનો સામનો કરતા શીખવાડે છે. તેમાં રહેલા કથનમાં જીવનમાં ડગલેને પગલે ઉપયોગી થાય તેવા વિચારો મુકેલા હોય છે.

પર નિંદાથી તો દુર જ રહેવું જોઈએ, પરંતુ આત્મનિંદા પણ ઘાતક પુરવાર થતી હોય છે. મનોમન કે બીજા પાસે આપણી જાતને દોષ દેવાનો નહીં, કે મેં જિંદગીમાં આ ખોટું કર્યું - મેં મોટી ભુલ કરી. ભુલ થઈ ગઈ હોય તો તેનો સ્વીકાર કરીને તથા ભવિષ્યમાં આ પ્રકારની ભુલો નહીં કરવાની કાળજી રાખવાની. આપણી જાતને દોષ આપવાથી કે તેનો ફક્ત અફસોસ કર્યે રાખવાથી ભવિષ્યમાં ભુલો નહીં જ થાય તેવું માની લેવાની જરૂર નથી.

બીજાઓની નિંદા ન કરીએ તે જ પ્રમાણે આપણી જાતની આત્મનીંદા થી પણ દૂર રહેવું જોઈએ. આપણે પોતે કેટલા નિખાલસ છીએ તે બતાવવા માટે ઘણીવાર આપણે બીજા સમક્ષ આપણામાં કઈ કમી કે ખોટ છે તે દર્શાવતા હોઈએ છીએ. આપણામાં રહેલી કમી કે ઉણપ બીજા પાસે વ્યક્ત

કરવાથી કોઈ ફરક પડતો નથી, પરંતુ તેને બદલે આપણામાં રહેલી ઉણપને કઈ રીતે દુર કરવી તે ઉપર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું જોઈએ. આપણામાં રહેલી ઉણપ બીજા પાસે દર્શાવવાથી સામી વ્યક્તિ ક્યારેક તેનો દુરુપયોગ કરી આપણને હાનિ પણ પહોંચાડી શકે છે.

આત્મનિંદા ન કરીએ તે જ પ્રમાણે વ્યક્તિએ આત્મા પ્રશંસા થી પણ દૂર રહેવું જોઈએ. ઘણા લોકોને વાત વાતમાં પોતાની મોટાઈ કે પોતાના ગુણગાન ગાવાનું ખુબ જ ગમતું હોય છે. પોતે મેળવેલી સિદ્ધિના ગુણગાન ગાવાનો એક પણ મોકો છોડતા હોતા નથી. પોતે બીજા લોકોથી વધારે હોશિયાર ગુણવાન છે. તે સાબિત કરવા માટે આત્મ પ્રશંસા નો સહારો લેતા હોય છે. ઘણીવાર આપણે ભૂલી જતા હોઈએ છીએ કે આપણી સિદ્ધિ કે આપણી સફળતા માં સામી વ્યક્તિને કોઈ જ રસ નથી હોતો, પરંતુ આપણા સંબંધોના સૌજન્ય થી તે આપણી આત્મસિદ્ધિ ને સાંભળી લેતા હોય છે.

ઘણા લોકો એવા ભ્રમમાં હોય છે કે કોઈની પાસે કામ કઠાવવાનું હોય તો સામી વ્યક્તિને પ્રસન્ન કરવા તેના ગુણગાન ગાવા જોઈએ અને તે ગુણગાન મોટેભાગે ભાટાઈ કરવાની હદ સુધી પહોંચી જતા હોય છે. પ્રશંસા કરવી અને ખુશામત કરવી તે વચ્ચે ખુબ જ પાતળી ભેદરેખા છે. કોઈ સારું કાર્ય કરે તો આપણે જરૂર તેની પ્રશંસા કરવી જોઈએ, તેને બિરદાવી જોઈએ. પરંતુ આપણું કામ કઠાવવા માટે કરવામાં આવતા વખાણ ભાટાઈ માં પલટાઈ જતા હોય છે. સામાજિક કાર્યકર્તા લોકોને આ અનુભવ જરૂર થતો હોય છે. આપણી ક્ષતિઓ કે ગુણો તરફ સૌજન્ય પુર્વક ધ્યાન દોરવાને બદલે આયોજકોને સારૂ લગાડવા કાર્યક્રમની સફળતાના બેમોઢે વખાણ થતા હોય છે.

એવું નથી કે આપણે જેના વધારે પડતા વખાણ કરીએ છીએ તે વાતની સામી વ્યક્તિને ખબર નથી હોતી પરંતુ ઘણા લોકોને આ ગમતું હોય છે, અને ક્યારેક તો તેની આદત પણ પડી જતી હોય છે. ચમચા ગીરી કે દરબારી ડાયરો કરતા લોકો આ રીતે પાતોનું કામ કઠાવી લેતા હોય છે. ખુશામતપોરો ની જબાન ની મીઠાશ માં રહેલું ઝેર જે સામી વ્યક્તિ પારખી ન શકે તો તેને માટે ક્યારેક ઘાતક પુરવાર થઈ શકતું હોય છે.

કેટલાક લોકોને બીજાની ટીકા કરવામાં કે બીજા વિશે ઘસાતું બોલવામાં એક પ્રકારનો પિશાચી આનંદ થતો હોય છે. સીધી કે આડકતરી રીતે મેણા ટોણા મારતી વ્યક્તિને સાંભળનારા પણ તેનો આનંદ લેતા હોય છે. પોતાને ન ગમતી વ્યક્તિ વિશે સાચી કે ખોટી વાતો કરીને ફેલાવીને તેઓ આનંદ માણતા હોય છે. હાલ ચુંટણી ના માહોલમાં દરેક પક્ષના ઉમેદવારો કે કાર્યકર્તા ઓ સામા પક્ષને નીચો દેખાડવા માટે જાતજાતના ગતકડાઓ કરતા જોવા મળે છે. બીજાને ઉતરતા દેખાડવામાં બધી જ માન મર્યાદાઓ શરમ બધુ ભુલાઈ જતું હોય છે. કાયરેક હિનકક્ષાની ભાષાનો પ્રયોગ પણ થતો હોય છે. સાચા-ખોટા આક્ષેપો અને પ્રત્યાક્ષેપો કરીને સામાપક્ષની આબરૂને લાંછન લગાડવામાં કોઈ પણ પાછી પાની કરતા નથી. આવી વ્યક્તિ કે વ્યક્તિઓને ઓળખીને તેનાથી દૂર રહેવામાં ડહાપણ રહેવું છે.

શાસ્ત્રોમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે સત્યુરુષ હંમેશા શ્રેષ્ઠ વ્યક્તિઓની સીમામાં રહે છે. ક્યારેય એ આ મર્યાદાનું ઉલંઘન નથી કરતો. ગમે તેટલી ઉશ્કેરણીજનક અને અકળાવનારી પરિસ્થિતિમાં પણ તેની વર્તણુકમાં થી શાલીનતા દુર નથી થતી. પોતાનો ગુસ્સો કે નારાજગી પણ અતિ શિષ્ટ અને સંસ્કારી રીતે જ વ્યક્તિ કરતા હોય છે. આવી ભદ્ર વર્તણુક વાળી વ્યક્તિના સંસર્ગમાં રહેવું તે પણ એક લઠાવો છે.

એક મહાગ્રંથમાં લખેલી વાત :

“અનીતિ કે અધર્મથી કે પછી ન કરવા જેવા કામો કરીને માણસ જ્યારે આગળ વધતો હોય છે, અને તે માની બેસે છે કે આ રસ્તો જીવનમાં ઉપર જવા માટે શ્રેષ્ઠ રસ્તો છે. આવું માની આગળ વધનારનો અંત અત્યંત કરુણ હોય છે. અનીતિ થી મેળવેલી સફળતા કે ધન કાયમી ટકતા નથી, તેનું આયુષ્ય ખુબ જ ટુંકુ હોય છે.”

માનનીય પ્રમુખ શ્રી કિરીટભાઈ, માનનીય અન્ય હોદ્દેદારો
તેમજ કારોબારી સમિતિના મારા સહ સાથીદારો,

પ્રણામ,

એપ્રિલ મહિનાના સોરઠ વિશાશ્રીમાળી અંકમાં પ્રમુખશ્રીનો પત્ર પ્રસિદ્ધ થયો છે, જેમાં સોરઠ વિશાશ્રીમાળી મુખપત્રની મારી અલ્પ સેવાઓને એપ્રીસીએટ કરી છે તે માટે આપશ્રીનો આભાર માનું છું.

સૌથી પહેલાં તો મને સોરઠ વિશાશ્રીમાળી મુખપત્ર માટે કામ કરવા વાસ્તે સહૃદયતાથી પ્રોત્સાહન આપનાર માનનીય તંત્રીશ્રી રાજેન્દ્રભાઈ પુનાતરનો ખુબ આભારી છું.

એ દરમિયાન તમારા બધાનો સાથ અને સહકાર મળ્યો તેથી ઉત્સાહ વધ્યો. મને લાગે છે કે હું આ રીતે સમાજનું ઋણ ચુકવી રહ્યો છું. જે મારી ફરજ છે. મારી મર્યાદા ઘણી છે. આવડત હજી કેળવાતી જાય છે. એમાં તમારા બધાની હુંકે - હુંકે મુખપત્રને સારી સેવા આપવાનો પ્રયત્નો કરતો રહીશ.

મુખપત્ર ને શણગારવા બાબતે માનનીય તંત્રી શ્રી રાજેન્દ્રભાઈ પુનાતર, ભૂતપૂર્વ માનનીય તંત્રી શ્રી મધુભાઈ ભીમાણી તેમજ ભૂતપૂર્વ માનનીય તંત્રી શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પુનાતર સક્રિય રીતે રસ લઈને માર્ગદર્શન આપે છે અને તેના માટે તેમનો પણ ખુબ ખુબ આભાર માનું છું.

જયેશ શરદચંદ્ર વસા ના જય જિનેન્દ્ર

તા. ૧૧-૦૫-૨૦૨૪

પાપ અને પૂણ્ય એક સિદ્ધાન્તી બે બાજુ

અહીં બધી ચીજો એક સાથે મળેલી છે જેનો પ્રભાવ વધે તે પ્રગટ થાય છે

તમે અંદરથી બદલાશો નહીં

ત્યાં સુધી બહારની દુનિયા બદલાશે નહીં

- મહેન્દ્ર પુનાતર

મહાન ચિત્ક આચાર્ય રજનીશજી જેમણે પાછળથી ઓશો નામ ધારણ કર્યું હતું. તેમણે જીવન અને ધર્મ અંગે ઊંડી ગહન વાત કરી છે તેના થોડા સ્પંદનો માણીએ.

(૧) જુનેદે એક રાતે પરમાત્માને પ્રાર્થના કરી કે હું જાણવા માગું છું કે આ ગામમાં એવો કોઈ માણસ છે કે જે મહાપાપી હોય કારણકે તેને જોઈને તેને સમજીને હું પાપમાંથી બચવાની કોશિશ કરીશ. મારી પાસે માપદંડ આવી જશે કે આ મહાપાપી છે. આવા જીવનથી બચવાનું છે.

પરમાત્માનો અવાજ આવ્યો કે તારો પાડોશી જુનેદે ભારે આશ્ચર્ય થયું. તેણે ક્યારેય વિચાર્યું નહોતું કે તેનો પાડોશી અને મહાપાપી એ તો સાધારણ માણસ હતો. કામ ધંધો કરતો હતો. દુકાન ચલાવતો હતો. તે કેવી રીતે મહાપાપી હોઈ શકે? તેને તો ખ્યાલ હતો કે મહાપાપી હશે કોઈ રાવણ જેવો માણસ, દુષ્ટ શેતાન આ માણસ તો નાનો એવો ધંધો કરે છે. દેવ દર્શને જાય છે. બાળ બચ્ચાનું ભરણપોષણ કરે છે. એને મહાપાપી કઈ રીતે કહી શકાય?

બીજી રાતે તેણે ફરી પરમાત્માને પ્રાર્થના કરી કે ઠીક તું જે કહે છે તે. હવે મારે એ જાણવું છે કે આ ગામમાં સૌથી મોટો મહાત્મા, પુણ્યાત્મા કોણ છે તે મને જણાવ પ્રભુએ કહ્યું; એ જ માણસ જે તારો પાડોશી છે.

જુનેદે કહ્યું પ્રભુ તું મને વધુ મુશ્કેલીમાં નાખી રહ્યો છે. આમ પણ હું મુશ્કેલીમાં છું આખો દિવસ તે માણસને જોતો રહ્યો છું. એવું કોઈ મહાપાપ તેનામાં જોવા મળ્યું નથી હવે વધારે જંજાળ ઊભી થઈ છે કે પુણ્યાત્મા પણ એ જ છે.

પ્રભુનો અવાજ આવ્યો કે મારી દુનિયામાં બંને જોડાયેલા છે. માત્ર બુદ્ધિ તોડીને ચીજોને જુએ છે. અહીં મોટામાં મોટા સંતોની પાછળ પણ છાયા પડે છે. અને અહીં મોટામાં મોટા પાપીના ચહેરા પર પણ રોશની છે. એટલા માટે તો આ સંભવિત છે કે પાપી ધારે તો સંત બની શકે છે અને સંત ધારે તો પાપી બની શકે છે. આટલી સરળતાથી અદલા બદલી એટલા માટે થઈ શકે છે કે બંને એકમાં

જ છુપાયેલા છે. અંધારું અને અંજવાળું અલગ નથી. અહીં ચીજો એકબીજા સાથે મળેલી છે. જેનો પ્રભાવ વધે છે તે પ્રગટ થાય છે, બહાર આવે છે. જીંદગીમાં અંધારું છે અને પ્રકાશ પણ છે. શુભ અને અશુભ બંને છે. અહીં પાપી અને પુણ્યાત્મા અલગ નથી. બંને સાથે જીવી રહ્યા છે. ગમે તેવો સારો માણસ હશે તેનામાં પણ કંઈક તો ખરાબ હશે જ અને ગમે તેવો ખરાબ માણસ હશે તેનામાં પણ કંઈક સારું હશે. સારું અને નરસુ અલગ નથી. એક સિક્કાની બે બાજુ છે. કોઈ પણ માણસ સંપૂર્ણ નથી. સંપૂર્ણ માણસને જોવા માટે સંપૂર્ણ બનવું પડે.

(૨) એક સમ્રાટે એક બહુ બુદ્ધિશાળી માણસને વજર બનાવ્યો. પરંતુ વજર અપ્રમાણિક હતો અને તેણે ઝડપથી રાજ્યના ખજાનામાંથી લાખો કરોડો રૂપિયા પડાવી લીધા. સમ્રાટને આ અંગે જાણ તઈ અને તેણે વજરને બોલાવ્યો અને કહ્યું તે જે કર્યું છે તે ઠીક નથી કર્યું. હું બસ એટલું જ કહેવા માગું છું કે હવે હું તારું મોઢું જોવા માગતો નથી. તું આ રાજ્ય છોડીને ચાલ્યો જા તેથી નકામી અફવા ફેલાય નહીં. હું આ બાબતમાં કોઈને કશું કહીશ નહીં અને તારે પણ કોઈને કહેવાની જરૂર નથી. તેથી તારી આબરૂ બચી જશે.

વજરે કહ્યું આપ કહશો તો હું અહીંથી ચાલ્યો જઈશ. આ પાકી વાત છે કે મેં કરોડો રૂપિયા ચોર્યા છે. પણ એમ છતાં એક સલાહ વજર હોવાના કારણે હું આપને આપું છું. અને તે એ છે કે હવે મારી પાસે બધું જ છે. મોટો મહેલ છે. બાગ બગીચા છે પેઢી દર પેઢી સુધી ચાલે એટલું ધન છે. હવે મારે કંઈ કમાવાની કે વધુ મેળવવાની જરૂર નથી. આપ મને દૂર કરીને બીજા માણસને વજર બનાવશો તો તેણે પાછું નવેસરથી ક ખ ગ થી શરૂ કરવું પડશે. હું તો ધરાઈ ગયો છું પણ તે ભૂખ્યો હશે. બીજા કરોડો રૂપિયા ચાલ્યા જશે. સમ્રાટ બુદ્ધિમાન હતો. વજરની વાત સમજી ગયો.

આવી ક્ષણ તમારા જીવનમાં ક્યારે આવતી નથી જ્યારે તમે કહી શકો કે હવે બધું મારી પાસે છે. મારે હવે વધુ કંઈ જોઈતું

નથી. જે દિવસે આવી ક્ષણ આવશે ત્યારે દોડ બંધ થઈ જશે. નહિંતર તમે હર ઘડી ક ખ ગ થી શરૂ કરતા રહેશો. હરઘડી નવી વાસના પકડી લેશે. નવો ચોર આવશે અને નવો ખજાનો તોડવા માંડશે. અહીં એક લૂંટારો હોય એવું પણ નથી. ઘણી વાસનાઓ છે. તમે એક સાથે ઘણી દિશામાં દોડો છો. તમે એક સાથે બધું મેળવી જ નહીં શકો કારણકે એકને તમે મેળવશો તો બીજાને ગુમાવશો. એક આવશે તો બીજું ખોવાઈ જશે.

(૩) એક મોટો જુગારી હતો. આ લત છોડવા પત્નીએ, કુંટુંબે, મિત્રોએ ઘણું સમજાવ્યું પરંતુ તેણે સાંભળ્યું નહીં. ધીરે ધીરે બધું ગુમાવી નાખ્યું. એક દિવસ એવી હાલત થઈ કે માત્ર એક રૂપિયો ઘરમાં બચ્યો હતો. પત્ની બોલી હવે ચોકો જરા સાંભળો. પતિએ કહ્યું જ્યારે આટલું બધું ગયું છે હવે એક રૂપિયાનો શો હિસાબ. આખરી મોકો આપો. કોણ જાણે એક રૂપિયામાં ભાગ્ય ખુલી જાય. જુગારીઓ સદા આવું જ વિચારતાં હોય છે.

જુગારી એક રૂપિયો લઈને ગયો જુગારના અડા પર ભારે ચકિત થયો. દરેક બાજુ જીતવા માંડ્યો. એકના હજાર થયા, હજારના દસ હજાર થયા અને દશ હજારના લાખ થયાં કારણ કે એકઠી થયેલી બધી રકમ દાવ પર લગાવતો ગયો. પછી તેણે એક લાખ રૂપિયા પણ દાવમાં લગાવી દીધી અને બધું હારી ગયો. તે ઘર પાછો ફર્યો. પત્ની પૂછ્યું શું થયું? તેણે કહ્યું એક રૂપિયો પણ ચાલ્યો ગયો.

તમે તે જ વસ્તુને ખોઈ શકો છો જે તમે લાવ્યા હતા. લાખની શી વાત કરવી એક રૂપિયો હતો તે પણ ખોવાઈ ગયો. દાવ ખરાબ ગયો. પરંતુ તેણે પત્નીને આ વાત ન કરી કે લાખ થઈ ગયા હતા.. ઠીક જ કર્યું કારણ કે જે તમારું નહોતું એને ખોવાનો સવાલ જ ક્યાં હતો? મરતી વખતે ખ્યાલ આવશે કે જે આત્મા તમે લઈને આવ્યા હતા તે તમે ગુમાવીને જાઓ છો, બસ એક ખોવાઈ જશે બાકી તમે જે કમાયા, મેળવ્યું, બનાવ્યું અને ગુમાવ્યું એનો કોઈ બહુ મોટો હિસાબ નથી. અંતિમ હિસાબમાં તેનું કોઈ મૂલ્ય નથી. હિસાબ તો એકનો રહી જશે. જો તમે એકમાં રોકાઈ ગયા તો તમે જીતી ગયા. આત્માને જીતી લીધો તો બધું જીતાઈ ગયું અને આત્માને ગુમાવી દીધો તો બધું ગુમાવી દીધું.

(૪) એક માણસ આંખના ઓપરેશન માટે ગયો. ઓપરેશન પહેલા તેણે ડોક્ટરને પૂછ્યું કે મને બિલકુલ દેખાતું નથી મને દેખાવું શરૂ થશે ને? ડોક્ટરે ઓપરેશન પહેલા તપાસ કરી અને કહ્યું કે ચોક્કસ તમે જોઈ શકશો. પેલા માણસે કહ્યું શું હું હું વાંચી શકીશ કે? ડોક્ટરે કહ્યું ચોક્કસ તમે વાંચી શકશો. ઓપરેશન પછી આ માણસની આંખો સારી થઈ ગઈ. તેને દેખાવા લાગ્યું પરંતુ તે નારાજ થઈને એક દિવસ ડોક્ટરના દવાખાને જઈ પહોંચ્યો અને કહ્યું કે તમે જૂઠું બોલ્યા. તમે કહ્યું હતું કે હું વાંચી શકીશ પણ હું વાંચી શકતો નથી. ડોક્ટરને આશ્ચર્ય થયું તેમણે કહ્યું તમને બધું દેખાય છે તો તમે કેમ વાંચી શકતા નથી. પહેલા માણસે

કહ્યું મને વાંચતા જ આવડતું નથી. આ તો તમે કહ્યું હતું કે તમે વાંચી શકશો એટલે તમારી પાસે આવ્યો છું.

આંખ તો સારી થઈ જાય પણ વાંચતા ન આવડતું હોય તો વાંચતા આવડી નહીં જાય. આંગણું ગમે તેટલું સીધું હોય તો પણ નાચતા ન આવડતું હોય તો નાચી નહીં શકાય. નાચવું એ આંગણું સીધું હોવા પર આધાર રાખતું નથી. તે શીખવું પડે છે અને ધ્યાનમાં રાખો કે કોઈ બીજું શીખવનાર નથી. તમે બિલકુલ એકલા છો. બુદ્ધપુરૂષ ઈશારો કરી શકે છે. પરંતુ શીખવું તમારે પડશે. કોઈ તમને હાથ પકડીને શીખવી નહીં શકે. જીવનનું નૃત્ય એટલું અંદર છે, એટલું ઊંડું છે કે ત્યાં બહારના હાથ પહોંચી શકતા નથી. ત્યાં તમારા સિવાય બીજા કોઈને પ્રવેશ નથી.

આત્મા નર્તક છે. સુખ અને દુઃખમાં બંને રીતે આત્મા નાચી શકે છે. જો તમે દુઃખી હો તો તમે ખોટી રીત શીખી લીધી છે. આંગણું નહીં, નાચવાની રીત બદલો કોઈના પર દોષ ન ઢોળો. કોઈ ફરિયાદ ન કરો. તમે ખોટું નાચતા રહેશો તો તમને ખ્યાલ નહીં આવે કે ભૂલ તમારી છે. અને સદા ભૂલ બીજાની માનતા રહેશો. ફરિયાદ બંધ કરો અને પોતાની તરફ જુઓ અને જ્યાં જ્યાંથી તમને દુઃખ ઊભું થાય છે. તેને સૂક્ષ્મતાથી શોધો. તમારી અંદર જ તેના કારણો મળશે. તેકારણોને દૂર કરી નાખો વાત પૂરી થઈ જશે. જેનાથી દુઃખ પેદા થાય છે તે કારણોને યાદ કર્યા કરવાનું પ્રયોજન પણ શું છે? જેનાથી કેવળ ઝેરના ફળ ઉગે છે એ તમે શા માટે વાવો છો? અંતરાત્મા રંગમંચ છે. પ્રોજેક્ટર અંદર છે. બધા ખેલના બીજ અંદરથી શરૂ થાય છે બહાર દુઃખ છે તો જાણવું કે અંદર ખોટી ફિલ્મ લઈને બેઠા છો. અને બહાર તમે જે કંઈ કરો છો તે ખોટું છે. પડદાને બદલવાથી કશો ફરક પડશે નહીં. તમે અંદરથી બદલાશો નહીં ત્યાં સુધી બહારની દુનિયા બદલાશે નહીં.

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળની ભેટ નીચે લખેલ બેંક ખાતામાં જમા કરાવો.

Name : **Shri Sorath Visa Shrimali Subhechhak Mitra Mandal.**

Banker : **Bank of India**

Bullion Exchange Branch : **Mumbai**

A/c. No. : **000810100006108**

IFCI Code : **BKID0000008**

80/G : **AACTS 1446 GF 20214 dt. 28-05-21**

(આપની મોકલેલી રકમની દરેક વિગત, મોકલનારનું નામ, સરનામું, મોબાઈલ નંબર શ્રી વિનોદભાઈ મહેતાને મોબાઈલ નં. ૯૮૩૩૫૦૦૫૦૮ માં વોટસએપ ઉપર મોકલી આપવા વિનંતી.

ઈમોશનલ એબ્યુઝ (દુરબીન)

અત્યાચાર માત્ર શારીરિક જ નથી હોતો,

ઘણાં કપલ્સ એકબીજા પર માનસિક અત્યાચાર પણ ગુજારતાં હોય છે. કપલ્સમાં ઈમોશનલ એબ્યુઝ એટલે કે સંવેદનાઓ સાથે રમતના કિસ્સાઓ સતત વધી રહ્યાં છે.

- કૃષ્ણકાંત ઉનડકટ

જાપાનમાં હમણાં એક ઘટના બની. એક યુવાને હોકાઈડો ટેલિવિઝન ચેનલને એક ઈમેઈલ કર્યો. તેણે લખ્યું કે, મારી માતા યુમી બહુ ઉદાસ રહે છે અને એકલતા ફીલ કરે છે. મારી માતાની આ સમસ્યાનું કારણ મારા પિતા ઓટોયુ કાતાયામા છે. મારા પિતાએ મારી માતા સાથે વીસ વર્ષથી વાત જ કરી નથી! આ ઈ-મેઈલે ટીવી ચેનલના લોકોને આશ્ચર્યમાં મૂકી દીધા. આખરે એવું તે શું થયું કે, એક જ ઘરમાં સાથે રહેતું આ કપલ બે દાયકાથી વાત જ કરતું નથી? તેણે આ ઘટના પર કામ કરવાનું નક્કી કર્યું. ટીવી ચેનલે ઓટોયુનો સંપર્ક કર્યો. ઓટોયુએ કહ્યું, હા, આ વાત સાચી છે. હું મારી પત્ની સાથે વાત કરતો નથી. ઓટોયુને કારણ પૂછવામાં આવ્યું તેણે કહ્યું કે, અમારે ત્રણ સંતાનો છે. બાળકો થયાં એ પછી મારી પત્ની મારા તરફ ધ્યાન જ આપતી નહોતી. આખો દિવસ છોકરાંવમાં જ બિઝી રહેતી. એટલે મેં બોલવાનું બંધ કરી દીધું. ટીવી ચેનલે બંનેની મુલાકાત અને વાત કરાવવાનું ગોઠવ્યું. એક ગાર્ડનમાં બંને ભેગાં થયાં ઓટોયુએ પત્ની યુમીને કહ્યું કે, આપણે વાત કર્યે ઘણો સમય થઈ ગયો. તને બાળકોની બહુ ચિંતા હતી. તે ખૂબ તકલીફો સહન કરી છે. પત્ની યુમી આ વાત સાંભળીને ધ્રૂસકે ધ્રૂસકે રડી પડી. ઓટોયુ પણ રડી પડ્યો. આ ઘટના જેણે પણ ટીવી પર જોઈને એ ભાવુક થઈ ગયા હતા. લોકો માટે તો આ એક ઘટના હતી પણ મનોચિકિત્સકો માટે આ એક અભ્યાસનો વિષય હતો. આખરે સાથે રહેતી બે વ્યક્તિ વીસ વર્ષ સુધી વાત કર્યા વગર કેવી રીતે રહી શકે? હ્યુમન સાઈકોલોજીના નિષ્ણાતોએ કહ્યું કે, આ ઈમોશનલ એબ્યુઝની ઘટના છે. દરેક કપલ ક્યારેક ને ક્યારેક એકબીજાને ઈમોશનલ એબ્યુઝ કરતા જ હોય છે પણ એ ઘટના થોડાક સમયમાં પૂરી થઈ જતી હોય છે. પતિ-પત્ની વચ્ચે ઝઘડો થયો અને કામચલાઉ અબોલા થઈ જાય એ ઈમોશનલ એબ્યુઝ જ છે. ક્યારેક આવું થાય એ સ્વાભાવિક છે પણ એ લાંબું ટકે તો જોખમી છે. ઘણાં પતિ પત્નીના અબોલા બહુ લાંબા ચાલે છે. ભલે એકબીજા સાથે બોલતાં ન હોય પણ અંદરખાને બંને પીડાઈ રહ્યાં હોય છે. મોટા ભાગના કિસ્સામાં બંને એવું ઈચ્છતા પણ હોય છે કે હવે વાત પુરી થાય તો સારું સવાલ એ હોય છે કે શરૂઆત કોણ કરે? બન્ને ને એવું જ લાગતું હોય છે કે, જે થયું એમાં મારો કોઈ વાંક નથી, હું શા માટે

સામે ચાલીને વાત કરવા જાઉં? એને જરૂર હોય તો મારી પાસે આવે. અબોલા તોડવા માટે પણ રસ્તા શોધવા પડે છે. ઘણા કિસ્સામાં પતિ પત્ની બોલતાં ન હોય ત્યારે સંતાન મારફતે વાત કરે છે. તારી મમ્મીને આમ કહી દે અથવા તો તારા પપ્પાને આટલું કહી દે. બંને વચ્ચે છોકરાંવનો પણ ક્યારેક મરો થતો હોય છે. નાના હોય ત્યારે તો છોકરાઓ હજુયે મા-બાપના મેસેન્જર બની રહે છે. અમુક ઉંમર પછી છોકરાઓ પણ મા-બાપને કહી દેતાં હોય છે કે, તમે તમારું અંદરો અંદર ફોડી લો, મને વચ્ચે ન લો! ઈમોશનલ અત્યાચાર વિશે માનસશાસ્ત્રીઓ એવું કહે છે કે, જરૂરી નથી કે દરેક શોષણના નિશાન માણસના શરીર પર જ દેકાય, ઘણાં શોષણ દેખીતી રીતે નજરે પડતાં નથી! શારીરિક શોષણ કરતાં પણ માનસિક શોષણ વધુ ખતરનાક છે. ઈમોશનલ એબ્યુઝ એટલે પોતાની વ્યક્તિ સાથે વાત ન કરવી, એને એકલી પાડી દેવી, બધાની વચ્ચે પોતાની વ્યક્તિને નીચી દેખાડવી, ઉતારી પાડવી, ટોણા મારવા અને ન કહેવા જેવું કહેવું, ઈમોશનલ એબ્યુઝ અને મેન્ટલ ટ્રોમાને નજીકનો નાતો છે. જેની સાથે આવું થતું હોય એ અંદર ને અંદર પીસાતું રહે છે અને ધીમે ધીમે ડિપ્રેશનમાં સરી જાય છે. જરૂરી નથી કે પતિ-પત્ની સાથે આવું કરે, ઘરના કોઈ પણ સભ્ય કે નજીકની વ્યક્તિ આવું કરી શકે છે. ઘણાં કિસ્સામાં માણસ કંઈ બોલતો નથી, સહન કરી લે છે પણ સહન કરવાની પણ એક લિમિટ હોય છે. રોજરોજનો ત્રાસ માણસને કાં તો બળવો કરવા મજબૂર કરી દે છે અને કાં તો એ હતાશામાં સરી જાય છે! દાંપત્યજીવનમાં સૌથી વધુ અસરકારક જો કંઈ હોય તો એ સંવાદ છે. વાત કરતા રહો. ઘણા કિસ્સામાં પતિ કે પત્ની દ્વારા કંઈક ન ગમે એવું થાય ત્યારે બીજી વ્યક્તિ સાંભળી લે છે, કંઈ બોલતી નથી, આવું ન કરવું જોઈએ. તેમને ન ગમે એવું કંઈ થાય તો તમારી વ્યક્તિને કહો કે, તું આવું કહે કે તું આવું કરે ત્યારે હું હર્ટ થાઉં છું. આ કહેતી વખતે શાંતિ બહુ જરૂરી છે. ઝઘડો નથી કરવાનો, એક સાવ સાચી ઘટના છે. પતિ પત્નીને મશકરીમાં કહેતો હતો, તને ક્યાં કંઈ ખબર પડે છે? પત્ની કંઈ બોલતી નથી. બહુ સમય થયો. એક વખત પતિએ ફરીથી એવું કહ્યું ત્યારે પત્ની ધ્રૂસકે ધ્રૂસકે રડી પડી. પતિને પહેલાં તો કાંઈ ન સમજાયું. આખરે તેણે પત્નીને પૂછ્યું કે, શું થયું? તું કેમ આમ અચાનક રડવા લાગી? પત્નીએ

કહ્યું કે, તમે મને વારંવાર એવું કહો છો કે, મને કંઈ ખબર પડતી નથી. પતિએ કહ્યું, અરે હું તો દર વખતે મજાકમાં કહું છું, જરાયે સીરિયસલી કહેતો નથી. તને ગમતું નહોતું તો તે અત્યાર સુધી કેમ કહ્યું કેમ નહીં? ઘણાં કિસ્સામાં આવું પણ થતું હોય છે. પોતાની વ્યક્તિને શું ગમે છે અને શું નથી ગમતું એ પણ એકબીજાને ખબર નથી. આવો જ એક કિસ્સો મનોચિકિત્સકો પાસે આવ્યો હતો. મનોચિકિત્સકે કાઉન્સેલિંગ પહેલાં પતિ અને પત્નીને કેટલાંક સવાલો પૂછ્યા. પતિને પૂછ્યું કે, તમારી પત્નીનો ફેવરિટ કલર કયો છે? તમારી પત્નીને સૌથી વધુ શું ભાવે છે? બીજા પણ ઘણા સવાલો પૂછ્યા પતિ એક સવાલનો સાચો જવાબ પણ આપી શક્યો નહોતો. બાય ધ વે, તમને આવા સવાલો કરવામાં આવો તો તમારી પાસે એના જવાબ છે? તમે તમારી વ્યક્તિને કેટલી ઓળખો છો? ઘણા લોકો તો વર્ષો થઈ જાય તો પણ એકબીજા સાથે અજાણ્યા હોય છે. શારીરિક રીતે ભલે ભેંગા રહેતાં હોય પણ માનસિક રીતે બંને જુદી જુદી દુનિયામાં જીવતાં હોય છે. બંનેની દુનિયા એક થાય ત્યારે જ સાચું સહજવન શક્ય બનતું હોય છે. તમે કેટલી વખત એકબીજા સાથે વાત કરો છો એ પણ મહત્વું છે. પતિપત્નીમાં વાત કરવાનું ઘટતું જાય છે. બહુ ઓછા કપલ્સ સાથે બેસીને શાંતિથી વાત કરતાં હોય છે. મેરેજ થાય એ પછી તો હજુયે વાત થતી હોય છે પણ જેમ જેમ સમય જાય એમ એમ વાતો કરવાનો સમય ઘટતો જાય છે. વાતોનો વિષય પણ મળતા નથી. હવે બંને ફોન લઈને બેઠાં હોય છે. વાત કરવી હોય તો પણ મોકો શોધવો પડે છે અને મૂડ ચેક કરવો પડે છે. બાળકનું આગમન થાય એ પછી પણ બંનેએ એકબીજાની લાગણી પ્રત્યે સતર્ક રહેવું જોઈએ. બાળકની સંભાળ જરૂરી છે અને ધ્યાન માંગી લે છે એમાં ના નહીં પણ બાળકના કારણે અંતર વધી જવું ન જોઈએ. બાળકના ઉછેરમાં પણ બંને જો એકસરખો હિસ્સો લે તો પ્રેમ જળવાઈ રહે છે. દાંપત્યજીવનમાંથી જો રસ ઊડવા લાગે તો સમજવું કે મેરેજ લાાઈફમાં પ્રોબ્લેમ છે. પહેલેથી જ ધ્યાન રાખવામાં આવે તો વાંધો આવતો નથી પણ જો સમય જવા લાગે તો ડિસટન્સ વધતું જશે. આ દરમિયાન સૌથી વધુ ધ્યાન જાણે-અજાણે ઇમોશનલ એબ્યુઝની ઘટના ન બને તેનું રાખવાનું હોય છે. સંભળાવો નહીં અને કંઈ હોય તો સાથે બેસીને ચોખવટ કરી લો. છેડા એમ જ નથી ફાટતા એ પહેલાં ઘણા તાણાવાણા તૂટતા હોય છે! હા, એવું છે! દાંપત્યજીવન વિશેનો એક અભ્યાસ એવું કહે છે કે, અગાઉનાં અને અત્યારનાં દાંપત્યજીવનમાં બહુ ફેરફાર આવી ગયો છે, હવે કમાવાનું કામ માત્ર પુરૂષો કરતાં નથી, સ્ત્રીઓ પણ કામ કરે છે. જે કપલ્સ એ સ્વીકારી લે છે કે, જેમ કમાવાનું કામ બંનેનું છે, એવી જ રીતે ઘરકામ સહિતની તમામ જવાબદારીઓ પણ બંનેની છે, એ કપલ્સ સારી રીતે જીવી શકે છે.

- (સોજન્ય સંદેશ)

Bio Data

NAME : Milan Nitin Sanghavi
DATE OF BIRTH : 13-04-1995
BIRTH TIME : 11:08AM (Place - Bhayander)
MOON SIGN : LEO
HEIGHT : 5'4"
EDUCATION : B.Com, M.Com, CA Ippc (1st group)
OCCUPATION : Head Of Accounts Dept. Desai
 Gems - BKC office.
 : Partner @ M M FASTENERS
CONTACT : 8286735514
HOBBIES : Travelling, Movies & Social Service.
FAMILY BACKGROUND
FATHER : Late, Shri. Nitin M. Sanghavi
MOTHER : Charu N. Sanghavi- 9821873820
BROTHER : Mit N. Sanghavi (Twins) - Unmarried
GRAND FATHER : Late. Shri Mahasukhlal M. Sanghavi
GRAND MOTHER : Late. Shri Ramaben M. Sanghavi
MOTA- PAPA : Kanakbhai Anantraai Sanghavi
 (Kandivlai)
FAI BA : Rekha Ashwin Mehta (Kolkata)
 Kalpana Ashok Koradia (Borivali)
 Bharti Bipin Doshi (Dombivli)
MATERNAL : Late. Shri Lalitkumar A. Vora
 (Navsari)
ADDRESS : A-203 & B-101, Parshva Nagar
 No-2, Devchand Nagar,
 Bavan Jinalay Temple,
 Bhayandar (West)
NATIVE : Dhoraji- Sorath
SAMAJ : Sorath Visha Shrimali Jain Samaj

JAIN DIET

શ્રદ્ધાંજલિના સુમન
૭૦મી પુણ્યતિથિએ

સ્વ. ભગવાનજી ઝીણાભાઈ મહેતા

સ્વર્ગવાસ : વૈશાખ સુદ-૧૧ ગુરુવાર તા.૧૩-૫-૧૯૫૪

પૂજ્ય પિતાશ્રી આપ અમારી સાથે નથી, પરંતુ આપની વ્હાલસોચી યાદોનો અખુટ ભંડાર અમારા હૃદયમાં ધબક્યા કરે છે. આપનું સિંહ સમુ વ્યક્તિત્વ, સદા હસતો ચહેરો, બધાને મદદરૂપ થવાની ભાવના, ઉદારતા, નીડરતા ને આપના પ્રેમભર્યા સાન્નિધ્યમાં અનુભવી હતી.

“એ હૂંફ, એ ઉષ્મા... આપની સાથે વિતાવ્યો હતો
એ સમય... એ જીંદગી.... એ બધું અકબંધ રહું છે...
બસ કાંઈક ખૂટે છે તો એ છે તમારું સાન્નિધ્ય, તમારો એ સાદ,
તમારો એ વ્હાલ.....

આપ જ્યાં હો ત્યાંથી હંમેશા વરસાવતા રહેજો અમોને આશીર્વાદ.

પરમાત્મા આપના દિવ્ય આત્માને શાંતિ આપે તે જ પ્રાર્થના....

:: અહર્નિશ વંદન ::

પુત્ર તથા પુત્રવધુ	:	વિનોદ-નયના
પૌત્ર-પૌત્રવધૂ	:	આશિષ-ચાંદની
પૌત્રી-જમાઈ	:	સોનલ-વિશાલ
પ્રપૌત્રી-પ્રપૌત્ર	:	વિયોના, માહિત
દોહિત્ર	:	કિશ
પુત્ર-પુત્રવધૂ	:	સુરેશ-જયશ્રી
પૌત્ર-પૌત્રવધૂ	:	ભાવીન-કિંજલ
પૌત્ર-પૌત્રવધૂ	:	જીમીત-કૃપા
પ્રપૌત્ર-પ્રપૌત્રી	:	રિયાન-પવિત-વિયા
બહેન	:	પુષ્પાબેન નવનીતલાલ વસા

તથા સમસ્ત મહેતા પરિવારના સર્વેની ભાવપૂર્ણ શ્રદ્ધાંજલી

Kayami-May

થપ્પડનો અવાજ

- બકુલ કટારિયા (વોટ્સએપ પરથી)

મારાથી જોરથી બુમ મરાઈ ગઈ..

દેવાંગ...What are you doing...? This is not fair

ત્યાં તો સ્વીટુ રડતા રડતા દાદા.. દાદા કહી દોડીને મારા ખોળામાં બચબીત થઈ મને ભેટી બેસી ગયો. દેવાંગ બોલ્યો પપ્પા તમે વચ્ચે ન બોલતા. તોફાનની પણ કોઈ મર્યાદા હોય. આ મારો રૂપિયા ૫૦,૦૦૦ નો મોબાઈલ ટેબલ ઉપરથી પછાડ્યો.

બાળક છે તેને થોડી મોબાઈલની કિંમત ખબર છે ? અને ઈરાદા પૂર્વક તો તારો મોબાઈલ થોડો પછાડ્યો છે. છતાં પણ આવી રીતે નિર્દયતા પૂર્વક બાળક ઉપર હાથ ઉપાડવો મને તો યોગ્ય નથી લાગતું. આટલું બોલીને હું બેઠક રૂપ છોડી મારા રૂમમાં સ્વીટુને તેડીને જતો રહ્યો. સ્વીટુ પણ દાદા દાદા કરી રડતો રહ્યો. થોડી વાર તેના માથે અને તેના ગાલ ઉપર હાથ ફેરવતો રહ્યો. થોડી વાર છાતીએ લગાવી થાબડ્યો ત્યારે હીબકાં ભરતો ભરતો તે ઊંઘી ગયો.

સ્વીટુ સાથે થયેલ વ્યવહાર મને મારા ભૂતકાળ તરફ લઈ ગયો મારી આંખ પણ ભીની થઈ ગઈ. મને પણ વર્ષો પહેલા દેવાંગને મારેલ થપ્પડનો અવાજ આજે અચાનક સંભાળ્યો. ત્યાં મારી પત્ની સ્મિતા રૂમમાં આવી મને કહે ચલો જમવા. મેં કીધું મને ભૂખ નથી તમે જમી લ્યો. મારી આંખો ભીની જોઈ સ્મિતા સમજી ગઈ મને મારો ભૂતકાળ યાદ આવી ગયો.

થાડીવારી થઈ મારા બેડ રૂમનું બારણું ખુલ્યું.. દેવાંગ, દેવાંગની પત્ની ડિમ્પલ અને સ્મિતા અંદર આવ્યા અને બોલ્યા સોરી પપ્પા અમારી ભૂલ થઈ ગઈ... હવે આવી ભૂલ ફરીથી નહિ થાય... તમે જમવા ચાલો. મેં દેવાંગના ખભે હાથ મૂકી કીધું બેટા સ્વીટુ તારો દીકરો છે તો મારો કંઈ નથી ? દાદાને મૂકી કરતા પણ વ્યાજ વધારે વહાલું હોય છે. સ્વીટુ બાળક છે બેટા, સ્વીટુ એ હજુ ચાર વર્ષ પણ પુરા નથી કર્યા. તું અહીં આવ આ સ્વીટુના ગાલ ઉપર તારા પંજાની ચાર આંગળીઓ હજુ દેખાય છે. આવી રીતે વગર વિચારે થપ્પડ મરાતી હશે ? તે તારી તાકાત એવી વ્યક્તિ ઉપર અજમાવી છે જે તારો પ્રતિકાર કરવા માટે લાચાર છે. એ રૂમની અંદર રડતા રડતા શું બોલતો હતો તને ખબર છે ? હે હનુમાન દાદા, મારા પપ્પાને મારજો... હવે મારા પપ્પા સાથે મારી કીતા... પપ્પાની ચોકલેટ પણ હવે હું નહિ લઉં. મે તેને સમજાવ્યો હનુમાન દાદા નહિ.. તું ઊંઘીજા પછી તારા પપ્પાને હું લાકડી લાકડીએ મારીશ... તને સોરી કહેશે.

બેટા દેવાંગ, તને મારો મોબાઈલ સ્વીટુથી પણ વધારે કિંમતી લાગ્યો ? આવો લગાવ વ્યક્તિ સાથે હોવો જોઈએ. બાળકો ને મોટા કરતા સમયે સંયમ અને શિસ્તનું ધ્યાન રાખવું પડે. હાથ અને જીભ ઉપર લગામ નહિ રાખીયે તો તેનો બેફામ ઉપયોગ કરવાની આદત પડતી જશે. બાળકો જેવું જોશે... અનુભવશે... તેવું ભવિષ્યમાં અનુકરણ કરશે અને તે માટે આપણે જ તેના ઉત્તરદાયી હશું. જમાનો બદલાઈ ગયો છે. બાળકો સાથે બળથી નહિ કળથી કામ લેવું પડશે. વર્તન વ્યવહાર જરૂર પડે ત્યાં કડક રાખો પણ હાથ ચાલાકીથી દૂર રહેવું જોઈએ.

દેવાંગની આંખમાથી પશ્ચાતાપના આંસુ વહી રહ્યા હતા. એ એકદમ સ્વીટુની નજીક ગયો અને તેને તેડી લીધો અને રડી પડ્યો. બેટા મને માફ કર.

સ્વીટુ ઊંઘમાંથી જાગી ગયો. ફરીથી ચીસ પાડી બોલ્યો દાદા પપ્પા મને મારશે. મે કીધું બેટા પપ્પાને લાકડી લાકડીએ મેં માર્યો છે. તને સોરી કહેવા તારા પપ્પા આવ્યા છે. સ્વીટુ દેવાંગ સામે જોઈ ભોળા ભાવે બોલ્યો. પપ્પા તમારો મોબાઈલ તૂટી ગયો... મારી કીટી બેન્કમાંથી હું તમને આટલા બધા રૂપિયા આપીશ... તમને નવો મોબાઈલ લઈ આપીશ... પણ મને હવે મારશો નહિને ?

દેવાંગ પોતાની જાત ઉપર કન્ટ્રોલ ગુમાવી રહ્યો હતો ધુસ્કે ધુસ્કે રડી પડ્યો. મેં તેના માથે હાથ ફરવી શાંત કર્યાં બેટા, જીવનમાં ભૂલ થાય પણ આવી ભૂલોનું પુનરાવર્તન ન થાય એટલે મેં તને ઠપકો આપ્યો છે. ડિમ્પલે સ્વીટુને તેડી લીધો. એ પણ માં ખરીને, તેણે બારીકાઈથી સ્વીટુના ગાલ ઉપર પડેલ ચાર આંગળીની છાપ જોઈ બોલી દેવાંગ તે કેટલી નિર્દયતાપૂર્વક જોરથી થપ્પડ સ્વીટુને મારી હશે. પપ્પા ઠપકો આપે છે એ બરાબર છે. બાળકો સાથે આવું અશોભનીય વર્તન વ્યવહાર ન કરવો જોઈએ.

મેં કીધું બેટા તને ખબર નથી પણ તારો બાપ પણ આવી ભૂલ ભૂતકાળમાં કરી બેઠો હતો. હકીકત એવી હતી.... ત્યારે મેં લોન ઉપર નવી કાર ખરીદી હતી. ઘર અને કાર મેં મારું સ્વપ્ન હતું મારી જાત કરતા પણ કારની માવજત હું વધારે કરતો.

વ્યક્તિ જ્યારે નિર્જીવ વ્યક્તિના પ્રેમમાં પડે ત્યારે એ પોતાનું ધીરે ધીરે માનસિક સંતુલન ગુમવાતો જતો હોય છે. જે વસ્તુ સુવિધા માટે હોય છે એ વસ્તુ ધીરે ધીરે પ્રેસ્ટીજ સિમ્બોલ બનતી જાય છે. પરિણામ સ્વરૂપ પરિવાર કરતા પણ નિર્જીવ વસ્તુનું જીવનમાં ધીરે ધીરે મહત્વ વધતું જતું હોય છે. બસ, બેટા તારી ઉંમર પણ ચાર

વર્ષ જેટલી જ હતી. હું જ્યારે સવારે ઓફિસે જવા બહાર નીકળ્યો ત્યારે તું કાર ઉપર અણીદાર વસ્તુથી કાંઈ લખી રહ્યો હતો. મેં પણ કંઈ સમજવાનો પ્રયત્ન કર્યા વગર તને એક થાપ્પડ કાન ઉપર એવી ખેરથી મારી કે તને ચક્કર આવવાથી તું નીચે પડી ગયો. તારા કાનમાંથી લોહી નીકળવા લાગ્યું

હું વાત કરતા કરતા પણ રડી પડ્યો. ડિમ્પલે મને પાણી આપી શાંત રાખ્યો. થોડો સ્વસ્થ થઈ મેં વાત આગળ કરતા કીધું બેટા, મને મારી ભૂલ સમજાણી ત્યાં તો તારી મમ્મી અને દાદી દોડીને બહાર આવ્યા તારી દાદીએ તો મને રીતસરનો મારવાનો જ બાકી રાખ્યો... એટલો વઢી નાખ્યો.

ઓફિસને લદલે કાર તાત્કાલિક હોસ્પિટલ તરફ દોડાવી. ENT નિષ્ણાંત ડોક્ટર પરિસ્થિતી સમજી ગયા તેમણે મારી અને સ્મિતા સામે જોઈ કીધું આવડી મોટી ભૂલ કોણે કરી છે? ભણેલ છો કે અભણ? તમને ખબર છે આના ગંભીર પરિણામ શું હોઈ શકે? ડોક્ટર પણ હોંશિયાર હતા તેમણે સીધો સવાલ તને જ કર્યો. બેટા શું થયું? બાળક તો ભોળું જ હોય, જે હતું એ રડતા રડતા કહી દિધું. પછી તો ડોક્ટરે પણ મારો ઉધડો લીધો. તમને ભાન પડે છે? કુમળા બાળક ઉપર આવી રીતે હાથ ઉપાડાતો હશે અત્યારે તેના કાનના પડદાને ગંભીર ઈજા થઈ છે. બાળક નાની ઉંમરે પોતાની શ્રવણ શક્તિ ગુમાવી દે તો તેના ગંભીર પરિણામોની કલ્પના તમે કદી કરી છે? મેં હાથ જોડી ડોક્ટરને વિનંતી કરી સાહેબ, કોધને જ્ઞાન હોતું નથી આ ભૂલ સમજી લ્યો.

ઘણી બાધા માનતા મેં હોસ્પિટલમાં બેઠા બેઠા લઈ લીધી. મારા દેવાંગને કોઈ ખોડ ન રહી જાય. દવા અને દુવાથી તને સારું થઈ ગયું પણ ત્યારે મેં ઈષ્ટદેવ પાસે પ્રતિજ્ઞા લીધી. હવે પછી કદી હું હાથ ચાલાકી દેવાંગ ઉપર નહિ કરું.

બેટા દુઃખ તો ત્યારે થયું જ્યારે ઘરે આવી મેં કાર પાસે નજીક જઈ જોયું કે દેવાંગ કાર ઉપર ધારદાર વસ્તુથી લખતો શું હતો? કાર ઉપર લખ્યું હતું “પપ્પા I Love You”. હું એ સમયે મારી જાત ઉપર કન્ટ્રોલ ગુમાવી કાર ઉપર હાથ પછાડી પછાડી રડી પડ્યો. બેટા, મેં નુકશાન વેઠી કાર વેચી નાખી. પછી મેં બીજી કાર ખરીદી જ નહીં. મેં નિર્ણય એ જ દિવસે લીધો **નિર્ણય વસ્તુ ઉપરની માયા જીવતી વ્યક્તિનું મહત્વ ઘટાડી નાખે એવી વસ્તુ જ મારે ઘરમાં જોતી નથી.**

બેટા દેવાંગ, મેં જે ભૂલ કરી એ કોઈ બીજા ન કરે એ મારો પ્રયત્ન છે. તું વિચાર કર સ્વીટુ ને પણ તારા જેવી તકલીફ પડી ગઈ હોત તો ઈશ્વર કૃપાથી તને કોઈ તકલીફ ન પડી ડોક્ટર સારા મળી ગયા. પપ્પા સોરી, તમે આજે મને સમજાવ્યો ન હોત તો ભૂલનું ફરી પુનરાવર્તન થાત. મને આજે સમજાયું ઘરમાં વડીલ અને તેમાં પણ ખાસ દાદા દાદી તો હોવા જ જોઈએ. દેવાંગ મને ભેટી પડ્યો પપ્પા

સોરી, આજે તમે મારી આંખી ખોલી. બાળકો સાથે કેમ વર્તવું એ શીખવાડ્યું છે.

બેટા યાદ રાખજે, જ્યાં ભય અને અનુશાસન છે ત્યાં વિકાસ નથી. બાળકો સાથે મિત્ર જેવું વર્તન વ્યવહાર રાખો. જ્યારે બાળકોનું વાણી વર્તન વ્યવહાર અયોગ્ય લાગે ત્યારે સ્પષ્ટ થઈ ઠપકો પણ આપો. અને અણગમો પણ વ્યક્ત કરો.

ખોટી ખુશામત બાળકોને મોટા થતા સ્વછંદી અને તોછડઈ ભયું વર્તન કરતા શીખવાડે છે. બાળકોને ઉચ્ચ ઉભ્યાસની સાથે સંસ્કાર અને સભ્યતાનો હું હમેશા આગ્રહી રહ્યો છું. અને રહીશ...

બચપનમાં બાળકોને અને ઘડપણ વૃદ્ધ વ્યક્તિને રૂપિયા કરતા પ્રેમ અને હૂંફની વધારે જરૂર હોય છે. જા બેટા, સ્વીટુને તારા રૂમમાં લઈ જા...

ઉમરમાથી ખુબસુરત ક્ષણો ચોરી ચોરી અને બાળકો સાથે મસ્તી તોફાન કરતા રહેવું કારણ કે જેમ જેમ જવાબદારીઓ વધશે તેમ બાળકો સાથે બેસવાની ફુરસદ નહીં મળે અને જ્યારે ફુરસદ મળશે ત્યારે પંખીના માળામાંથી તે લોકો ઉડવાની તૈયારી કરતા હશે.

શુભ અમૃત વચનો

- દૂધ-દહી પચાવવા હજી સહેલા છે, પણ પોતાની ટીકા-અપમાન પચાવવું ખૂબ મુશ્કેલ છે.

- દુનિયામાં એવી વ્યક્તિ હજી મળશે - જેણે કોઈની ટીકા ન કરી હોય, પણ એવી એકેય વ્યક્તિ નહીં મળે જેની ક્યારેય ટીકા ન થઈ હોય.

- માણસ આવેગ અને આવેશમાં આવીને એવી ભૂલ કરી બેસે છે, જે પછી એની જ નબળી કડી બની જાય છે.

- ચાબુકનો માર માત્ર દેહને ઈજા કરે છે, જ્યારે જબાન નો માર તો દિલને પણ ઈજા કરે છે.

- જે બીજાની નબળી કડી જાણ્યા પછી પ્રગટ કરતો નથી તે જ મહાન મહાપુરુષ બની શકે છે.

- બુદ્ધિને ભેટ આપવામાં રસ છે, જ્યારે હૃદયને ભેટી પડવામાં રસ છે.

- આપણે હૃદયનું સાંભળીએ તે માથે સાત નવકારનું સ્મરણ સુતા પહેલાં.

- આપણા બધાની ફરિયાદ છે મન સ્થિર નથી રહેતું, મન સ્થિર ન રહે, મન ચંચળ છે, મન અસ્થિર છે કેમ કે ભય નથી, ભય લાગે તો મન સ્થિર થાય.

- મન આત્મા માટે સ્થિર કરવાનું છે. મન માટે સાચી રીતે ભય ઊભો કરવો જોઈએ. પરલોક માટે પણ ભય ઊભો કરવો.

ભાવભરી શ્રદ્ધાંજલિ

જન્મ : તા.૮-૧-૧૯૪૯

સ્વર્ગવાસ : તા.૨૦-૫-૨૦૦૯

અ.સૌ.દક્ષાબેન કાંતિલાલ શાહ

સુખને ઇલાકવ્યું નહીં, દુઃખને દેખાડ્યું નહીં.
જીવન તમે એવું જીવ્યા ભુલ્યું ભુલાય નહીં,
સુગંધ આપના સ્નેહની પ્રસરતી રહેશે,
વસ્યા છો દૂર છતાં કૃપા આપની વરસતી રહેશે.
લિ.

શ્રી કાંતિલાલ અમૃતલાલ શાહ પરિવાર

પ.પૂ.સાધ્વીજી દિવ્યાનંદ મ.સા.

પુત્ર : અમિત પુત્રવધૂ : પૂજા પૌત્ર : પ્રથમ, અંશ

પુત્ર : દિવેશ પુત્રવધૂ : કિંજલ

પુત્રી : ગીતા જમાઈ : મુકેશકુમાર દોહીત્ર : સિદ્ધાર્થ

નણંદ- નણંદોઈ : સ્વ. કમળાબેન તલકચંદ વસા

સ્વ. મંજુબેન વિહલદાસ દોશી, સ્વ. રંજનબેન છબીલદાસ વસા

બેન-બનેવી : આશાબેન ઉપેન્દ્રકુમાર મહેતા, સ્વ.મીનાબેન વિનોદકુમાર શાહ,

સ્વ.ચંદ્રિકાબેન રજનીકાંત શાહ, સ્વ.ઈલાબેન રતીલાલ શાહ

ભત્રીજા : સ્વ. નિખીલભાઈ ભત્રીજાવધુ : જાગૃતિબેન

પૌત્રી : વિધી પૌત્ર : કરણ

પિતાશ્રી : જયંતીલાલ ગિરશ્વરલાલ શાહ

ભાઈ : ભીખુભાઈ ભાભી : ભારતીબેન

સ્નેહીજનો તથા સમસ્ત શાહ પરિવાર

Kayami-May

સબ હૈ યહાં...

મગર ફુછ અપના સા લગતા નહી

❖ મધુભાઈ ભીમાણી ❖

અંગેના કામમાં લાગી ગયા... કહોને, મન કામમાં પરોવાઈ ગયું. કોઈ કામ, સાંજે ઘરે જાય ત્યારે બાકી ન રહેવું જોઈએ. ફાઇલોને ન્યાય અપાઈ જાય. જે કોઈ નિર્ણય લેવાના હોય તે લેવાઈ જાય. આ બાબતે ઓફિસનો સ્ટાફ પણ ટેવાઈ ગયો હતો. શિસ્તના આગ્રહી અરવિંદભાઈ જેટલા કડક - એટલાજ હળવી પળોમાં આનંદિત રહે ને બીજાને રાખે.

આજે સ્ટાફના સભ્યોએ જોયું કે ક્યાંક કશીક ગડબડ છે. અરવિંદભાઈનો વર્તાવ પણ ચીઠ ભરેલો લાગતો હતો. આશ્ચર્ય થાય તેવું વાતાવરણ લાગતું હતું. તેમનો વીસ વરસ જૂનો અમર હડકેટે ચડી ગયો. “શું વાત છે અમર? તને ય શું વારંવાર કહેવું પડશે? અરવિંદભાઈ કેબિનમાં અમરને ખખડાવતા હતા. આવું ક્યારેય બન્યું નથી. “કંઈ ભૂલ થઈ મારી?” અમરે પૂછ્યું. જવાબ મળ્યો: કીર્તિભાઈની ફાઇલ ક્યાં છે? આજે તો તેમને આપણો - નિર્ણય જણાવવાનો છે.” અરવિંદભાઈ વાક્ય પુરું કરે તે પહેલા અમરે તેમના ટેબલ પરજ જોઈતી ફાઇલ પડી હતી તે તેમને હળવેકથી આપી.

નરસીભાઈ ચીફ એકાઉન્ટન્ટ હતા. અરવિંદભાઈના વિશ્વાસુ માણસ. એમણો ય વારો આજે આવી ગયો. “પોપ્યુલર ટ્રેડિંગને ત્યાંથી ફોન હતો. તેમને ચેક મળ્યો નથી. આમ કેમ થયું? પેમેન્ટ બાબતમાં તો આપણું નામ, બજારમાં પહેલે નંબરે આવે તમારાથી બેદરકારી થાય તે માન્યામાં જ નથી આવતું.” “હજીયે ઘણું બોલી ગયા જરા નરમ થયા ત્યારે નરસીભાઈએ કહ્યું ચેકમાં તમારી સહી બાકી છે.”

આજે ઓફિસનો સ્ટાફ વિચારમાં પડી ગયો. શેઠ આજે બધા પર તપી કેમ જાય છે? શેઠને શું થયું છે? આમ બધા પોતપોતાની રીતે વિચારતા હતા. ત્યાં પ્યુન પણ સપાટામાં આવી ગયો. ઓફિસનું વાતાવરણ નં સમજાય તેવું ભારેખમ થતું જતું હતું ત્યાં જે બન્યું તે તો ન ભૂતો ન ભવિષ્યતી જેવું બન્યું.

કેબિનમાં એક નિર્ધારિત મિટિંગ ચાલતી હતી ત્યાં ઘરેથી તેમના પત્ની ભગવતીબેનનો ફોન આવ્યો. કંઈક વાત થઈ ત્યાં તો અરવિંદભાઈ તાડુકી ઉઠયા: “અત્યારે ઓફિસના કામમાં ધ્યાન રાખું કે તમારી વાતોમાં?” પછીયે બેચાર વાક્યો બોલ્યા તેમાં ગરમી વધારે હતી. આવું ક્યારેય બન્યું નથી. ભગવતીબેનના ફોનનો ક્યારેય અનાદર થયો નથી. ખુબ અજુગતું બની રહ્યાં હતું. બેઠેલા બધા સત્બધ થઈ ગયા. ડીસકશન કંઈ લાંબુ ચાલ્યું નહી ત્યારે

અરવિંદભાઈએ જ કહ્યું “કાલે વધારે વાત કરીશું” બધા કેબિનની બહાર નીકળી ગયા.

અરવિંદભાઈ સ્ટાફના સભ્યો સાથે સારામાં સારો વ્યવહાર રાખતા. એક કુટુંબ હોય તેમ દિલથી બધાના કામ કરતા. ઘરના મોભી જેવું માન પણ મળતું. તેથી આજે જે અનુભવ થતો ગયો ત્યારે બધાને ચિંતા થવા લાગી. અરવિંદભાઈનું તેમના હૃદયમાં સ્થાન હતું. જરૂર કંઈક થયું છે પણ તે જાણવું કેમ? એટલે બધા નરસીભાઈ પાસે ગયા.

“આપણા શેઠ આજે આમ કેમ વર્તી રહ્યા છે? તમેજ એક એવી વ્યક્તિ છો કે શેઠનું મન જાણી શકો. અમારું તો મન જ નથી થતું કે ઘરે જઈએ” ના. ના. એવું કંઈ ન કરતા. તમે બધા ઘરે જાવ. હું બેઠો છું. કદાચ બોલાવશે તો જઈશ... અને નહીં બોલાવે તો પણ જઈશ. એમની ચિંતા એ આપણી ચિંતા.”

ખરેખર તો નરસીભાઈ પણ આ બાબતે ચિંતિત હતા... પોતાની સાથે વાત કરતા હોય તેમ મનોમન વિચારતા હતા. “આજે શેઠને અચાનક શું થઈ ગયું? આજનો તેમનો વર્તાવ તેમના સ્વભાવમાં છે જ નહીં તો પછી...” નરસીભાઈ સાક્ષી છે કે અરવિંદભાઈએ શૂન્યમાંથી સર્જન કરી વ્યાપારી આલમમાં મોટું નામ બનાવ્યું હતું. વ્યવહારિક - કુનેહ અને મિલનસાર સ્વભાવથી ધંધામાં નોંધપાત્ર વિકાસ સાધ્યો હતો. કરોડોનો સ્વામી ક્યાંક મૂંઝાયો જરૂર છે જાણવું તો પડશે જ. નરસીભાઈને - ઘરે પણ ખૂબ માન મળતું. કહોને ઘરના એક અંગ બની ગયા હતા. ભગવતીબેનને ફોન કરવાનો વિચાર આવ્યો. ફોન કર્યો. “શેઠનો વ્યવહાર આજે બહુ બદલાયેલો લાગે છે અચાનક આમ થયું છે એટલે અહીં અમે બધા ખુબ ચિંતામાં પડી ગયા છીએ ઘરે કાંઈ થયું તો નથી ને?” નરસીભાઈએ ભગવતીબેનને પૂછ્યું “ઘરે તો કાંઈ થયું હોય તેમ નથી લાગતું... પણ છેલ્લા કેટલાક સમયથી ચિઠાઈ બહુ જાય છે. અમેય વિસ્મય અનુભવીએ છીએ. એવું પણ ક્યારેક બને છે કે તેઓ એકદમ મૂંગા થઈ જાય છે. શોપિંગ કરીને આવું તો સામેથી વાત ન કરે. આવું તો ક્યારેય થયું નથી. હુંય મુંઝવણ અનુભવી રહી છું.” “નરસીભાઈ તેમ જ કહો હું શું કરું? ભગવતીબેન ઉદ્વેગ સાથે બોલી રહ્યા હતા છેલ્લે કહ્યું તમેજ તેમની સાથે વાત કરો, તમારી સાથે જરૂર વાત કરશે.”

નરસીભાઈથી નિસાસો નંખાઈ ગયો. તેઓ માત્ર ચીફ એકાઉન્ટન્ટ જ ન હતા પણ કેટલીય મુસીબતો માં અડીખમ અરવિંદભાઈ સાથે

ઉભા રહ્યા છે. ભગવતીબેન સાથે જે વાતચીત થઈ તેથી મન મજબૂત કરી તેઓ કેબીનમાં ગયા, ચેર પર અર્ધી આંખ મીચી અરવિંદભાઈ લંબાવીને બેઠા હતા, ખુબ ગહન વિચારમાં હોય તેમ લાગ્યું. નરસીભાઈને જોઈ આંખથી ઇશારો કરી સામે ખુરશી પર બેસવાનું સૂચવ્યું. બન્ને એકબીજાની સામે જોવા લાગ્યા. બોલ્યા કંઈ જ નહીં મૌન રાખી બન્ને પોતપોતાની માનસિક સ્થિતિ સમજાવવા - પ્રયત્ન કરતા હતા.

થોડી મિનિટોમાં બરફ પીગળ્યો. અરવિંદભાઈની મન:સ્થિતિ વિષે નરસીભાઈને વધુ જાણવા મળ્યું. લાગતું હતું કે અરવિંદભાઈને અત્યારે તેમને સમજી શકે તેવી વ્યક્તિની જરૂર હતી. બહુ પૂછપરછ ન કરે પણ માત્ર સાંભળે, આંતરિક ભારને ઉપાડી શકે તેવા કોઈ મિત્રની તલાશ હતી. તે નરસીભાઈએ પુરી કરી.

અરવિંદભાઈ સ્વગત બોલતા હતા: “કરોડોનો હું સ્વામી પણ અંદરથી ખાલીખમ” આટલું જ બોલી શક્યા. નરસીભાઈ મૂંગા રહ્યા ને વધારે સાંભળવા તૈયાર થયા. “લક્ષ્મીની મહેરબાની છે. ખુબ બધા સંબંધો છે. માન-મોભો છે, શું નથી મારી પાસે? પણ... પણ... નરસીભાઈ, લખલૂટ સંપત્તિ મને કોઈ શાંતિ ન આપે એ સંપત્તિને શું કરવી? પૈસાને કારણે વ્યક્તિની ધાક વધે છે. હુકમ શું માત્ર બોલું એટલી વાર બધું હાજર થઈ જાય છે. ઘરેય બધા તહેનાતમાં છે.” અરવિંદભાઈ બોલતા જરા થોભ્યા. કોઈ ભુતાવળને દૂર કરતા હોય તેમ બન્ને હાથ આજુબાજુ વીંઝ્યા. મનના તાળાં ખુલી ગયા હતા.

“માત્ર હોઠ ફફડે એટલી વાર. પણ વાત મારુ હૈયું ફફડી રહ્યું છે તેની છે. તમે જ કહો મારી લાગણીને કોઈ ન સમજે એનું શું કરવું? એવું નથી કે મેં સમજાવવા કોશીષ નથી કરી. ખરું કહું તો તમારા શેઠાણી યે એમાં આવી જાય.” આટલું બોલતા ખુબ ભાર લાગ્યો હોય તેમ ચૂપ થઈ ગયા. એ ક્ષણોમાં નરસીભાઈ પણ ગહન વિચારમાં પડી ગયા. અરવિંદભાઈએ જે એમ કહ્યું કે “તમારા શેઠાણી યે એમાં આવી જાય” એ નવી ને ગંભીર વાત હતી. “વાત જાણે એમ છે કે જીવનમાં ઘણું બધું યંત્રવત જ થયા કરે છે ત્યારે સ્નેહ-પ્રેમ-હૂંફ, લાગણીનું ભૂખ્યું મન ક્યાં જાય? બાળકની જેમ હું અંદરથી કોચવાયા કરું છું”

નરસીભાઈ સ્તબ્ધ થઈ ગયા. કોઈ નવા અરવિંદભાઈ મળી રહ્યા હતા. બન્ને વચ્ચેના સંબંધોનો પાયો ખાસ તો ધંધાકીય ઉડાનમાં વહેવારિક પુરેપુરો સાથ નરસીભાઈ એ આપ્યો હતો. કલાકોના કલાકો બન્ને સાથે જ રહેતા પણ તેમાં માત્ર ધંધાકીય મુદ્દા અગ્રેસર હોય. કોઈ લાગણીની વાતો જ નીકળે. અરવિંદભાઈનો બિલકુલ નવો અવતાર આવી રહ્યો હતો.

“બે-પાંચ નહીં પાંચ-પંદર હજારનો ખર્ચ મારા માટે કાંઈ ન કહેવાય. એટલા ખર્ચોને જોઈએ તે મેળવું. પણ ઘરમાં કાંઈ ખાવાની

ઈચ્છા થાય ને તે ફળે નહીં સાંભળીને આશ્ચર્ય થાય છે ને તમને?” એ ઈચ્છા કેમ ન ફળે એની તમને ખબર છે?” નરસીભાઈએ જવાબ આપવાનો ન હતો. ખુબ ધીરજથી સાંભળવાનું હતું.

“સીધે સીધી જ વાત કરું. ઘરમાં બધા પોતપોતાના કામમાં જ ડૂબેલા રહે છે. કેવા કામમાં? કોઈને કિટ્ટિ પાર્ટીમાં જવું છે કોઈને બ્યુટી પાર્લરમાં એપોઇન્ટમેન્ટ છે. શનિ-રવિ ની રજા આવે તો પિકનિક માં ઉપડવું છે. પણ ઘરમાં રહી એકબીજા સાથે હસીખુશીની વાત કરવામાં રસ નથી. અને કેવા સંબંધ? જાણે કે સંબંધની કોઈ કિંમત જ નથી. વધારેમાં વધારે ઘરના મહારાજને કહેતા જાય કે શેઠને જે જોઈએ તે બનાવી દેજો બસ... પત્યું રસોઈ તો મધમધતી તૈયાર પણ ભાવથી પીરસનાર મીઠાં હાથ ક્યાં? એ ડાઈનિંગ ટેબલ લાખેકનું તો ખરું પણ ઉપર પડેલી થાળી કોડીની થઈ જાય છે. અંદરની ભુખતો તડપડતી જ રહે. આજુબાજુમાં ચાર-છ માણસો ઉભા છે પણ એમાં ઘરનું માણસ ક્યાં?” અરવિંદભાઈને મુખે આવી વાણી ક્યારેય સાંભળી નથી એટલે નરસીભાઈ પણ નવો તાજગીભર્યો અનુભવ કરી રહ્યા છે.

અરવિંદભાઈ જાણે કે સમજણ પૂર્વક થોભ્યા હોય તેમ લાગ્યું. એમનો અવાજ પણ પીગળી રહ્યો હતો. “નરસીભાઈ મારી વાતથી એમ ન સમજતાં કે મારો રોષ ઘરનાઓ પર છે. મારે ત્યાં જે હાલત છે તેવી હાલત મહદ અંશે ઘણાંના ઘરમાં છે. આ બધું થવામાં હું પણ દોષિત છું ગિલ્ટ અનુભવું છે. પણ ત્યારે સંપત્તિનો નશો હતો. પૈસા-પ્રસિધ્ધિ-માનપાન આ બધા સિવાય અન્ય ગૌણ હતું. મારી પાસે પણ ત્યારે સમય ન હતો કે કુટુંબ સાથે બેસું. હવે અત્યારે અંદરથી ખાલીપો અનુભવી રહ્યો છું. જીવનમાં જીવાતું જાય છે પણ જીવંત નથી. શ્વાસ ચાલે છે એ જીવવાની નિશાની બનતી જાય છે. આ હૂંફ વગરની જીંદગીથી દુભાતો જઉં છું. માનસિક ત્રાસ અનુભવું છું. ત્યારે ચીઢીયો થઈ જાઉં છું જેમ આજે ઓફિસમાં થઈ ગયો હતો.

જુઓ તો ખરા કુટુંબ પરિવાર છે પણ લાગણી સભર માણસો ક્યાંય નથી. ગૂંગળામણ અનુભવું છું બોલવું છે કહેવું છે તે કહીં નથી શકતો. સંબંધની સુવાસ મેળવવા તડપું છું પણ ક્યાંય મળતી નથી. એટલે પછી અંદરથી સોસવાઈ છું. પાછા વળવાનું ક્યારે શક્ય બનશે?”

ભૌતિક રીતે આજે અઢળક હોવા છતાં અંદર ક્યાંય સુખ-શાંતિ નથી. મારાપણું સમૂળગું અદ્યશ્ય થયું જાય છે. આજુબાજુમાં ટોળુ હોવા છતાં માણસ પોતે એકલો અટૂલો થતો જાય છે.

“સબ કુછ હૈ યહાં...”

મગર કુછ અપના સા લગતા નહીં...”

પ્રમે ધર્મ છે અને મોહ અધર્મ...

આરતી રામાણી “એન્જલ” - બેંગ્લોર

પ્રેમ, આ સંસાર જો ચાલતો હોય તો એ ફક્ત પ્રેમને જ લીધે. સંસારમાંથી આ પ્રેમ નષ્ટ થઈ જાય તો સંસાર રેગિસ્ટાન બની જાય, પણ પ્રેમની ખરી વ્યાખ્યા શું છે? શું દરેક માણસ ફક્ત પ્રેમમાં જ બંધાયેલો છે કે પછી પ્રેમની આડમાં કોઈ દુર્ગતિ સાથે બંધાતો જાય છે? આ દુર્ગતિ એટલે કોણ?

પ્રેમ શું છે? આપણે જે એકબીજાને આલિંગન આપીએ, હુંફ આપીએ, લાગણી વરસાવીએ તે? નહીં. પ્રેમની વ્યાખ્યા ખૂબ વિશાળ છે. એ આવી નાની નાની બાબતોમાં કદી બંધાઈ જ ના શકે, કારણ પ્રેમનો તો અર્થ જ મુક્તિ છે. આપણે જેની સાથે પ્રેમમાં હોઈએ એનાં હિત માટે, ખુશી માટે આપણે એને સદા મુક્ત રાખીએ. આપણાં બંધન પૂરતાં મર્યાદિત રહે તો એ આગળ ના વધી શકે. કૂવામાંના દેડકા બની જાય એટલે આપણે એને આપણામાંથી મુક્ત કરી, જેનાથી એ સુખી થાય એવું ઇચ્છીએ તો એ આપણો એમનાં તરફનો પ્રેમ હોય, પરંતુ જ્યારે આપણે ઇચ્છીએ કે એ વ્યક્તિ આપણી સાથે સદાસદા માટે રહે, આપણાં સિવાય એની જિંદગીમાં બીજું કોઈ એટલું મહત્વ ના ધરાવતું હોય, જ્યાં આવો ભાવ આપણાં મનમાં આવ્યો ત્યાં પ્રેમ સમાપ્ત થઈ ગયો અને શરૂ થયો મોહ! જ્યારે આપણો પ્રેમ મોહ તરફ ઢળવા લાગે ત્યારે આપણે સંબંધને બંધનમાં બાંધવા લાગીએ કિન્તુ પ્રેમ એટલે તો મુક્તિ થાય જ્યારે મોહ એટલે બંધન. જ્યારે મોહમાં સંબંધ વણાવા લાગે ત્યારે આપણે એને આપણાં પૂરતાં મર્યાદિત કરી દઈએ. આપણે ઇચ્છીએ કે વ્યક્તિ ફક્ત આપણી જ રહે. આ રીતે આપણે એને આપણાં મોહરૂપી પિંજરામાં કેદ કરવા લાગીએ, પરંતુ જ્યાં પ્રેમ હોય ત્યાં મુક્ત ગગન મળે સળિયા કદાપિ નહીં.

પ્રેમ અને મોહને ખૂબ આસાનીથી આ રીતે પારખી શકાય છે.

૧. પ્રેમ હોય ત્યાં મુક્તિ મળે અને મુક્તિ મળતાં આનંદ પ્રાપ્ત થાય.
૨. મોહ હોય ત્યાં બંધન અકળાવા લાગે અને એ અકળામણ દૂર ના થતાં આપણે એક પ્રકારના ભયનો શિકાર બની જઈએ જેથી અશાંતિ અને દુઃખ મળે.

પ્રેમ અને મોહ વચ્ચે એક ભેદ રેખા છે જેની વ્યાખ્યા અને તે બન્ને વચ્ચેનો ભેદ મહાભારત દરમિયાન શ્રીકૃષ્ણ અને દ્રોણાચાર્ય વચ્ચે થયેલ પુત્ર પ્રેમ સંબંધી એક સંવાદ અંતર્ગત શ્રીકૃષ્ણએ દ્રોણાચાર્યને ખૂબ સરળ ભાષામાં સમજાવ્યો હતો. “પ્રેમ મુક્તિ છે અને મોહ બંધન. પ્રેમનો જન્મ કરૂણાથી થાય અને મોહનો અહંકારથી. પ્રેમ કહે કે ઇશ્વર એને સુખ આપે જ્યારે મોહ કહે કે હું

એને સુખ આપીશ. પ્રેમ કહે કે મને એનાં પર ગર્વ થાય જ્યારે મોહ કહે કે એને મારા પર ગર્વ થાય. પ્રેમ ધર્મ છે અને મોહ અધર્મ” એમની વાત પાછળનો મર્મ હતો કે દ્રોણાચાર્યએ પોતાના પુત્રને જેને તેઓ ખૂબ પ્રેમ કરતા હતા એવું કહ્યું હતું એને સંપત્તિ, સુખ અને રાજ્ય બધું આપ્યું બસ ધર્મનું જ્ઞાન નહીં કે ના ઉચિત નિર્ણય લેવાની શક્તિ આપી, કારણકે જો એમને ઉચિત નિર્ણય લેવાની શક્તિ આપી હોત તો આજે એમના પુત્ર ધર્મના રસ્તે હોત, અધર્મના નહીં. આ પરથી શ્રીકૃષ્ણએ એવું સમજાવવાની કોશિશ કરી છે કે ખરેખર, દ્રોણાચાર્યને પોતાનો પુત્રો પ્રત્યે પ્રેમ નહીં, મોહ હતો, કારણકે પ્રેમ ધર્મના રસ્તે આપણને લઈ જાય જ્યારે મોહ અધર્મના. પ્રેમ કદી આપણને ગેર રસ્તે ના દોરી શકે જ્યારે મોહવશ વ્યક્તિ કોઈ પણ હદ પાર કરવા તત્પર બની જાય.

આપણને આપણાં શરીર પ્રત્યે પ્રેમ હોય છે એટલે જ આપણે તે તંદુરસ્ત રહે એવા તમામ પ્રયાસો કરી છીએ એ પછી યોગ હોય, પ્રાણાયામ હોય કે રેગ્યુલર બોડી ચેક અપ, પરંતુ શું આને પ્રેમ કહી શકાય? સહેજે નહીં. આ એક મોહ છે જે ધીમે ધીમે ભય તરફ ઘસતો જાય છે. આપણે આ શરીર માટે જે કંઈ કરીએ છીએ એ શરીરને ગુમાવવાના ભયવશ મોહમાં આવીને કરીએ છીએ, પરંતુ જો આપણે તેને પ્રેમ કરતા હોઈએ તો આપણે તેની મુક્તિ માટે તત્પર બનીએ. દેહને, આત્માને, જીવને ભવોભવનાં બંધનમાંથી મુક્તિ આપવાના માર્ગ પર ચાલીએ ના કે એને બાંધવાનાં, કારણ ભવોભવમાં ફસાવું એ પણ એક બંધન જ છે જ્યારે તેમાંથી આઝાદ થવું એ મુક્તિ.

ઘણીવાર આપણે જોતાં હોઈએ કે વડીલો મારો પરિવાર, મારો પૈસો, મારી મિલકત આવું બબડતા હોય છે અને એને પોતાની પાસે અકબંધ રાખવા એ ગમે તેવી હરકત પણ કરવા તત્પર રહે છે, કારણ એને પરિવાર, પૈસો, મિલકત આ બધું પોતાનાથી દૂર થઈ જવાનો, ખોવાનો ભય રહેલો હોય છે જે મોહનું પ્રતીક છે અને મોહ એ ફક્ત અધર્મ જ કરાવે બીજું કશું નહીં. મોહમાં રચીપચીને એ ઘણા કાવાદાવા પણ આચરતા રહે છે જે કર્મ બંધાવે છે અને એ કર્મ મુક્તિ મેળવતા રોકે છે, પરંતુ જે વડીલો પરિવારને પ્રેમ કરતા હોય એ પરિવારને ખુલ્લો મૂકી દે. પરિવારના સભ્યોને જેમ જીવવું હોય એમ જીવવા દે. ના કશે આવવા જવાનું બંધન રાખે કે ના પોતાનાં કહ્યામાં રાખે વળી પૈસા કે મિલકત થકી શું કોઈ પોતાનો શ્વાસ ખરીદી શકે ખરા? એટલે જ આપણે કહી શકીએ કે વ્યક્તિ પ્રેમની આડમાં મોહ નામની દુર્ગતિ તરફ આગળ વધી રહી છે.

આ દુનિયામાં બંધન કોઈને પસંદ નથી એ પછી મમતાનું હોય, વાત્સલ્યનું હોય, દોસ્તીનું હોય, જવાબદારીનું હોય, પ્રેમનું હોય કે પછી કોઈપણ. દરેકને પોતાની રીતે સ્વતંત્ર રહેવું ગમે છે, મુક્ત રહેવું ગમે છે ને એમાં ખોટું પણ કંઈ નથી. બંધનમાં રહી; મોહવશ, ભયવશ અધર્મ આચરી, કર્મ બાંધી, ભવોભવના બંધનમાં ફસાઈને દુખી થવા કરતાં સ્વતંત્ર રહી, મુક્ત રહી પ્રેમમાં રચ્યા પચ્યા રહી ધર્મના માર્ગે આગળ વધી કર્મ બંધાતા અટકાવી અને મુક્તિ તરફ પ્રયાણ કરી આનંદ મેળવવો એ જ યોગ્ય છે છતાં નિર્ણય તો આખરે આપણો, કયો રસ્તો પસંદ કરવો! પ્રેમથી ધર્મનો અને ધર્મથી મુક્તિનો કે મોહથી અધર્મનો અને અધર્મથી બંધનનો.

“પ્રેમ છે પથ ધર્મનો જ્યારે મોહ ચડાવે સીડી અધર્મની,

એક કરાવી દે ભવપાર તો બીજું કોતરે કેડી કર્મની.

શ્રી કૃષ્ણના બતાવ્યા રસ્તે ચાલીશું તો નિશ્ચિત મળવી મુક્તિ,
ગળે બાંધી લેવી પાકી ગાંઠ, આ ચાવી છે એક ઊંડા મર્મની”

શુભ અમૃત વચનો

- નવા નવા જન્મ થતા જાય, અલગ અલગ જાતિમાં જન્મ થાય. ભવ ભ્રમણ બય સંસાર.

- ન જીવ જાય અને ન પીડા સહન થાય એવું દુઃખ અનંતા ભવો થશે.

- ભવ ભયાનક છે, એનાથી છૂટવું હોય તો અભય બનવાનું, બીજા જીવોને શાતા આપવાનું.

- રૂપ - દુઃખ - પીડા બદલતી જાય એવા ભવ મળે.

- કષાયથી બચીએ તો આત્મા બચી જાય.

- દ્વેષથી - કષાયથી - દુર્ભાવથી પરિસ્થિતિ સર્જાય છે.

- વેરના અનુબંધો કોઈને કોઈ ભવમાં ચૂકવવા પડે છે.

- બીજાને ભય - ચિંતા મુક્ત બનાવશું તો જ આપણે ભયમુક્ત બનશું.

- આપણને ભય નથી લાગતો એ આપણી જડતા છે.

- સંસારનો ભય દુઃખનો ભય નહિ પણ સુખનો ભય. સંસારનું સુખ જ ભયાનક છે.

- આપણા દુઃખનું મૂળ કારણ, બીજા જીવને આપણા થકી પહોંચતું દુઃખ.

- સાડાબાર વર્ષ પોતાની ચિંતા કરી પ્રભુએ સાથે બીજાને તકલીફ ન થાય એ પણ ચિંતા કરી.

- આપણા દુઃખના - ભયના જવાબદાર આપણે જ છીએ નહિ કે કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિ.

Bio Data

NAME	: Mit Nitin Sanghavi
DATE OF BIRTH	: 13-04-1995
BIRTH TIME	: 11:08AM (Place - Bhayander)
MOON SIGN	: LEO
HEIGHT	: 5'4"
EDUCATION	: B.COM, M.COM, CS Executive (1 st group)
OCCUPATION	: M M FASTENERS, Goverdhan Bhuvan, 11 th khetwadi, Mumbai - 4 (Manufacturer & suppliers of Industrial Nut bolt)
CONTACT	: +91 8898887047
HOBBIES	: Travelling, Movies & Social Service.
<u>FAMILY BACKGROUND</u>	
FATHER	: Late. Shri. Nitin M. Sanghavi
MOTHER	: Charu N. Sanghavi (9821873820)
BROTHER	: Milan N. Sanghavi (Twins) - Unmarried
GRAND FATHER	: Late. Shri Mahasukhlal M. Sanghavi
GRAND MOTHER	: Late. Shri Ramaben M. Sanghavi
MOTA- PAPA	: Kanakbhai Anantrao Sanghavi (Kandivali)
FAI BA	: Rekha Ashwin Mehta (Kolkata) Kalpana Ashok Koradia (Borivali) Bharti Bipin Doshi (Dombivli)
MATERNAL	: Late. Shri Lalitkumar A. Vora (Navsari)
ADDRESS	: A-203 & B-101, Parshva Nagar No-2, Devchand Nagar, Bavan Jinalay Temple, Bhayandar (West)
NATIVE	: Dhoraji- Sorath
SAMAJ	: Sorath Visha Shrimali Jain Samaj

JAIN DIET

પુષ્પાંજલિ

જન્મ :
તા.૨૮-૮-૧૯૨૮

સ્વર્ગવાસ :
તા.૧૦-૫-૨૦૧૫

સ્વ.મહાસુખલાલ ભગવાનદાસ સંઘવી

મૂળવતન : જુનાગઢ

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળીના સેવાભાવી કાર્યકર એવા આપ સત્કર્મો અને સત્કાર્યો દ્વારા પ્રેરણારૂપી જીવન જીવી, વાત્સલ્યભરી દિવ્ય સ્મૃતિઓ તથા વડલા જેવી શીતળછાયા દરેક

સ્નેહીજનોના દિલમાં મૂકતા ગયા.

મળે છે દેહ માટીમાં, પણ માનવીનું નામ જીવે છે.

મૃત્યુ પામે છે માનવી પોતે પણ તેના સત્કર્મો જીવે છે.

આપના આત્માને પરમ કૃપાળુ પરમાત્મા પરમ શાંતિ આપે તેમજ આપના આશીર્વાદ તથા આપનું માર્ગદર્શન કાયમ અમારી સાથે રહે એવી અંતઃકરણપૂર્વકની પ્રાર્થના

ધર્મપત્ની	: જયા	પુત્રવધૂ	: દિપ્તિ
પુત્ર	: સંજય	જમાઈ	: નયન જયંતીલાલ તુરખિયા
પુત્રી	: કલ્પના	જમાઈ	: પારસ રવિન્દ્રભાઈ વસા
પુત્રી	: નીતા		
પૌત્રી	: હેતાલી તથા પંક્તિ		
દોહિત્રી	: રિદ્ધિ રોનક દોશી	દોહિત્ર	: પ્રતિક પારસ વસા

તથા સંઘવી પરિવારની અંતઃકરણપૂર્વક
પુષ્પાંજલિ

Kayami-May

જાગો જૈનો જાગો

જાગો જૈનો જાગો

જાગો જૈનો જાગો

પ્રણામ,

થોડું ધ્યાન અમદાવાદની પોળોમાં સાધર્મિક વસાવવા માટે ખાસ આપવાની જરૂર છે, બધા દેરાસર ની બધી પ્રતિમાઓનું ઉચ્ચાપન શક્ય નથી, યોગ્ય પણ નથી, ૪૦૦ વર્ષ પ્રાચીન જિનાલયોના તીર્થ વિસ્તેદ ના થાય, ના કરાય, અમારી પાસે અહીં રહેવા તૈયાર અમદાવાદ બહારના ગામડા નાના સીટીના અનેક શ્રાવકો તૈયાર હોય તેવા છે, તેમાના અમુકથી જિનાલયો પણ સચવાય.

સૌને હાથ જોડી એક વિનંતી સૌ પહેલા દરેક ભાવિક અમદાવાદમાં રહેતા હોય તો અવશ્ય, અમદાવાદ બહારના પણ અહીંના ૧૨૧ પ્રાચીન જિનાલયો, ૧૦૮-પાર્શ્વનાથ દાદામાંના મૂળ ૪ પાર્શ્વનાથદાદા, જગવલ્લભ પાર્શ્વનાથ, મોટામહાવીર વગેરે જિનાલયોના દર્શને ખાસ એક વાર આવે, અમારો સંપર્ક કરશો એમ રૂટ, રીક્ષા, કાર્યકર, ઇતિહાસ સાથે સમજાવવું, રોકવા, જમવા વગેરેની વ્યવસ્થાનું પુરૂ માર્ગદર્શન આપીશું, એક વાર રાજનગર પ્રાચીન તીર્થની સ્પર્શના ખાસ કરો અહીંનાં અદભૂત પ્રતિમાજીના દર્શન ભક્તિ કરતા તમને તીર્થ સ્પર્શ ના અનેરો આનંદ આવશે.

અહીં દરેક સમુદાયના આદ્ય, મૂળ સ્થાન ઉપાશ્રય છે ભઠ્ઠીની બારી નો ઉપાશ્રય જ્યાં પંડિત વીર વિજયજી મહારાજ સાહેબે અત્યારે પ્રચલિત જે ભણાવવાય છે તે સ્નાત્ર પૂજા સાથે ૮૪ થી પણ વધુ પૂજા, પૂજન, ગ્રંથોની રચના કરી છે, ભોંયરામાં સાધના કરી પન્નાવતી દેવીને પ્રત્યક્ષ કર્યા તે પ્રાચીન પન્નાવતી દેવીની ચલિત મૂર્તિ જેમાં મહાલક્ષ્મી, સરસ્વતી, પન્નાવતી ત્રણેય શક્તિ એક મૂર્તિમાંજ છે તે અહીંના ઉપાશ્રયની અંદર આવેલ શ્રી અજિતનાથ દાદાના જિનાલયમાં બિરાજમાન છે, દુનિયાભરમાં ચાલતા સ્નાત્ર મંડળો અહીં સ્નાત્ર ની મૂળ રચના થઈ હોવાથી અહીં સ્નાત્ર પૂજન ભણાવવા માં આવે છે, એક વાર અહીં સ્નાત્ર ભણાવવાની ભાવના રાખે છે, પન્નાવતી દેવી સાક્ષાત હોવાથી અહીં પન્નાવતી પૂજન ભણાવવાનું પણ ખૂબ મહત્વ છે, ઉપરાંત વિજય સિદ્ધિ સૂરી દાદા (બાપજી મહારાજ) એ જ્યાં ભોયરામાં બેસી કરોડો સૂરી મંત્રના જાપ કર્યા, જે ભોંયરામાં વિશિષ્ટ મંત્ર ઉર્જા હોવાથી ભોયરૂં બંધ રખાય છે, જ્યાં મોટાભાગનું જીવન મહા પુરુષે વિતાવ્યું જ્યાં જેઓની ગુરૂ મૂર્તિ છે તે વિદ્યા શાળા દોશીવાડાની પોળ અહીંજ અમદાવાદ પોળ વિસ્તારમાં છે.

જ્યાં અકબર પ્રતિબોધક પૂજ્ય હીરવિજયજી દાદાએ ચોમાસુ

કર્યું તે પગથિયાનો સંવેગી ઉપાશ્રય હાજી પટેલની પોળમાં છે, ડહેલાના સમુદાયનું મૂળ સ્થાન ડહેલાનો ઉપાશ્રય દોશીવાડાની પોળમાં છે, વલ્લભસૂરી સમુદાયનો પ્રાચીન ઉપાશ્રય જાંયં પૂણ્ય વિજયજી મહારાજ સાહેબે આગામોનો અથાગ અભ્યાસ કર્યો હતો તે ઉપાશ્રય જ્યાં નગરશેઠ પોતે સાહેબજી પાસે જ્ઞાન મેળવવા આવતા હતા તે મોટી પોળની સામે લુણસાવાડ દરિયાપુરમાં છે, બે તિથિનો મોટો જ્ઞાનમંદિરનો, વિશાળ જ્ઞાનભન્ડાર ધરાવતો ઉપાશ્રય પણ કાલુપુર ટંકશાળ રોડ પર છે, નૂતન આરાધના ભવનનો ઉપાશ્રય પાછીયાની પોળ, હાજી પટેલની પોળમાં છે, પૂજ્ય રાજેન્દ્ર સૂરી દાદાનું મૂળ ગુરુ મંદિર હાથી ખાના રતન પોળમાં છે, નીતિ સૂરી સમુદાયનું મુખ્ય સ્થાન નાતિ સૂરી ઉપાશ્રય લુહારની પોળ, માણેકચોકમાં છે, પાર્શ્વ ચંદ્ર ગચ્છ - પાય ચંદ ગચ્છ નુ ગુરુ મંદિર, ઉપાશ્રય જ્યાં બટુક ભૈરવે હાજર થઈ ગુરુ મહારાજને જે દંડ આપ્યો હતો તે દંડ હજુર પણ ત્યાં દર્શનાથે છે તે શામળાની પોળ રાયપુરમાં છે. જુની દાદાવાડી હાજરા હજુર નાકોડા ભૈરવની નૂર્તિ દાદા વાડી, દાદા સાહેબની પોળ, કાલુપુર સ્વામીનારાયણ મંદિર રોડ પર છે. જિનાલયો સાથે દરેક ગચ્છ ખરતર ગચ્છ, તપાગચ્છ, ત્રણ થોય, પાય ચંદ ગચ્છ, ૨ તિથિ, વિમળ ગચ્છ દરેકના મૂળ પ્રાચીન સ્થાનોને સાચવવા, સાધુ, સાધ્વીજી, શ્રાવક, શ્રાવિકાઓ, મુમુક્ષુઓ અહીં આવી સાધના, આરાધના કરી શકે અહીંના પ્રાચીન પુદ્ગલ, ઉર્જા માણી શકે તે માટે પણ અહીં કાયમી સોલ્યુશનના ભાગ રૂપે સાધર્મિક વસાવવા જરૂરી છે

દરેક સમુદાય, પંચની મિલકતો, પ્રોપર્ટી અહીં ઘણી છે, દરેક સમુદાય ફક્ત પોતાનો વારસો, જિનાલય, ઉપાશ્રય સાચવવા પોતાની જગામાં, આજુબાજુ શક્તિ અનુસાર પાંચ થી છ સાધર્મિક વસાવે તોજ આપણો અમૂલ્ય વારસો સચવાશે, ગોયરી પાણીની વ્યવસ્થા, અમુકૂળતા થવાથી સાધુ, સાધ્વીજી પણ અહીં ભક્તિ કરવા પધારશે, આપણા સ્થાન સચવાશે, આપણે સૌ હવે કરોડો રૂપિયા ખર્ચવા છતાં આવા સ્થાન બનાવી નહીં શકીએ, આપણે આપણા બાપ દાદાઓએ બનાવેલા સ્થાનો સાચવવા જ જોઈએ, કરોડો રૂપિયા અન્ય ખર્ચાય છે થોડા અહીં ખર્ચવાથી તીર્થ રક્ષા, સાચવણીનું અદ્ભૂત પૂણ્ય મળે તેમ છે, તન, મન, ધનથી પોઝિટિવ સપોર્ટ કરવા ઇચ્છતા કે પોળ વિસ્તારના જિનાલયોના દર્શન માટે પૂછપરછ કરવા સંપર્ક કરી શકો છો. શ્રી કેયુરભાઈ શાહ (મો.૯૨૬૫૮૪૨૪૫૪)

મનની ચાલબાજી

- શ્રીમતી પારુલબેન ભરતકુમાર ગાંધી

લારીમાંથી એક કેરી સિફતપૂર્વક ઊઠાવી લીધા બાદ એ યુવકના મનમાં એનો ડંખ રહેવા લાગ્યો. બે - ચાર કલાક પછી તે લારીવાળા પાસે ગયો. લારીવાળાને કહે, “ભાઈ, આ કેરી મને બદલાવી આપોને, થોડી કાચી હોય તેવું લાગે છે.” લારીવાળાએ એ કેરી બદલાવી આપી. બદલાયેલી કેરી એ ખુશીથી, પ્રસન્નતાથી આરો ગવા લાગ્યો.

તેના એક મિત્રને આ વાતની ખબર હતી, તેણે મહેશને કહ્યું કે “અલ્યા, ચોરીની કેરી ખાય છે?” મહેશે કહ્યું, “આ કેરી તો મને લારીવાળાએ જ આપી છે. મેં જે કેરી ચોરી કરીને લીધી હતી એ તો મેં લારીવાળાને પાછી આપી દીધી.”

મન કેવું ચાલબાજ છે. જીવનના કેટલાય પાપો સાથે તેણે આ રીતે સમાધાન કરી લીધું છે અને બેરોકટોક એક પછી એક પાપો આચરતો જ જાય છે. કોઈ બચાવે આ કપટલીલાથી?

આથી જ કોઈકે કહ્યું છે કે - “માનવીના ઝેર માટે પૂછ મા, સાપ પણ કંઈ એટલા ડસતા નથી!!”

આવી હોંશિયારી કેળવી - કેળવીને માણસ દિવસે દિવસે બદલી બદતર થતો જાય છે. આજના માનવને મકાન, દુકાન, કપડા, ભોજન બધું ફર્સ્ટક્લાસ જોઈએ પણ પોતે કેવો થર્ડક્લાસ છે? માનવી ધીમે ધીમે અધમતાની સીમાઓ વળોટી રહ્યો છે. સોદાબાજીમાં એ પારંગત બની ગયો છે. ભગવાનને પણ કહેશે કે મને શેરબજારમાં પાંચ લાખનો નવો થશે તો તને શ્રીફળ વધેરીશ. જો નફો ન થાય તો પંદર રૂપિયાનું શ્રીફળ વધેરવામાં તે કંજૂસાઈ કરશે. કોઈ કહેશે કે નફો થયા પછી શું કામ? આજે જ શ્રીફળ વધેર તો તે કહેશે કે ના, પછી નફો ન થાય તો મારા પંદર રૂપિયા નકામા જાય. આજનો માનવી દંભ કરવામાં હોંશિયાર બની ગયો છે. લાખો રૂપિયાની હેરાફેરી, દાણચોરી, કાળા-ધોળા કર્યા બાદ તે બે-પાંચ હજાર ધર્મસ્થાનકમાં ગરીબ-ગુરબાની સેવામાં કે દાનમાં નોંધાવી વાહ-વાહ મેળવશે. બહાર મોટો ધર્મી હોવાનો દેખાવ કરી લોકોની હમદર્દી અને ભલમનસાઈનો લાભ ઊઠાવશે. ધર્મના નામે પણ તે

લોકોને લૂંટશે. આવો આ માણસ ક્યાં જઈને અટકશે?

ધર્મ પણ સગવડિયો થઈ ગયો છે. સામાયિક-પ્રતિક્રમણ કરે પણ પંખા ચાલુ જોઈએ. પાંચ હજારનું દાન દે તો પણ તક્તીમાં નામ જોઈએ. કાંઈ પ્રતિજ્ઞા કરે તો દસ જાતની છૂટ રાખશે. ઉપાશ્રય

અંગે મંદિરોમાં પહેલી લાઈનમાં બેસનારો ધર્મસ્થાનકમાંથી બહાર નીકળીને મહાઠગ બની જાય છે. મંદિરમાં આંખ મીચી સુંદર રીતે પ્રાર્થના કરતો હોય ત્યારે જોનારને એમ લાગે કે આના જેવો બીજો કોઈ ભક્ત નહિ હોય પણ એ જ ભક્ત દુકાને જઈને એકના અગિયાર કરવામાં, ખરાબને સારું અને સારાને ખરાબ તરીકે રજૂ કરવામાં પાછું વળીને જોતો નથી. ત્યારે થાય છે કે દિવસે દિવસે ધર્મ એ માત્રને માત્ર ક્રિયાકાંડ બનતો જાય છે. આચરણમાં કશું આવતું નથી. ધર્મ પ્રત્યેની પ્રીતિ - ઉદાત ભાવના ઘટતી જાય છે. ધર્મ

આભરણરૂપ બની ગયો છે. ચાલબાજ માનવી દરેક ઘટનાને વ્યાજબી ઠેરાવી પોતાનો કકો ખરો કર્યે જાય છે.

આજે માનવીએ પશુઓની હત્યા માટે કતલખાના ખોલ્યા છે, બેરોકટોક પંચેન્દ્રિય જીવોની હિંસા કરતો જાય છે પણ બચાવ એવો કરે છે કે નકામા પશુઓને મારવામાં પાપ ઓછું થવાનું છે. ઊલટાનું એ બિનઉપયોગી ઢોરો જે ચારો ચરતા હતાં તે બીજા ઢોરોને કામ લાગશે, વિદેશી હુંડિયામણ મળશે તે નફામાં, મા-બાપોને ઠેકાણે પાડવા વૃદ્ધાશ્રમો ખડકી દીધા છે તેના માટે લાજવાને બદલે ગાજતા કહે છે કે ઘરે માતા-પિતાનું જતન થતું નથી. જ્યારે વૃદ્ધાશ્રમમાં તેમની ઉંમરના લોકોનો સહારો, હુક, સધિયારો મળી રહે છે. તેથી તે સારી રીતે જીવી શકે છે. ઘર કરતા આશ્રમમાં તેમની સગવડો સારી રીતે સચવાય છે. વસ્તીવધારો અટકાવવા બ્રહ્મચર્યનું પાલન કરવું નથી. ક્યાં જઈને અટકશે માનવીની આ પિશાચલીલા, અધમવૃત્તિ - અમર્યાદ ભોગો ભોગવવા ગર્ભપાત કાયદેસર કરાવ્યો ને કહે એમ કે વસ્તીવધારો અટકાવવા માટેનું પગલું છે.

હવે તો મનની ચાલબાજી છોડી દો...

કાપડની થેલી

- દર્શના પરીમલ ભીમાણી

વસંત પંચમી પછી પ્રકૃતિ ખીલી ઊઠે છે. ફાગણ મહિનો બેસતા જ હુઠવાઈ ગયેલા વૃક્ષોને ફરી નવજીવન મળે છે. ઝાડમાં નાની નાની કુંપણો ફુટે છે. રંગબેરંગી ફૂલો ખીલી ઊઠે છે. ઋતુ મુજબ ફળોથી ડાળીઓ લચી પડે છે.

ઉનાળામાં આવતો ફાગણ મહિનો જેમાં ખાખરાના વૃક્ષો પર કેસુડો ખુબજ ખીલી ઊઠે છે. રસ્તાની બન્ને બાજુ ડો આ વૃક્ષો જોયા હોય તો કેસુડાના ફૂલોથી જાણે પથરાયેલી ચાદર જેવું દેખાય છે. એક વૃદ્ધ દંપતી એકબીજાનો હાથ પકડીને મંદિર જતુ હતું. રસ્તો જરાક ઊંચી નીચો આવે તો તરતજ કહે કે સંભળાજે હો...! બરોબર તેજ સમયે એક યુવાન જોડું એક બીજાનો હાથ પકડીને દોડતાં નીકળી જાય છે. વૃદ્ધ પત્નીએ કહ્યું, આપણે પણ આમજ દોડયા છીએ. નહિં! પતિએ કહ્યું, હા આપણે પણ આમ દોડતાં હતા. પણ આજે આપણે દોડી શકતા નથી એ મહત્વનું નથી, મહત્વનું એ છે કે હજુ આપણોહાથ એકબીજાના હાથમાં છે પડી ન જઈએ એની ખેવના એ જ પ્રેમ છે. હાથ હાથમાં હોય એ માત્ર સાથ નહિં સથવારો બનવો જોઈએ. ગતિ ભલે ઘટે મતી બદલવી ન જોઈએ. ધીમા ભલે પડીએ. ઢીલા ન પડવા જોઈએ. પતિના હાથની પકડ થોડી મજબૂત થઈ અને લાગ્યું કે બીજું ભલે ગમે તે થયું હોય પણ ઉષ્માને ઉંમરની અસર થતી નથી. શરીર નબળું પડે છે પણ મનને તો આપણે રાખવું હોય તેવું રહે. ચામડીમાં કરચલી પડે પણ ચિત્ત તો ચેતનવંતુ જ રહે છે તેવું ડૉ. આરોહી અને ડૉ.શૌર્યનું કહેવું હતું.

ડૉ.આરોહી પોતાનો કોટ ઉતારી દવાખાનાની બહાર આવી ત્યારે ડ્રાઈવર છગને ગાડીનો દરવાજો ખોલ્યો અને ડૉ.આરોહી ગાડીમાં બેસીને ગાડીને માર્કેટમાં લેવા કહ્યું કારણકે બીજાજ દિવસે તેના પુત્ર આયુષનો જન્મદિવસ હતો. તેના માટે ફૂટસલાહ બનાવવાનો હતો તેથી ગાડી ફૂટવાળા પાસે ઉભી રાખી ફળો લીધા. ફળવાળાએ તે પ્લાસ્ટીકના ઝબલામાં ભર્યા ત્યારે ડૉ.આરોહીએ ભૈયાને કહ્યું કે ભૈયા આપ ઝબલેમે ક્યો દેતે હો? સરકાર ને ઉન પર પ્રતિબંધ લગાયા હૈ. ક્યાં કરે મેડમ, લોગ સમજે નહીં જોલા લેકર નહિં આતે, હમારે પાસ માંગતે હૈ મગર હમ ના બોલતે હૈ તો દૂસરે ભૈયા કે પાસ ચલે જાતે હૈ, મેરી મજબૂરી હૈ.

ગાડીમાં બેઠા બાદ ડૉ.આરોહીના મનમાં આ વિચાર સતત ચાલ્યો. સરકાર કડક પગલાં ભરે તેની અસર થોડો સમય રહે છે અને ફરી પાછી એજ રફતાર. દુઃખ એ વાતનું છે કે લોકો સમજતા નથી અને પ્લાસ્ટીક માનવ જીવનને કેવું ભરડામાં લઈ રહ્યું છે. પ્લાસ્ટિક એક એવો પદાર્થ જે ક્યારેય નષ્ટ થતો નથી અને એને બાળીએ તો અનેક ઝેરીલા વાયુઓ ઉત્પન્ન થાય છે જે સૂર્યના તીવ્ર કિરણોના તાપથી બચાવતા ઓઝોન ના સ્તરમાં ગાબડાં પાડે છે. આથી પર્યાવરણને ગંભીર અસર થાય છે. રસ્તા પર ફેંકેલા ઝબલા

જેમાં રહેલા સડેલા શાકભાજી કે ખોરાક ખાવાથી પશુઓ લાંબા સમયે મૃત્યુ પામે છે.

આ બધા વિચારો સાથે ડૉ.આરોહી ઘરે પહોંચે છે ત્યારે રેડિયો પર તેનું મનગમતું ગીત વાગી રહ્યું હતું... કિસ મોડ પે જાતે હૈ... પણ તેનું ધ્યાન ન જતાં આયુષે પૂછ્યું, મમ્મી તારું ધ્યાન ક્યાં છે? એફ એમ પરની છેલ્લી ટેગ લાઈન વાગતી હતી... જો બદલે ખુદકો...તો બદલે જમાના...ઓરોસે પહેલે ખુદકો હૈ સમજાના..સાંભળીને ડૉ.આરોહી ના મનમાં એક ઝબકારો થયો દરેક વસ્તુ માટે બીજાને દોષ દેતા પહેલા પોતાએ સુધરી જવું અને કંઈક કરવું રહ્યું. ગોવર્ધન તો ગિરધર જ ઉપાડશે, આપણે તો લાકડીનો ટેકો આપવો રહ્યો. આ રીતે મનથી નિશ્ચય કર્યો અને યુ ટ્યુબ પરથી જોઈએ તેણે પસ્તીના કાગળમાંથી થેલી બનાવવાની શરૂઆત કરી. આ રીતે કાગળની થેલીની થપ્પી તૈયાર કરી. નજીકના ફળવાળા અને ભૈયાઓને આપી. પણ કાગળની થેલી શાકભાજીથી કે ફળોથી ભીની થઈ જાય અને વધુ વજન પણ ઊંચકી ન શકે. તેથી તેણે જૂની ચાદર અને સાડીમાંથી કપડાની થેલીઓ બનાવી બજારમાં બહુજ ક્લલક ભાવે વહેંચી. ડોક્ટરી સાથે સાથે આ કામ પણ ચાલું રાખ્યું. બે ત્રણ સ્ત્રીઓને શીખવી દીધું અને પોતે માર્કેટિંગનું કામ સંભાળી લીધું આનાથી બેરોજગાર સ્ત્રીઓને મદદ પણ મળી અને પોતાને કંઈક કર્યાનો આનંદ મળ્યો.

આ વાતની જાણ એક પત્રકારને થઈ. તેણે છાપામાં ડૉ.આરોહી પર એક વિશેષ લેખ લખ્યો. “પ્લાસ્ટીકના ઉપયોગ સામે એક ડોક્ટરની ઝુંબેશ” ડૉ.શૌર્યએ પત્નીના ફોટા સાથેનો લેખ વાંચ્યો અને તેને પણ એક નવો વિચાર આવ્યો કે પોતે પણ આ ઝુંબેશમાં કેવી રીતે મદદ રુપ થઈ શકે. વિચારતા લાવને આપણાજ જે પેશન્ટ કપડાં ની થેલી વાપરે તેમને બીલ પર દસ ટકા ડિસ્કાઉન્ટ આપવાની જાહેરાત કરું અને બીજાજ દિવસે તેના દવાખાનામાં બોર્ડ લગાવી દિધું કે જે પેશન્ટ કપડાંની થેલી વાપરશે તેમને બિલમાં ૧૦% ડિસ્કાઉન્ટ કરી દેવામાં આવશે એમનાં બધાજ પેશન્ટોએ હવે પ્લાસ્ટીકની થેલીઓ વાપરવી બંધ કરી નાખી, પુરા શહેરમાં વાયુવેગે આ વાત ફેલાઈ ગઈ. ડૉ.આરોહી તથા ડૉ.શૌર્યની ઝુંબેશના અભિવાદન રૂપે મેડિકલ એસોસીએશન દ્વારા બન્નેનું સન્માન કરવામાં આવ્યું. ધીરે ધીરે અન્ય ડોક્ટરો ઉપરાંત વેપારીઓ પણ આ ઝુંબેશમાં જોડાયા અને કપડાંની થેલીઓ અપનાવવા લાગ્યા.

શહેરના પાલિકા કમિશનર પણ આ જાણીને ખુશ થયા અને એક નાગરિક તરીકેની જાગૃક્તા બદલ અને અન્યોને પ્રોત્સાહિત કરવા બદલ બન્નેનું સન્માન કર્યું. જીવનની આ સુંદર પળોને વાગોળતા આ વૃદ્ધ દંપતી ડૉ.આરોહી અને શૌર્ય મંદિર તરફ જઈ રહ્યા હતા....

ભાવપૂર્ણ શ્રદ્ધાંજલી

સ્વ.લીલાવંતીબેન ભગવાનદાસ મહેતા

સ્વર્ગવાસ : ૨૬-૦૫-૨૦૧૯

વડાલ સોરઠ નિવાસી હાલ બોરીવલી (વેસ્ટ)

જીંદગીનો ભાર ઢસડી ઢસડીને,

મનથી બેવડ વળી ચુકેલા તોય ખુશીથી અમને રાખતા

કણીઓ પડેલી હથેળીઓને બરછટ બનેલા હાથ,

તોય કોળીયો અમોને ભરાવતા...

ઘા ભલે ને હોય હજાર તોય વહાલ અમોને કરતા...

જેમનું તન મન એકતા નો સંદેશ આપતા

જેમનું જીવન આધ્યત્મ વિકાસ નો સંદેશ આપે

જેમના શ્વાસે શ્વાસે કુટુંબ કલ્યાણની ભાવના વસે

જેમના શબ્દે શબ્દે વાત્સલ્ય નું ઝરણું વહે

એવા પરમ ઉપકારી પ્રાતઃ

વંદનીય પૂજ્ય માતૃશ્રીના ચરણોમાં કોટી કોટી વંદન

સ્વ.ભગવાનદાસ દામોદર મહેતા

કીર્તિભાઈ - સ્વ.ભારતીબેન પરિવાર

ગીરીશભાઈ - હર્ષાબેન પરિવાર

હરીશભાઈ - જાગૃતિબેન પરિવાર

ભાવનાબેન ભરતકુમાર કોરડીયા પરિવાર

માયાબેન સંજયભાઈ મહેતા પરિવાર

કૃપાબેન મિતુલકુમાર વોરા પરિવાર

નેહાબેન બિરજકુમાર મહેતા પરિવાર

મહેતા પરિવાર

Kayami-May

કોલેજના એ દિવસો અને

નોટબુકનું છેલ્લું પાનું

- ડો. અશોક પટેલ (વાસણા-અમદાવાદ)

કોલેજમાં વ્યાખ્યાન પરું થયું. હજુ પાંચસાત મિનિટ તાસ બદલવાની વાર હતી. નવી કોઈ ચોક્કસ બાબત પર તાલીમાર્થીઓનું ધ્યાન દોરવું હતું. તાલીમાર્થીઓને જણાવ્યું કે, તમારો ચોપડો-નોટબુક ખોલો. પોતપોતાના ચોપડા ખોલતા તાલીમાર્થીઓને જોયા. તો કેટલાક તાલીમાર્થીઓએ સીધું જ ચોપડાનું છેલ્લું પાનું ખોલ્યું અને પછી વર્ગખંડમાં પૂછ્યું કે,

તમે તમારા ચોપડા-નોટબુકના છેલ્લા પાના પર શું લખો છો તે જણાવો અને પછી તો વર્ગખંડમાં ચાલી ચર્ચા છેલ્લા પાના પરના લખાણની અને છેલ્લા પાનાના મહત્વની. નોટબુકના છેલ્લા પેજ પર ટેલીફોન કે મોબાઇલ નંબર હોય, કોઈનું સરનામું લખવું હોય તો સૌથી આદર્શ જગ્યા આ જ છે. અત્યારના વિદ્યાર્થીઓ આ પેજ પર શૂન્ય ચોકડી નામની રમત કે શબ્દભંડોળ માટેની રમતો ખાસ રમે છે, જ્યારે તેમનો શિક્ષકના વ્યાખ્યાનમાં રસ ના હોય ત્યારે. બહેનો મહેંદીની જુદી જુદી ડીઝાઇન દોરે છે. જે બાબતો સામાન્ય હોય અને થોડા સમય કે દિવસ માટે યાદ રાખવાની

હોય ત્યારે તે નોટબુકના છેલ્લા પેજ પર જ લખાય છે. પેન બગડી ગઈ હોય ત્યારે તે ચાલું છે કે બંધ તે નક્કી કરવાની જગ્યા એટલે નોટબુકનું છેલ્લું પાનું. મિત્રો સોથે કે કોલેજની ફીનો હિસાબ કરવા માટેની આ વિશિષ્ટ જગ્યા છે. જોક્સ, સુવિચાર અને શાયરી વગરના આ પેજની કલ્પના મુશ્કેલ બની જાય છે. ફિલ્મના નામ કે ગીતોની પંક્તિઓથી આ પેજ હંમેશા શોભતું હોય તેમ લાગે છે. આ પેજ પર લખવાના લખાણનું કોઈ બંધન નથી. ગમે તે વ્યક્તિ ગમે તે લખાણ લખી શકે છે. એવી સ્વતંત્રતા પૂરી પાડતું જો કોઈ એકમાત્ર પેજ હોય તો તે માત્ર આપની નોટબુક નું છેલ્લું પેજ છે. જ્યાં વિદ્યાર્થી પોતાના મનના ઉભરા ઠાલવે છે. પોતાની ઇચ્છા મુજબ લખી શકે છે. જે વિષયની નોટબુક હોય તે વિષય સિવાયના વિષયનું

કોઈપણ લખાણ લખવાની છૂટ આપતું આ પેજ કેટલું ઉદાર છે એ તો વિચારો! ચાલુ તાસમાં બાજુમાં બેઠેલ મિત્ર સાથે વાતચીત કરવા માટે મોબાઇલની ગરજ સારે છે. આ પેજ થકી જ પાસપાસે બેઠેલ બે વિદ્યાર્થી ચાલુ તાસમાં વાતચીત કરતા હોય છે. આવું નહિં કર્યું હોય તો કોઈ કોલજીયન વિદ્યાર્થી હશે? ચિત્ર વિષયમાં

નાપાસ થતો વિદ્યાર્થી પણ અહીં પોતાની કલ્પનાના ચિત્રો દોરી શકે છે અને નવી ડીઝાઇનનું સર્જન કરી શકે છે કે સારા કાર્ટુનીસ્ટમાં જોવા મળતી પ્રતિભાના અહીં દર્શન થાય છે. આમ નોટબુકનું છેલ્લું પાનું એ વ્યક્તિની એક બુક બની જાય છે. જે હોય છે નોટબુકનું માત્ર એક જ પાનું પણ એના વિષે લખવા બેસો તો આખી નોટબુક ભરાઈ જાય. એક આ પાનું જ એક એવું પાનું છે કે જે વિદ્યાર્થીને સતત સક્રિય રાખે છે અને વિદ્યાર્થીના સક્રિયતાના દર્શન કરાવે છે. આ પેજ પરથી ક્યારેક વિદ્યાર્થીના વ્યક્તિત્વનો ખ્યાલ આવે છે તેની પસંદગી કે નાપસંદગી કે સ્વભાવ વિષે જાણી શકાય છે. આ ટેવ માત્ર

વિદ્યાર્થી અવસ્થામાં જ જોવા મળે છે એવું નથી. આજે પણ આપણે આપણા ઘરમાં ટેલીફોનની ડાયરી જોઈએ કે અન્ય હિસાબની નોટબુક જોઈએ તો પણ આવું જ જોવા મળશે. ઓફિસમાં કામ કરતા કર્મચારી પણ આવું જ કશુક કરતા હશે.

નોટબુકના છેલ્લા પેજ પર લખાયેલ એક કવિતા ઇન્ટરનેટ પરથી મળી. જેનો ભાવનુવાદ અહીં રજૂ કરું છું. નોટબુકનું છેલ્લું પાનું એટલે જ્યાં હું છેકછાક કરતો હતો આ એક એવી જગ્યા હતી કે જ્યાં મારી પેન કામ કરતી હતી અથવા તો અટકી જતી હતી... આ એક એવી જગ્યા હતી કે જ્યાં મેં મેળવેલ કુલ માર્ક્સના ટકા કાઢવા માટે હું ગણતરી કરતો હતો. નોટબુકનું છેલ્લું પાનું એટલે એક એવી જગ્યા કે જ્યાં હું રમત રમતો હતો. કશુક લખતો અને પછી

તેને છેકી નાંખતો જેથી કોઇને ખબર ન પડી જાય. આ એક એવી જગ્યા હતી કે જ્યારે શિક્ષકનું વ્યાખ્યાન કંટાળાજનક લાગે ત્યારે આ પેજ પર હું અને મારા મિત્ર લખીને વાતો કરતા હતાં. નોટબુકનું છેલ્લું પાનું એટલે... જ્યાં હવે પછી આવનાર પરીક્ષાના અગત્યના અને મહત્વના પ્રશ્નો લખતો હતો. જ્યાં અમે અમારી મેડમનો રમૂજ ચહેરો દોરતા હતાં, અમારા શિક્ષક વિષે કાર્ટૂન બનાવતા હતા. આ એક જગ્યા હતી કે જ્યાં હું મારી પસંદગીના ગીતની પંક્તિઓ લખતો હતો, આ પેજ પર હું અને મારા મિત્ર એવી રમત રમતા કે જેમાં ખરા કે ખોટાની નિશાની કરીને પોઇન્ટની ગણતરી કરતા હતા. મારી નોટબુકનું છેલ્લું પાનું એ માત્ર એક પેજ જ નહતું, પણ મારા માટે એ ઘણું બધું હતું. જે એક કિમતી ડાયરી હતી જ્યાં અમારી કિશોરાવસ્થાનો ખજાનો ભરેલો હતો. હું મારી નોટબુકના છેલ્લા પાના પર નજર નાખું તો તેમાં સમાયેલ દરેક બાબત પર એક વાર્તા કહી શકું તેમ છું. તે મને મારી કોલેજના દિવસોની યાદ અપાવે છે. ખરેખર હું તે દિવસોને આજે પણ યાદ કરું છું.

આ પેજ પર લખેલી તમામ બાબતો કમિક ના જ હોય, લખાણ ઊભું આડું કે ત્રાંસુ હોય. આડા અવળું હોય છતાં જ્યારે પણ માહિતી જોઈતી હોય તો તરત મળી જાય. એટલું જ નહિ ભરચક આ પેજમાં નવું લખવા માટેની જગ્યા પણ મળી જ જાય. નોટબુકનું પ્રથમ પેજ યાદ કરો અને છેલ્લું પેજ યાદ કરો. પ્રથમ પેજ મોટા ભાગે આપણે કોરું કશાજ લખાણ વિના છોડી દેતા હતા. જ્યારે છેલ્લું પેજ ? આમ જોવા જઈએ તો ક્યાં પેજનું મહત્વ વધારે છે ? પ્રથમ પેજ કે છેલ્લું પેજ ?

આપનું ધ્યાન દોરું, આવું બધાએ કરેલું જ હશે, કોઈપણ બાકાત નહિ હોય એની ગેરંટી. પછી તે ભારતીય હોય કે પરદેશી હોય. દુનિયામાં ક્યાય પણ રહેતો હોય, તેણે પોતાની નોટબુકના છેલ્લા પેજ પર આવા પ્રકારની પ્રવૃત્તિ કરેલી જ હોય. તેમાંથી તમે કેવી રીતે બાકાત હોવ ? છતાં તમને એક બાબતની ખાસ નવી લાગશે કે, અત્યાર સુધી તમારું ધ્યાન શા માટે આ બાબત પર ન ગયું ? શા માટે ક્યારેય તમને તમારી નોટબુકના છેલ્લા પેજ વિષે વિચાર ન આવ્યો ? આ લેખ વાંચતા વાંચતા આપ પણ તમારા શાળા કે કોલેજના દિવસોને યાદ કરવા લાગ્યા હશો જ, અરે, એટલું જ નહિ તમે પણ તમારી નોટબુકના છેલ્લા પાનાને યાદ કરવા લાગ્યા હશો. મનોમન હસવા પણ લાગ્યા હશો. કદાચ ઓફિસમાં જઈને મિત્રને પણ પૂછશો કે, અલ્યા તું નોટબુકના છેલ્લા પાના પર શું લખતો હતો. બન્ને હસતા હસતા ચર્ચા કરશો જ. નોટબુકનું છેલ્લું પાનું એ નોટબુકનો અને આપણા જીવનનો વિશિષ્ટ ભાગ બની જાય છે.

માટલું

જેટલું વધુ ઠંડુ પ્રવાહી હોય તેટલી પેટને વધુ ગરમી ઉત્પન્ન કરવી પડે છે. અને તે વધારાની ગરમી ઉત્પન્ન કરવામાં આપણી ઘણી રોગપ્રતિકારક શક્તિ વપરાય જાય છે. એટલું જ નહિ પરંતુ શરીરને તેના પાચન માટે વધારે એસિડ અને પાચકરસો છોડવા પડે છે. આ રીતે ફીઝનું ઠંડુ પ્રવાહી આપણને અપયો, કબજીયાત

અને એસીડિટી જેવા અનેક રોગના શિકાર બનાવે છે.

માટે ફીઝના ઠંડા પાણીની જગ્યાએ માટલાના ઠંડા પાણીનો ઉપયોગ કરવો. માટલાનું ઠંડુ પાણી શરીરને નુકશાન કરતું નથી કેમ જે, ફીઝ અને માટલામાં પાણી ઠંડુ થવાની પદ્ધતિ અલગ

હોય છે. માટલાની અંદર માટીના જે તત્વોથી પાણી ઠંડુ થાય છે. તે તત્વો પાચનતંત્રને નુકશાન કરતા નથી. પરંતુ ફીઝ જે રીતે પાણીને ઠંડુ કરે છે તે પાચનતંત્રને નુકશાન પોહંચાડી શકે છે.

નોંધ : અહીં ફીઝનો ઉપયોગ કરવાનો નિષેધ કરવામાં આવ્યો નથી. ફીઝ તો માત્ર ખાદ્ય પદાર્થો બાહ્ય વાતાવરણ કરતાં વધુ સારા રહે તે માટે છે. નહિ કે પદાર્થોને ઠંડા કરીને વાપરવા માટે આજના સંશોધનોએ સાબિત કર્યું છે કે ફીઝમાં રહેલ કોઈ પણ ખાદ્ય પદાર્થનો સીધો જ આહાર માટે ઉપયોગ કરવામાં આવે, તો તે પદાર્થની પોષકતા ખૂબ જ ઘટી જાય છે માટે ફીઝના ખાદ્ય પદાર્થોનો ઉપયોગ હોય ત્યારે ૩૦ મિનિટ અગાઉ ફીઝની બહાર કાઢીને પછી ઉપયોગમાં લેવા તેમ છતાં શક્ય હોય તો ત્યાં સુધી ફીઝનો ઉપયોગ ઓછો કરવો.

નવું સરનામું

JAYANT VRAJLAL MEHTA

'Sai Darshan' A-Wing, Flat No.601 & 602

Manubhai P. Vaidya Marg, Tilak Road,

Opp. Dinesh Bhuvan Jain Mandir, Ghatkopar (E),
Mumbai-400077. Mob.: 9820025674/9819000504

AMIT S. VORA

Mamta CHS. Ltd., Plot No.159, Room No.12,

RSC-26, Gorai - 2, Near Jain Temple,

Borivali (West), Mumbai - 400092.

વાંચ્યું... ગમ્યું... ઘણાં... ઘણાં...

**પૂ.આ.શ્રી રત્નચંદ્ર સૂરીશ્વરજી મ.સા. ના શિષ્ય પૂ.પં શ્રી રાજદર્શન વિજયજી મ.સા.
આધિ-વ્યાધિ અને ઉપાધિ વચ્ચે પણ જો ભીતર પ્રસન્ન રહી શકે તો માનવું કે આપણે
સમાધિમાં છીએ. જીવન માં પ્રસન્ન રહેવું હોય તો આ લેખ જરૂર વાંચજો.**

આધિ - વ્યાધિ - ઉપાધિ

કેટલીક પીડાઓ અનુભવ્યા વગર છૂટકો જ નથી. આપણી ઇચ્છા હોય કે ન હોય એ પીડાની વણઝાર આવીને ઉભી રહે. દુનિયાની એક પણ વ્યક્તિ એવી નથી કે જે સાચે જ પીડા મુક્ત હોય. સતત હસતો ચહેરો પણ અંદરથી કેટલો મુરઝાયેલો હોય એ તો એની નજીક જઈએ ત્યારે જ ખ્યાલ આવે. મોટા ભાગે માણસ ત્રણ પીડામાંથી પસાર થાય છે. એક, માનસિક પીડા, બે, શારીરિક પીડા અને ત્રણ, આર્થિક પીડા.

કોઈ પણ ઘટના જીવનમાં ઘટે છે તો એ મર્યાદિત સમયની જ હોય છે. એ ઘટના જેટલી પીડા આપે છે એ કરતા વધુ તો ઘટના પછીની વિચારણા પીડા આપે છે. રસ્તામાં ચાલતા ચાલતા પડી જઈએ અને હાથ કે પગ છોલાય - ઘા થાય તો એ દર્દને શાંત થતા વાર નથી લાગતી પણ પડતી વખતે આસપાસના લોકોએ આપણને જોયા હોય ને આપણી ઉપર હસ્યા હોય એ પીડા હજુ અકબંધ છે. શારીરિક પીડા કરતા પણ માનસિક પીડા વધુ દુઃખદાયી છે. વરસો પછી પણ મન જૂના ઘા અને જૂની પીડા ભૂલી શકતું નથી. બે મિનિટ પહેલા કંઠસ્થ કરેલો પાઠ યાદ નથી રહેતો અને બે વરસ પહેલા આપેલી કોઈની ગાળ બરાબર યાદ રહે છે. આ મનની મોટી તકલીફ છે કે જે યાદ રાખવાનું છે એ યાદ ન રાખે અને જે ભૂલવાનું છે એ યાદ રાખે.

નકામું, વણ જોઈતું, અનિચ્છનીય, ખરાબ ભેગું કરવાની ટેવ પડતી જાય એટલે મન નેગેટિવ બનતું જાય જેમ નકારાત્મકતા વધતી જાય તેમ તેમ માનસિક યાતના વેઠવાનો વારો આવે. આખા દિવસમાં કેટલીય શુભ ઘટનાઓ આપણી આસપાસ બને છે પણ મન એની નોંધ નથી લેતું અને જેમાં કોઈ દમ નથી. સાર નથી એવી તુચ્છ ઘટનાઓનો સંગ્રહ થાય - શેર થાય. દોસ્તો સાથે એની ચર્ચા

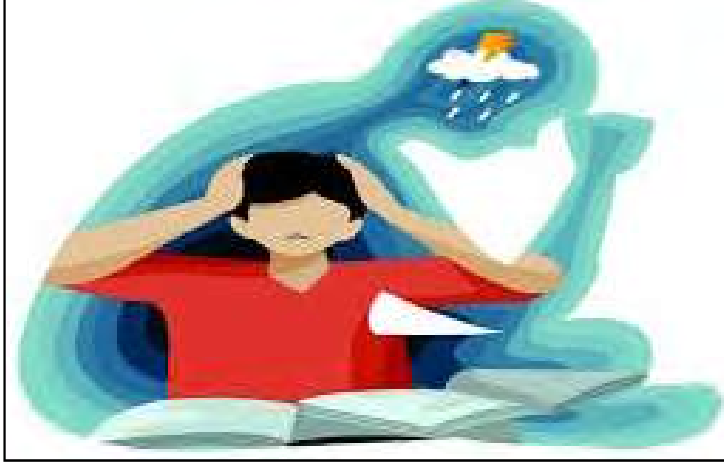
થયા. એની આલોચના કરીએ. આ બધાનો સાર એટલો જ કે નકારાત્મકતા આપણા માનસને કઠોર - સંવેદનહીન અને અંદરથી ખોખલું બનાવી દે.

નકારાત્મક વિચાર, નકારાત્મક વાણી અને નકારાત્મક વર્તન

કેટલો અંશે આપણને માનસિક પીડાના ભોગ બનાવશે એ બહુ લાંબા ગાળે સમજાશે. પોલીએનામાં સુશીલાની વાત તમે વાંચી હશે તો આ વાત તમને તરત સમજાઈ જશે. બીજી વાત, આપણા ઘરના જે બે પાત્ર પત્ની અને માતા જો સમજુ હોય તો આપણા ભીતરને સતત પ્રસન્નતાથી તરબતર કરે અને અણસમજુ કે

વિવેકહીન હોય તો ઘંટીના બે પડ વચ્ચે પિસાતા ઘઉંના દાણા જેવી દશા થાય.

બે દોસ્તો હતાં. બન્નેની રહેણી-કરણી, ખાન-પાન, આચાર-વિચાર, માન-મોભો, પદ-પ્રતિષ્ઠા અને પૈસો બધું જ સરખું પણ એક દોસ્ત અનેક બીમારીથી ઘેરાયેલો અને બીજો દોસ્ત એકદમ સ્વસ્થ. એકને રોગ ઉપર રોગ આવ્યા જ કરે અને બીજાને નખમાં ય રોગ નહીં. કશું જ ન હોય તો ય એક દોસ્તની કાયમની ફરિયાદ: આજે ચેન નથી, મૂડ નથી, મન ઉપર ભાર જ ભાર લાગે છે અને બીજો દોસ્ત ગમે તેટલી વ્યસ્તતા વચ્ચે પણ પ્રસન્ન રહી શકે. અનેક ડોક્ટરોને બતાવ્યા પછી પણ પહેલા દોસ્તને સારું ન થયું. કારણ કે એની પીડાની કોઈ સારવાર શક્ય જ નથી. પત્ની અને માની વચ્ચે સતત એ દોસ્તને પિસાવું પડે. પત્ની એમ માને કે એ મારો જ રહેવો જોઈએ, સાસુનો નહીં. મા એમ માને કે મારા છોકરાને મેં જન્મ આપ્યો છે એના ઉપર સંપૂર્ણ હક્ક મારો જ રહેવો જોઈએ. આ એક જ મુદ્દા ઉપર રોજ સાસુ-વહુને ચક્રમક ઝરે.

અઇન્દર કાવ્ય

-મમતા કાલિયા

જો એ દોસ્ત પત્નીનો પક્ષ લે તો મમ્મી રિસાઇ જાય અને મમ્મીનો પક્ષ લે તો પત્ની મોઢું ફેરવી લે. એક સ્ત્રી જો બીજી સ્ત્રીને સમજતા શીખી જાય તો અરધું દુઃખ તો ત્યાં જ ચાલ્યુ જાય. તકબીફ તો એ સાસુ-વહુને ન થઇ પણ એ દોસ્તને થઇ.

રોજ રોજની રામાયણથી કંટાળીને માનસિક સંતુલન ગુમાવી બેઠો અને એક દિવસ બપોરે બે કલાકે છઠ્ઠા માળની બાલ્કનીમાંથી નીચે કૂદી પડ્યો. બન્ને સ્ત્રી આધાર વિહોણી થઇ.

આખી જિંદગીની પ્રસન્નતાનો આધાર બે સ્ત્રી ઉપર છે. પત્ની અને માં. બીજો દોસ્ત આ બન્ને સ્ત્રીથી ખુશ હતો. કારણ કે એ પત્ની પાસે જાય તો પત્ની કહે : જાઓ પહેલા મા ને મળી આવો, અને એ મા પાસે જાય તો મા કહે તારી વહુને મળી આવ્યો ? આવી ઉમદા સમજણ કોઇક પાસે જ હોય. જ્યાં પ્યાર હોય ત્યાં પીડા ન હોય અને જાંયં તકરાર હોય ત્યાં પીડા પણ પારાવાર હોય.

શારીરિક પીડા : પહેલું સુખ તે જાતે નર્યા. બહુ ઓછાના જીવનમાં નીરોગિતા મળે. શરીર કર્મધીન છે એટલે ગમે ત્યારે ગમે તે કર્મ હુમલો કરે એ અલમસ્ત શરીરને પણ અસ્તવ્યસ્ત કરી નાંખે એ વખતે સમાધિ ન ગુમાવવી એ જ સાચી સ્વસ્થતા છે. તાવ, શરદી, માથાનો દુઃખાવો જેવા સામાન્ય રોગોમાં જેને સમાધિ સાધતા આવડી જાય એને જાલિમ રોગો પણ કંઈ ન કરી શકે. એક વાત યાદ રાખજો કે...

આધિ-વ્યાધિ અને ઉપાધિ વચ્ચે પણ જો ભીતર પ્રસન્ન રહી શકે તો માનવું કે આપણે સમાધિમાં છીએ.

મનમાં આવે તેને આધિ કહેવાય.

શરીરમાં આવે તેને વ્યાધિ કહેવાય.

બીજા થકી આવે તેને ઉપાધિ કહેવાય.

તાવ, મલેરિયા, કોલેરા, ટાઇફોઇડ, પ્લેગ, સ્વાઇન ફ્લૂ કે કોરોના આ જીવલેણ રોગો છે પણ સમાધિ નામનું શસ્ત્ર જો આપણી પાસે હશે તો પીડા અનુભવના સ્તર સુધી નહીં પહોંચી શકે. શારીરિક પીડા તો કર્મની કરામત છે અને એ પીડામાં પ્રસન્ન રહેવું ધર્મની કરામત છે.

આર્થિક પીડા : આપણા ઘરનો ઘાટી મુકલો હોય કે ધનકુબેર મુકેશ અંબાણી. આર્થિક પીડાનો ભોગ કોણ નથી બનતું ? જેમ નબળા પડતા પક્ષમાંથી એક પછી એક રાજકારણી પાટલી બદલે તેમ ખિસ્સું ખાલી થતા એક પછી એક સંબંધીઓ છેડો ફાડતા જાય. સતયુગ, દ્વાપર યુગ અને ત્રેતા યુગ પછીનો આ પૈસાયુગ છે. જો પૈસા છે તો પીડા નથી અને પૈસા નથી તો પીડા કોઈ સાંભળનાર નથી. આર્થિક પીડામાંથી મુક્ત થવાનો સરળ ઉપાય આટલો જ છે. તમે બીજાને મદદ કરો. તમે બીજાનું સાંભળો. તમે બીજાને સાચવી લો. મુશ્કેલીની પળોમાં તમને સાચવનાર પણ મળી જ જશે.

જૂની અને નવી પેઢીનાં મૂલ્યો સામસામે મુકાયાં છે :

સલામ, પપ્પા સલામ ! કોને દરકાર છે તમારી, પપ્પા ?

તમારા વિશુદ્ધ વિચારો, શુદ્ધ શબ્દો, ચોખ્ખા મજાના દાંત

- કોને પડી છે. એની ? કોને થવું છે તમારી જેમ દેવદૂત ?

કોને જોઇએ છે એ બધું ? તમે એક નિષ્ફળ માનવી છો, પપ્પા.

આવી મોટી સૃષ્ટિમાં એકાદ સુખ શૈયાય તમે મેળવી ન શક્યા.

તમે તો પપ્પા હંમેશા સીમિત સ્વપ્નોની સૃષ્ટિમાં રાચ્યા કર્યું છે.

પપ્પા, થોડી વધુ હિંમત જો હોત તમારામાં

તો એક જ ઘડાકે એંસી હજાર ઘડિયાળોની

દાણચોરી કરી નાખી હોત તમે, અને તો હું સર્ગવ કહેત :

‘જાણો છો’ મારા પિતા તો આયાત-નિકાસના મોટા વેપારી છે.

તમારી દીકરી થવાનું ગૌરવ પણ માણ્યું હોત મેં,

પણ તમારે તો એક મહાન આત્મા થવું હતું.

- એક આદર્શનીય વ્યક્તિ !

જ્યારે કશુંય કરવાનું સૂઝતું નથી તમને ત્યારે તેમ પ્રાર્થના કરો છો.

નક્કામાં કલાકો મંદિરમાં વ્યતીત કરો છો

તમે તો એવી ઇચ્છા રાખો છો કે

હું તમારા જેવી મહાન થાઉં યા રાની લક્ષ્મીબાઈ જેવી.

મહાનતા શું છે એ કદાચ તમે જાણતા પણ નથી.

અને છતાં હું મહાન થાઉં એવી તમારી અપેક્ષા છે !

તમારી મહાનતા તમને મુબારક, સાથે એક ‘સલામ’ પપ્પા

અને રાણી લક્ષ્મીબાઈની એને - બે સલામ સાથે.

(પરિસ્થિતિવશ જોબનવંતી પુત્રી માટે

લગ્નનો વિચાર ન કરી શકતા બાપ માટે)

તમને અને તમારી પવિત્રતા ના વળગણ, કશુંય ના ખપે મને

તમને હવે હું હિસાબખાતાના નાનેરા મદદનીશ શ્રી XYZ કહું તો ?

તમે અને હું દરેક રીતે લગભગ સમાંતર રેખાની

વૈકલ્પિક ધરા ઉપર જીવીએ છીએ.

હું ગ્રેમના બંધનમાં પડી છું એમ તમને લેમ છે,

પણ, એ પૂછવાનીયે ક્યાં છે તમારામાં હિંમત ?

મારા ‘પ્રણાયસંકેતો’ મારા નાભિપ્રેદશ પર દેખાવા માંડે

અને હું ગર્ભપાત કરાવવાની ના પાડું તો ?

ના, ના, હું પૂરતી કાળજી રાખીશ ! પપ્પા.

નહીં તો તમે તરત જ આત્મહત્યાનો વિચાર કરો એ હું જાણું છું.

મારે એની દરેકે દરેક ઈચ્છા પૂરી કરવી છે...

સૌને બારીમાંથી દ્વાર થવું છે,
મારે તો બસ ખુદની પાર થવું છે,
આજ ફૂલો પણ લો એ વાતે ઝઘડયાં,
સૌને ઈશ્વર દ્વારે હાર થવું છે.

કમલેશ ચૌધરી 'અમન'

ઘડિયાળના કાંટા એકસરખી ગતિએ ફરતા રહે છે પણ સમય ક્યારેય એકસરખો રહેતો નથી. સમયની ફિતરત જ માણસને ક્યારેય ન સમજાય એવી છે. સમય ઘડીકમાં માણસને સાતમા આસમાને પહોંચાડી દે છે તો ક્યારેક સમય માણસને એવી જગ્યાએ મૂકી દે છે જ્યાં કોઈની નજર જ ન પડે. દોમદોમ સાલ્લબીમાં જીવતા માણસને સમય પાઈ પાઈ માટે મોહતાજ કરી દે છે તો ક્યારેક કોઈ ભાવ પણ ન પૂછતું હોય એવા માણસને સર્વોચ્ચ સ્થાને બેસાડી દે છે. સમય ક્યારેક આપણી સાથે એવી રમત રમે છે કે, આપણું ક્યાંય ધ્યાન ન પડે! સમજાય જ નહીં કે, આપણી સાથે આ બધું શું થઈ રહ્યું છે? સમય પાછો અચાનક બધું સારું પણ કરી દે છે. સારું થાય ત્યારે એવું લાગે છે જાણે કોઈ ચમત્કાર થયો! આપણા બધાની લાઈફમાં ક્યારેક ને ક્યારેક અણધાર્યા વળાંક આવ્યા જ હોય છે.

સમય ક્યારેય કોઈના કંટ્રોલમાં રહ્યો નથી. એક યુવાન હતો. નાની ઉંમરે તેણે ઘણી ચડતી પડતી જોઈ હતી. એ યુવાનનો ભેટો એક સંત સાથે થઈ ગયો. યુવાને સંતને પૂછ્યું, સમયને કંટ્રોલમાં રાખવાનો કોઈ ઉપાય છે ખરો? સંતે કહ્યું, હા છેને! સમયને છટકવા ન દેવો એ સમયને મર્યાદામાં રાખવાનો સૌથી શ્રેષ્ઠ ઉપાય છે. યુવાને પૂછ્યું, એ કેવી રીતે બને? સંતે કહ્યું, દરેકે દરેક ક્ષણ પૂરેપૂરી જીવીને! દરેક પળમાં સોએ સો ટકા ઓતપ્રોત થઈને! આપણે ઘણી વખત સમયની સાથે તાલ મિલાવી શકતા નથી એટલે સમય આગળ નીકળી જાય છે. સમયનો સ્વભાવ સતત સરકતા રહેવાનો છે અને આપણે એવું માનીને ફરીએ છીએ કે, હજુ તો ઘણો સમય છે. સમયને આપણે અંડરએસ્ટિમેટ કરીએ છીએ એટલે જ સમય આપણને થાપ આપી જાય છે. આપણે કેટલું બધું કાલ ઉપર પેન્ડિંગ રાખીએ છીએ? કરીશું, થઈ જશે, એવી ક્યાં ઉતાવળ છે? દિવસના ક્યાં દુકાળ છે? ફુરસત મળે એટલે કરીશું! સમય ક્યારેય ફુરસત આપતો જ નથી.

મોટા ભાગે અફસોસનું કારણ એ હોય છે કે, આપણે જ્યારે જે કરવું જોઈએ એ કરતા નથી! એક સાવ સાચો કિસ્સો છે. એક પતિ-પત્ની હતાં. બંનેએ લવમેરેજ કર્યા હતા. બંને એકબીજાને

ખૂબ જ પ્રેમ કરતાં હતા. પતિને બહુ સારો બિઝનેસ હતો. બધું સરસ ચાલતું હતું. કોઈ જ પ્રોબ્લેમ નહોતો. લગ્ન કર્યા ત્યારે પતિએ પત્નીને કહ્યું હતું કે, હું તારી બધી જ ઈચ્છાઓ પૂરી કરીશ. પતિએ તો પત્નીની ઈચ્છાઓનું એક લિસ્ટ પણ બનાવ્યું હતું. લિસ્ટ સામે હતું પણ પતિને એમ થતું હતું કે, સમય આવ્યે બધું કરીશું. પત્નીના વિશ-લિસ્ટમાં એક હતી યુરોપની ટૂર! યુરોપની ટૂર પર જઈ શકાય એટલાં નાણાં તો હતાં પણ પતિને બિઝનેસમાંથી સમય જ નહોતો મળતો. પત્ની ક્યારેય જીદ ન કરતી. એક દિવસ અચાનક પત્નીને ચક્કર આવ્યાં અને તે પડી ગઈ. તેને દવાખાને લઈ જવામાં આવી. બધા રિપોર્ટર્સ કરાવ્યા. ડોક્ટરે પતિને બોલાવીને કહ્યું કે, તમારી વાઈફને બ્રેન ટ્યૂમર છે. હવે તેની પાસે લાંબો સમય નથી. મેક્સિમમ એક વર્ષ. પતિને આઘાત લાગ્યો. તેણે ડોક્ટરને રિકવેસ્ટ કરી કે પ્લીઝ, તમે મારી પત્નીને ન કહેતા કે તેની પાસે હવે લાંબો સમય નથી. પતિએ પત્નીથી બીમારી જીવલેણ છે એની વાત છુપાવી.

પતિને પત્નીનું વિશ-લિસ્ટ યાદ આવ્યું. થોડા દિવસોમાં પતિએ પત્નીને કહ્યું કે, આપણે યુરોપની ટૂર પર જઈએ છીએ. પત્નીએ પૂછ્યું, કેમ આમ અચાનક? પતિએ કહ્યું, અરે આપણે તો જવું જ હતું ને? હવે હું બિઝનેસમાંથી નીકળી શકું એમ છું તો થયું કે ફરી આવીએ મારે તારી દરેક ઈચ્છાઓ પૂરી કરવી છે. બીમારીથી અજાણ પત્ની ખૂબ ખુશ થઈ. બંનેએ યુરોપની ટૂર પર જવાની તૈયારીઓ શરૂ કરી. પતિના મિત્રને આ વાતની ખબર પડી ત્યારે તેણે કહ્યું કે, આ તારે વહેલા કરવાની જરૂર હતી! મિત્રની વાત સાંભળીને યુવાને એવું કહ્યું કે, મારી વાઈફને ક્યાં ખબર છે કે એની પાસે હવે વધુ સમય નથી? મિત્રએ કહ્યું, તારી વાઈફને ખબર નથી પણ તને તો ખબર છે ને? એ કોઈ પણ જાતની ફિક્કર વગર ફરતી હશે તો પણ તું મજામાં રહી શકીશ? તું આ ટૂર એન્જોય કરી શકીશ? તારા બેકઅપ માઈન્ડમાં સતત એ વાત ઘોળાતી રહેશે કે, એ હવે લાંબો સમય મારી સાથે નથી! તું એની ઈચ્છા પૂરી કરે છે પણ એ ક્યારે કરે છે? તું તો તારું ગિલ્ટ ઓછું કરવા માટે હવે બધું કરી રહ્યો છે. એ ચાલી જાય પછી તને એમ ન થાય કે મે તેની ઈચ્છા પૂરી ન કરી! આપણે બધા ઘણી વખત ઘણુંબધું કરતા હોઈએ છીએ પણ ટાઈમિંગ ગલત હોય છે. એન્ડ ટાઈમે ગમે એટલું કરો તો પણ એનો મતલબ રહેતો નથી.

બીજી એક ઘટના પણ સમજવા જેવી છે. એક માતા-પિતાનો એકનો એક દીકરો હતો. બહુ જ ડાહ્યો અને હોશિયાર. બણવામાં અવવ્વ. સ્ટડી પૂરો કર્યો ત્યાં જ વિદેશી કંપનીની ઓફર આવી અને એ લંડન ચાલ્યો ગયો. મા-બાપ ભારતમાં એકલાં હતા. કોઈ

ફરિયાદ નહોતી પણ મા-બાપને એમ થતું કે, દીકરો થોડા દિવસો તેની સાથે રહે. દીકરાને સમય જ નહોતો મળતો. મા-બાપ વૃદ્ધ થઈ ગયાં. દીકરાને થયું કે, મા-બાપને મારે સમય આપવો જોઈએ. એ થોડા દિવસ ઈન્ડિયા આવ્યો. તેણે મા-બાપને કહ્યું કે, હવે હું દર થોડા સમયે થોડાક દિવસો માટે તમારી સાથે રહેવા આવીશ. પિતાએ કહ્યું કે, એવી કોઈ ચિંતા ન રાખતો. આમેય હવે અમારો સમય તો ઘરમાં અને પથારીમાં જ વીતે છે. જ્યારે ક્યાંક જઈ શકાય એમ હતું અને શરીર ચાલતું હતું ત્યારની વાત અલગ હતી. આટલી ગઈ છે તો હવે બાકીની લાઈફ પણ ચાલી જશે. સાથે મજા કરવાની પણ એક ઉંમર હોય છે. આપણે ઘણી વખત સેવા કરવા જઈએ છીએ પણ મજા કરાવવા જતા હોતા નથી!

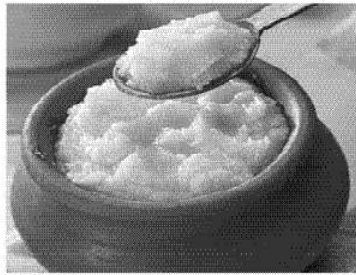
બીજા માટેની વાત તો દૂર છે, માણસ પોતાના માટે પણ સમય કોઢતો નથી. તમને કોઈ પૂછે કે, તમારું બકેટ લિસ્ટ શું છે તો તમે શું જવાબ આપો? વિચારી જોજો. એમાંથી ઘણું એવું હશે જે તમે આજે જ પૂરું કરી શકો! તમને કોણ રોકે છે? જિંદગી પ્લાનિંગમાં ન જવી જોઈએ પણ એક્ઝિક્યૂશનમાં જવી જોઈએ. જીવી લો, કોઈ ના નથી પાડતું! આપણે જ આપણને રોકતા હોઈએ છીએ. એક વૃદ્ધની આ વાત છે. ઉંમર મોટી હતી. એક વખત પરિવાર સાથે બેઠા હતા. હસતાં હસતાં એવું બોલ્યાં કે, ઈશ્વર ગમે ત્યારે

બોલાવી લે તો પણ કોઈ પ્રોબ્લેમ નથી! આ વાત સાંભળીને દીકરાના દીકરાએ પૂછ્યું, તમને જિંદગીથી સંતોષ છે? દાદાએ કહ્યું, હા પુરેપુરો સંતોષ છે એનું કારણ એ છે કે મેં ક્યારેય જે કરવું હતું એ કરવામાં મોડું કર્યું નથી. મનને મારી રાખ્યું નથી. હા, આપણે ધારતા હોઈએ એ બધું ન થાય! જોકે, જિંદગીમા ન થાય એવું હોય એના કરતાં થાય એવું ઘણું બધું હોય છે. તમને માલદીવ જવાની ઈચ્છા હોય અને માનો કે તમે માલદીવ ન જઈ શકો પણ ગોવા તો જઈ શકોને? બધું ન કરી શકાય તો કંઈ નહીં, જેટલું થાય એટલું તો કરો જ! મેં એવું જ કર્યું છે. બે ઘડી વિચારજો, તમે તમારી ઈચ્છાઓ પૂરી કરો છો ખરા? જે પોતાની ઈચ્છાઓ પૂરી કરતો નથી, એ બીજાની ઈચ્છાઓ તો ક્યાંથી પૂરી કરવાનો છે? સમય નથી મળતો એ બહાનું છે, આપણે સમય કાઢવો નથી હોતો. જેને સમય કાઢવો છે એ ગમે તેમ કરીને કાઢી જ લે છે. પોતાના માટે અને પોતાની વ્યક્તિ માટે પણ! સમય નથી કાઢતા એણે જ બહાનાં કાઢવાં પડે છે!

છેલ્લો સીન : કામ કાલ પર છોડજો પણ પ્રેમ કરવામાં, દિલની વાત કહેવામાં અને પોતાની વ્યક્તિ માટે જે કરવું હોય એ કરવાનું ક્યારેય પેન્ડિંગ ન રાખતા. પેન્ડિંગ રહી જતું ઘણું બધું ક્યારેક પરમેનન્ટ પેઈન બનીને રહી જતું હોય છે!

॥ શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથાય નમઃ ॥

ગાય અને ભેંસનું શુદ્ધ ઘી

સ્વાદ લિજ્જતદાર - સુગંધ ખુશબુદાર
એક વાર ખાશો તો માંગશો વારંવાર

વિરમગામના પ્રખ્યાત જૈન દુગ્ધાલયનું
શુદ્ધ ઘી હવે મળશે મુંબઈમાં તમારા ઘર આંગણે

એક કિલો, પાંચ કિલો અને પંદર કિલોમાં ઉપલબ્ધ

હોલસેલ અને રિટેલમાં ઉપલબ્ધ

ફોન: ૭૨ - ૨૧૦૭ - ૨૧૦૭

દુનિયાનું તાપમાન ઘટાડવા આ ઉપાય કારગત નીવડશે ?

ગ્લોબલ વોર્મિંગના કારણે પૃથ્વીનું તાપમાન સતત વધી રહ્યું છે. ગરમી નવા નવા રેકોર્ડ સર્જી રહી છે. ગયું વર્ષ ઈતિહાસનું સૌથી ગરમ વર્ષ હતું. દુનિયાના પર્યાવરણ વિદો ઘમા સમયથી ગળું ફાડીને કહી રહ્યા છે કે, હવે હાઈટાઈમ છે. ધરતી આગનો ગોળો બની રહી છે હજુ સમજી જાવ નહીં તો રહી ન શકાય એવી ગરમી સહન કરવાનો વારો આવશે. નેકસ્ટ જનરેશન ને તમે કેવી પૃથ્વી આપી જવા માંગો છો? પર્યાવરણની ચિંતા કરવા માટે દુનિયાના દેશોના વડાઓ દર વર્ષે કોઈને કોઈ દેશમાં ભેગા થાય છે અને કાર્બનનું ઉત્સર્જન રોકવાની ડાહી ડાહી વાતો કરે છે. જે પ્રયાસો થાય છે એ થૂંકના સાંધા મારવા જેવા છે. વિકાસના નામે દુનિયાએ વાતાવરણનો કચ્ચરઘાણ વાળ્યો છે. નિષ્ણાતો એવું કહે છે કે, પૃથ્વી તો ગમે તે રીતે પોતાનું બેલેન્સ ગોઠવી લેશે પણ એ જ્યારે કરવટ લેશે ત્યારે માનવજાતના અસ્તિત્વને હચમચાવી નાખશે.

સતત વધી રહેલી ગરમીને કારણે બરફના પર્વતો ઓગળી રહ્યા છે. દરિયાનું પાણી ગરમ થઈ રહ્યું છે. માત્ર ઉનાળો કે ગરમી જ નહીં, તમામ ઋતુઓ ડિસ્ટર્બ થઈ ગઈ છે. પ્રકૃતિ સાથે જે રીતે ચેડાં થઈ રહ્યાં છે એ જોખમી સાબિત થવાના છે. જંગલોનો નાશ થઈ રહ્યો છે. વૃક્ષોનું નિકંદન નીકળી રહ્યું છે. પ્રકૃતિને બચાવવા વધુ વૃક્ષો વાવશો તો પણ કોઈ મોટો ફેર પડવાનો નથી. કંઈક નવા પ્રયોગો અજમાવવા પડશે.

અમેરિકામાં અત્યારે ધરતીને ઠંડી રાખવા અને ગરમી ઘટાડવા માટે ક્લાઉડ બ્રાઈટનિંગ નામનો પ્રયોગ થઈ રહ્યો ચે. ગઈ તારીખ ૨ એપ્રિલ ૨૦૨૪ના દિવસે અમેરિકાની વોશિંગ્ટન યુનિવર્સિટીના વૈજ્ઞાનિકોએ એક પરીક્ષણ કર્યું હતું. એક સેવામુક્ત યુદ્ધ જહાજમાં કેટલોક યંત્રો ગોઠવવામાં આવ્યા હતા. આ યંત્રો મારફતે હવામાં મીઠાના કણો છોડવામાં આવ્યા હતા. સાયન્ટિસ્ટો એવું કહે છે કે, આવું કરવા પાછળ આમ તો સરળ વિજ્ઞાન છે. હવામાં એરોસોલ ખારા પાણીના છંટકાવથી સૂર્યના કિરણો પાછા વાળી શકાય છે.

આમ તો આ વાત કોઈ નવી નથી. વર્ષ ૧૯૯૦માં બ્રિટનના સાયન્ટિસ્ટ જોન લૈથમે આ પ્રોજેક્ટ રજૂ કર્યો હતો. તેણે આ પ્રયોગ કરીને એવી યોજના મૂકી હતી કે, એક હજાર દરિયાઈ જાહાજોના કાફલાને તૈયાર કરીને વિશિષ્ટ મશીનો દ્વારા જુદા જુદા દરિયાઈ વિસ્તારોમાં મીઠાના ખારા કણોનો હવામાં છંટકાવ કરીને સૂર્યના કિરણોને પાછા ધકેલવામાં આવે. જો કે એ સમયે તેમની વાત કોઈએ ગંભીરતાથી લીધી નહોતી. ખર્ચ અને બીજી વ્યવસ્થાનો

પણ સવાલ હતો. હવે અમેરિકાએ એ પ્રયોગને આગળ વધારવાનું નક્કી કર્યું છે. અમેરિકાના આ પ્રોજેક્ટને કેર (CAARE) એટલે કે કોસ્ટલ એટમોસ્ફેરિક એરોસોલ રિસર્ચ એન્ડ એન્ગેજમેન્ટ નામ આપવામાં આવ્યું છે. દુનિયા અત્યારે પૃથ્વીનું તાપમાન એકથી દોઢ ડિગ્રી ઘટાડવા પર કામ કરી રહી છે. અલબત્ત, સૂર્યના કિરણોને પાછા ધકેલવાથી જેવા પ્રયોગોથી તાપમાનમાં કંઈ ફેર પડશે કે કેમ એ વિશે શંકા કુશંકાઓ થઈ રહી છે. એના વિશે પણ નિષ્ણાતોમાં મતમતાંતર છે.

પર્યાવરણ નિષ્ણાતો એવું કહે છે કે, કોઈ એક રીતે તાપમાન કંટ્રોલ નહીં થઈ શકે, એક કરતા વધુ પ્રયોગો થશે તો જ કંઈક ફેર પડશે. તેની સામે બીજી દલીલ એવી છે કે, આવા બધા પાછળ ખોટા ખર્ચ કરવાને બદલે ગરમી વધે નહીં તેવા પગલાંઓ ભરવાની વધુ જરૂર છે. જે રીતે ગ્રીન હાઉસ ગેસ વધી રહ્યા છે એ જોતા સખત પગલાંની આવશ્યકતા છે. યુનાઈટેડ નેશન્સના ૨૦૨૩ના ક્લાઈમેટ રિપોર્ટમાં એવું કહેવાયું હતું કે, ૨૦૨૩નું વર્ષ સૌથી ગરમ વર્ષ હતું. આમ તો દસ વર્ષના ડેટાના આધારે એવું પણ કહેવાયું છે કે, આ દાયકો જ સૌથી વધુ ગરમ રહ્યો છે. યુનાઈટેડ નેશન્સના જનરલ સેક્રેટરી એન્ટોનિયો ગુટેરેસે કહ્યું કે, આપણે બધા વિનાશના આરે આવીને ઊભા છીએ. યુરોપિયન યુનિયનની કોપરનિકસ સર્વિસના આંકડાઓ મુજબ છેલ્લા એક વર્ષમાં વિશ્વના તાપમાનમાં ૧.૫૬ ડિગ્રીનો વધારો થયો છે. છેલ્લા થોડા વર્ષોમાં સૌથી વધુ ગ્લેશિયર ઓગળ્યા છે. હવામાનને કંટ્રોલમાં રાખતા આઈસબર્ગ ઝડપથી પીગળી રહ્યા છે.

રટગર્સ યુનિવર્સિટીના નિષ્ણાતોએ કરેલા એક અભ્યાસ બાદ એવું કહ્યું છે કે, જો આ જ રીતે ગ્લોબલ વોર્મિંગ ચાલતું રહ્યું તો વર્ષ ૨૧૦૦ સુધીમાં સમગ્ર વિશ્વમાં ૧.૨ અબજ લોકોના સ્વાસ્થ્યને ગંભીર અસર થશે. કોઈએ કલ્પના ન કરી હોય એવી નવી નવી બીમારીઓ થવાનો ભય પણ વ્યક્ત કરવામાં આવ્યો છે. દુનિયાના સમૃદ્ધ દેશો સૌથી વધુ કાર્બન ઉત્સર્જન કરે છે. પહેલો નંબર ચીનનો આવે છે. દુનિયામાં કુલ કાર્બન ઉત્સર્જનમાં ચીનનો હિસ્સો ૩૦% વધુ છે. ૧૩.૪% સાથે બીજો નંબર અમેરિકાનો છે. બ્રિટન ત્રીજા નંબર છે જ્યારે આપણા દેશનો નંબર ચોથો આવે છે. મોટા દેશો ગેસ ઉત્સર્જન વધુ કરે છે પણ તેનો ભોગ તો સરવાળે આખી દુનિયા બને છે. પર્યાવરણના નિષ્ણાતો લોકોને પણ એવી સલાહ આપે છે કે સરકારોએ તો જે કરવાનું હશે એ કરશે પણ દરેકે વ્યક્તિગત રીતે પણ પર્યાવરણને બચાવવા માટે જેટલું થઈ શકે એટલું કરવું જોઈએ.

૨૯ મી પુણ્યતિથિએ શ્રદ્ધાંજલિ

સ્વ. દિવાળીબેન બ્યાલચંદ પારેખ

દેહવિલય : તા.૧૬-૫-૧૯૯૫

જીવનમાં સુવાસ, પ્રભુમાં વિશ્વાસ, આંખમાં અમી, દરિયા જેવું દિલ,
મીઠી વાણી, સ્નેહની સરવાણી, સરળ અને મિલનસાર સ્વભાવ
વ્યવહારિક સુજ અને બીજાને ઉપયોગી થવાની ભાવનાવાળા,
સુખને ઇલકાવ્યું નહિ, દુઃખને દેખાડ્યું નહિ, હસતી રાખી ચહેરો,
કાચમી લીધી વિદાય અને મૃત્યુને પણ કર્ચું અમર.

હે પરમ કૃપાળુ પરમાત્મા, સદ્ગતના આત્માને શાશ્વત સુખ આપજો તેવી પ્રાર્થના

પુત્ર તથા પુત્રવધુ : રમણિકલાલ-મંગળાબેન, પ્રાણલાલ-રમીલાબેન, અરવિંદભાઈ-મૃદુલાબેન
ધીરજલાલ-ઉષાબેન, ચંદ્રકાંત-હંસાબેન, જગદીશ-સોનલબેન

દીકરી-જમાઈ : સરોજબેન - રસીકલાલ

પૌત્ર-પૌત્રવધુ : નીલેશ-ભાવના, રાજેશ-જલ્પા, નીરવ-ખ્યાતી, સચિન-રીના,
પરાગ-શ્રદ્ધા, તેજસ-અલ્યા, જીમિત

દોહિત્ર-દોહિત્રવધુ : સંજય-પારુલ, હેમાંશુ-એકતા

દોહિત્રી જમાઈ : સંગીતા-કિરણકુમાર, વિલ્યા-હિતેશકુમાર

દોહિત્ર જમાઈ : તરુણા-મુકેશકુમાર, નીલ્યા-નિકુંજકુમાર, હેતલ-દેવાંગકુમાર
વિશાખા-પલ્લવકુમાર, વૈશાલી-ચિરાગકુમાર, અલ્કા-ચિરાગકુમાર
સપના-વિરલકુમાર, ભાવના-પ્રશાંતકુમાર

૨૦૫, ન્યુ કમલા પાર્ક, બી-૨, ૬૦ ફૂટ રોડ, ભાયંદર (વેસ્ટ) ૪૦૧૧૦૧

Kayami-May

મનમર્કટની બેફામ ફૂદાફૂદ

વીનેશ અંતાણી

એક ભાઈ રોજ સવારે ચાલવા જાય છે. શાંત જગ્યામાં એકલા જ ચાલે. કોઈની સાથે વાત ન કરે. એ કોઈ જાતની ખલેલ વિના ચાલવાનું પસંદ કરે છે. શરૂઆત સરસ થાય. વૃક્ષો અને ઠંડા પવનનો આનંદ માણતા હોય. પછી જાતજાતના વિચારો આવવા શરૂ થઈ જાય. ઓફિસની ખટપટ પ્રમોશનની ચિંતા, ટીકરાને સારી કોલેજમાં એડમિશન, વૃદ્ધ માબાપાની નાદુરસ્ત તબિયત જેવી ઘણી બાબતોના વિચારોના હુમલા થાય. વોક પૂરો થાય પછી એને ખ્યાલ આવે કે એનું ધ્યાન ચાલવામાં હતું જ નહીં. બહારથી કોઈએ ખલેલ પહોંચાડી નહોતી, એણે જાતે જ પોતાને ખલેલ પોહાડી હતી.

સાતમા ધોરણમાં ભણતો હર્ષ વર્ગમાં બેઠો હતો. વિજ્ઞાનના શિક્ષક ખૂબ અઘરો મુદો સમજાવતા હતા. હર્ષ ધ્યાનથી સાંભળતો હતો. અચાનક એનો ક્લાસરૂમ, વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષક-બધું ઝાંખું થઈ અદૃશ્ય થઈ ગયું. એના મનમાં સ્કૂલના એક ગુંડા જેવા છોકરા સાથે મારામારીનાં દૃશ્યોથી પટ્ટી ચાલવા લાગી. ગઈ કાલે રમતગમતના પિરિયડમાં એ છોકરા સાથે હર્ષનો ઝઘડો થયો હતો. વાત મારામારી સુધી પહોંચી હતી. બંને આચાર્યની ઓફિસમાં હાજર કરવામાં આવ્યા. આચાર્ય પેલા મવાલી છોકરાને બધી રીતે ઓળખતા હતા છતાં એમણે એને કશું ન કહ્યું, હર્ષને ધમકાવ્યો અને સખત શબ્દોમાં ચેતવણી આપી. એથી હર્ષને અપમાન લાગ્યું હતું. વિજ્ઞાનના પિરિયડમાં એના વિચારો હર્ષના મન-મગજમાં ચાલ્યા હતા અને એનું ધ્યાન ભણવામાંથી ખસી ગયું હતું.

એક કંપનીની સેલ્સ ટીમની અગત્યની મીટિંગ ચાલતી હતી. એમાં કંપનીની નવી પ્રોડક્ટ માટે એગ્રેસીવ સેલના પ્લાન ઘડવાની મહત્વની ચર્ચા થતી હતી. ટીમના સભ્યો વિવિધ સૂચનો કરતા હતા. તે દરમિયાન સેલના મેનેજરનું ધ્યાન બીજે ખસી ગયું અને પત્ની સાથે થયેલી ઉગ્ર બોલાચાલીના સંવાદો એના મગજમાં સંભળાવા લાગ્યા. પત્ની કશુંક કહે, એની સામે એ પણ એવી જ ઉગ્રતાથી જવાબ આપે, 'સર!' કોઈએ એને બોલાવ્યો. એ ઝબકી ગયો. એક સેલ્સમેન એને કશુંક કહેતો હતો. 'યસ મલ્હોત્રા?' મેનેજર પૂછ્યું મલ્હોત્રા બોલ્યો: 'સર, તમને મારું સૂચન કેવું લાગ્યું?' મેનેજરે કહ્યું 'સોરી મારું ધ્યાન નહોતું. ફરી કહોને.'

આ પ્રકારે કોઈ પણ કામની વચ્ચે, કોઈ પણ સ્થળે અને કોઈ પણ સમયે અસંબંધ વિચારોમાં ખોવાઈ જવું નવી વાત નથી. દરેક જણ સાથે એવું બને છે. અભ્યાસીઓ કહે છે તેમ માણસ એની જાગ્રત અવસ્થાનો અર્ધાંથી વધારે સમય એનું શરીર હોય ત્યાં નથી હોતો, એનું મન બીજે ભટકતું હોય છે. માણસના મનને અમસ્તું મર્કટ કહ્યું નથી. બૌદ્ધ પરંપરામાં એના માટે મન્કી માર્ઈન્ડ શબ્દ

પ્રયોગ છે. અંગ્રેજીમાં માર્ઈન્ડ વોન્ડરિન્ગ. આપણે કોઈ કામમાં વ્યસ્ત હોઈએ કે નવરા બેઠા હોઈએ, આપનું મન વાંદરાની જેમ અહીંથી તહીં ફૂદાફૂદ કરવા લાગે છે. તે સમયે આપણે વર્તમાનમાં હોતા નથી. ઓફિસમાં કામ કરતાં, વાંચતાં, પ્રેમ કરતાં, શોપિંગ કરતાં, કાર-સ્કૂટર ચલાવતાં, પ્રવાસમાં એમ ગમે ત્યાં આપણાં વિચારો આપણી જાણ બહાર બીજી દુનિયામાં પહોંચી જાય છે. દીવાસ્વપ્નો, મનમાં ચાલતા અપ્રસ્તુત સંવાદો, ગમતી-અણગમતી વ્યક્તિઓ, સારા-ખરાબ બનાવો, ચિંતા, મનમાં ભરી રાખેલો અસંતોષ, નિષ્ફળતા, મહત્ત્વકાંક્ષા પૂરી કરવાની યોજનાઓ જેવી અનેક બાબતોના વિચારો વાંદરાની જેમ ધમાલ મચાવી દે છે. ઘણાં લોકોના મગજમાં ઊંઘમાં પણ બેફામ અને અમર્યાદ વિચારોની શ્રૃંખલા ચાલતી રહે છે. આવેડ વચની એક મહિલાની ફરિયાદ છે કે એ રાતે સૂવા જાય તે સાથે કોઈ વિચાર એના મગજમાં ઘૂસી જાય છે અને પછી મોડે સુધી ઊંઘ આવતી નથી.

વિચારોમાં ભટકવાની માનવસહજ પ્રક્રિયાને લીધે આપણે કોઈ ચોક્કસ બાબત પર લાંબો સમય ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી શકતા નથી. એથી લાંબે ગાળે નુકસાન થાય છે. ચિંતાગ્રસ્ત માણસના મન-મગજમાં ચાલતા વિચારો વાસ્તવિકતાને વધારે બિહામણી બનાવે છે. વિચારોને કોઈ સીમા નડતી નથી, શારીરિક અશક્તિની મર્યાદા આડે આવતી નથી. સ્થળ અને સમયનું બંધન લાગુ પડતું નથી. માણસ ક્ષણવારમાં વર્તમાનમાંથી ઊખડી ભૂતકાળ કે ભવિષ્યમાં પહોંચી જાય છે. કેટલાકને એકનો એક વિચાર વારંવાર કરવાની આદત હોય છે. માણસનું મન બહુ રખડું છે. એને કાબૂમાં રાખવું પડે.

જોકે માનવમનના અભ્યાસીઓ બધા પ્રકારના વિચારોની રચનાપાટને ખરાબ માનતા નથી. અલબત્ત, નકારાત્મક વિચારો નુકસાન કરે છે, જ્યારે હકારાત્મક વિચારોની આદત પાડીએ તો આપણામાં સકારાત્મક દૃષ્ટિકોણ વિકસે છે. કેટલાક લોકોનું મન ખરાબ હોય ત્યારે તેઓ એમના જીવનમાં બનેલી પ્રસન્ન ઘટનાઓના વિચાર કરવા લાગે છે અને એમનો મૂડ સારો થઈ જાય છે. સર્જનાત્મક પ્રવૃત્તિમાં સક્રિય લોકોને કોઈ પણ જગ્યાએ, કોઈ પણ પરિસ્થિતિમાં, નવો વિચાર પ્રાપ્ત થાય છે. એક વાર્તાકારે કહ્યું હતું કે એને ઘણી વાર્તાઓ બાથરૂમમાં શોવર લેતાં સૂઝી છે. ભરી ભીડમાં વિચારોમાં ખોવાયેલા અચાનક કવિતાની સુંદર પંક્તિ સ્ફૂરી આવે છે. એક કલાકારે કહ્યું છે: એના મગજમાં બેફામ વિચારો ચાલતા હોય ત્યારે અર્ધજાગ્રત અવસ્થામાં એની ભીતરથી એક અવાજ સંભળાય છે અને એમાંથી નવા સર્જનનો સુંદર વિષય મળી જાય છે. એવા ફાયદા તો છે, છતાં કોઈએ કહ્યું છે તેમ 'તમારે તમારા મનને જ્યાં ત્યાં રખડવા દેવું ન જોઈએ, એકલું બહાર જવા માટે એ હજી બહુ નાનું છે.'

તમે મારા દેવના દીઘેલ છો, તમે મારા માંગી લીઘેલ છો, આવ્યા ત્યારે અમર થઈને રો

- ડો.શરદ ઠાકર

અશોકભાઈ હરખાબાઈ સોલંકી. ભાવનગર જીલ્લા નું એક નાનું ગામ. સાવ ગામડું પણ ન કહેવાય. પિથલપુર તાલુકો. આજથી બાર વર્ષ પહેલાં અશોકની ઉંમર એકવીસ જ વર્ષ હતી ત્યારે એના લગ્ન લેવાયા. રમા નામની યુવતી ઊમંગોનું પાનેતર પહેરીને એના ઘરમાં આવી. સપનાના વાવેતર શરૂ થયા.

કોઈ પણ પતિ-પત્નિનું સૌથી ખૂબસુરત સ્વપ્ન શું હોઈ શકે? ઉત્તર સહેલો છે. એક અથવા બે સુંદર સંતાનો ની મમ્મી-પપ્પા બનવાનું.

અશોક અને રમા પણ આવા જ સપનાની ઝંખના માં દિવસો પસાર કરતા હતા. પણ એમના ઇંતેજારનો સમય ખૂબ લાંબો થઈ ગયો.

લગભગ પાંચ-છ વર્ષ વીતી ગયા. કેટલી બધી સારવાર કરાવી. એ પછી એક દિવસ રમાએ પતિને ખાનગી માં સમાચર આપ્યા, “મને લાગે છે કે આ મહિને હું...”

નાનાં ગામોમાં ભારતીય પરંપરાઓમાં જીવતા પતિ-પત્ની પણ સાવ ઊઘાડી ભાષામાં આવી બધી વાતચીત કરતા નથી હોતા. ‘કુછ દિલને કહા, કુછ દિલને સૂના’ જેવો મામલો હોય છે. જે વાત શબ્દોથી બયાન નથી થઈ શકતી તે સંકેતોમાં વ્યક્ત થઈ જતી હોય છે.

બંનેએ નક્કી કર્યું કે હજુ થોડાંક દિવસો ચડવા દઈએ. એ પછી ડોક્ટર પાસે ચેકઅપ માટે જઈશું. પણ મહિનાની ઉપર માંડ દસેક દિવસ થયા હશે ત્યારે અચાનક એક દિવસ સાંજના સમયે રમા ને પેટમાં અસહ્ય દુઃખાવો ઉપડ્યો. અસહ્ય એટલે એ હદનો કે રમા પથારીમાં પડી પડી તરફડીયા મારે.

અશોકે તરત જ વાહનની વ્યવસ્થા કરી. સ્થાનિક ડોક્ટરે રમા ને એક ઇન્જેક્શન આપ્યું અને એક સલાહ આપી: આમાં અમારુ કામ નથી. પેશન્ટને તાબડતોબ ભાવનગર ભેગાં કરો.

વાહનની સીટ ઉપર ઊછળતી, દર્દના માર્યા ચીસો પાડી રમા ને મારતી ગાડી એ ભાવનગર લઈ જવા માં આવી. ભાવનગરમાં તો ઘણાં બધા હોશિયાર અને અનુભવી ગાયનેકોલોજિસ્ટ્સ મોજુદ છે. એમાંથી એકના નર્સિંગ હોમમાં રમા અને અશોક પહોંચી ગયા.

ડોક્ટરે દર્દી નું ચેકઅપ કરતાં ની સાથે જ કહી દીધું. “મને એક્ટોપિક પ્રેગ્નન્સી ની શંકા પડે છે.”

એટલે શું? અશોકે પુછ્યું.

ગર્ભ એના યોગ્ય સ્થાને એટલે કે ગર્ભાશયમાં હોવાને બદલે બીજી કોઈ જગ્યા પર હોય તેને એક્ટોપિક પ્રેગ્નન્સી કહે છે. તમારી પત્ની ને જમણી બાજુની ફેલોપિયન નળીમાં ગર્ભ અટકી ગયો છે. નળી સાંકડી હોય છે. માટે ગર્ભનો વિકાસ થાય નહીં. જરાક ગર્ભ મોટો થાય કે તરત નળી ફાટી જાય. પેટની અંદર એટલું બધું બ્લીડિંગ થઈ જાય કે દર્દીનો જીવ જોખમમાં આવી પડે.

અશોક ગભરાઈ ગયો, “તો હવે શું થશે? મારી રમા...?”

“ના, તમારી વાઈફને કંઈ નહીં થાય. ચિંતા ન કરો. મેં સોનોગ્રાફી કરીને જોઈ લીધું છે. નળી હજુ ફાટી નથી.”

“ત્યારે હવે આનો ઉપાય શું છે?”

“પહેલાં ના સમયમાં તો પેટ ચીરીને મોટુ ઓપરેશન જ કરવામાં આવતું હતું. જે નળી માં ગર્ભ હોય તે કાઢી નાખવામાં આવતી હતી. પણ હવે લેપ્રોસ્કોપીનો જમાનો આવી ગયો છે. ઓપરેશન તો કરવું પડશે, પણ આખું પેટ ખોલવું નહીં પડે. તમારી વાઈફને બેહોશ કરી ને પેટમાં દૂરબીન દાખલ કરીને નળી ને ‘દોહીને’ પેલો ગર્ભ બહાર કાઢી નાખવામાં આવશે. આનો સૌથી મોટો ફાયદો એ છે કે નળી બચી શકશે. એટલે ભવિષ્યમાં ફરીવાર પ્રેગ્નન્સી રહેવા ની તકો જળવાઈ રહેશે. લો, આ સંમતીપત્રમાં સહિ કરી આપો. ત્યાં સુધી માં હું એને સ્થેટીસ્ટની વ્યવસ્થા કરું છું.”

દસ જ મિનિટમાં એને સ્થેટીસ્ટ આવી પહોંચ્યો. રમા નું ઓપરેશન પતી ગયું. ચોવીસ કલાકમાં તો એને ડિસ્ચાર્જ કરી દેવામાં આવી. પૈસા સારા એવા ગયા, પણ એના કરતાં યે મોટું દુઃખ ભાવિ સંતાન ગયું એ વાતનું થતું હતું. એક કૂમળુ સપનું સાવ કાચું તૂટી ગયું.

જે સપનું તૂટી ગયું એ તો ફરી થી જોડાતું નથી; પણ એક સપનું બીજા સ્વપ્નમાં જન્મી અવશ્ય શકે છે.

બરાબર ચાર વર્ષ પછી રમા એ પતિના કાનમાં આશા નું અમૃત રેડ્યું, મને લાગે છે કે ફરીથી... “દૂધનો દાઝેલો છાશ પણ ફૂંકીને પીવે!” આ વખતે અશોક પ્રેગ્નન્સી ની બાબતમાં એક પણ તક લેવા માટે તૈયાર ન હતો. ભૂતકાળ હજી તાજો હતો. એ પત્ની ને લઈને ફરી એકવાર ભાવનગર પહોંચી ગયો. એ જ ડોક્ટર પાસે જેણે પહેલીવાર રમાની સારવાર કરેલી હતી.

આને સાવ યોગાનું યોગજ કહેવાય. ડોક્ટરે સોનો ગ્રાફી કરી

તો તેઓ પોતે પણ આઘાત પામ્યા. રમા ફરીથી એકટોપિક પ્રેગનન્સી નો શિકાર બની હતી !

ડોક્ટરે અશોકને કહ્યું “હવે હું તમને શું સમજાવું? તમારી પત્ની એ પાંછું એ જ પ્રક્રિયા માંથી પસાર થવું પડશે જે તમે પ્રથમવાર અનુભવી ચૂક્યા છો. એ વખતે જમણી બાજુની ફેલોપિઅન નળી માં ગર્ભ અટકયો હતો; આ વખતે ડાબી બાજુની નળીમાં ફસાયો છે. મારુ માનો તો આ વખતે ડાબી નળી કાપીને બંધ જ...”

ના, સાહેબ! મારે એવું નથી કરાવવું નળી જેવી છે તેવી પણ એને કાપી ને કાઢી નથી નાખવી. કદાચ ભવિષ્યમાં કામમાં આવશે.

ડોક્ટરે પતિ-પત્નિનો આગ્રહ મંજૂર રાખ્યો. પાછા એકવાર એને સ્થેટીસ્ટને બોલાવ્યો. ઓપરેશન થિયેટર તૈયાર કરાવ્યું. લેપ્રોસ્કોપી દ્વારા ડાબી ફેલોપિઅન ટ્યૂબને દબાવીને જેવી રીતે ગાય કે ભેંસના આંચળને દોહી ને દૂધ બહાર કાઢવામાં આવે છે તે જ રીતે નળીમાં રહેલા ગર્ભને કાઢી લીધો.

રજા આપતી વખતે અશોક પૂછ્યું “ડોક્ટર સાહેબ, આ એકટોપિક પ્રેગનન્સી થવાની શક્યતા કેટલી હોય છે?”.. “બહુ જ ઓછી.” તો પછી મારી વાઈફને બબ્બેવાર એવું શાથી થયું?

“મને લાગે છે કે રમા બહેનની બંને નળીઓમાં ઇન્ફેક્શનની અસર હોવી જોઈએ. કોઈ પણ કારણથી એમની નળીનો અંદરનો રસ્તો ગર્ભના પસાર થવા માટે સાંકડો થઈ ગયો હશે. માટે જ ગર્ભ વયમાં અટકી જાય છે. આ વાતને વૈજ્ઞાનિક રીતે બે-ચાર કારણો થી સમજાવી શકાય તેમ છે, પણ એનું આખરી પરિણામ એક જ રહેશે.”

“શું?”

“એકટો પિકપ્રેગનન્સી”

“મતલબ કે રમાને ભવિષ્યમાં જેટલી વાર ગર્ભ રહેશે એ બધી જ વાર નળીમાં જ...?”

“હા.” ડોક્ટરે નિરાશાનજનક ઉત્તર આપ્યો. પછી આ ઉત્તરમાં વધારે કાળાશ ઊમેરી દીધી, “ભવિષ્યમાં કદાચ ક્યારેય પ્રેગનન્સી ન રહે તેવું પણ બને. કારણ કે બંને નળીઓ આ પ્રોસિજરના કારણે પહેલા કરતા વધારે ખરાબ બની ગઈ હોઈ શકે છે.”

“ઓહ! તો પછી તમારી શું સલાહ છે?”

“મારી સલાહ જો તમારે માનવી હોય તો એક જ છે; ત્રીજી વાર તમારી પત્ની ને પ્રેગનન્સી ન રહે તે વાતનું ધ્યાન રાખજો. બાળક વગર ન રહી શકાય તો ક્યાંકથી દત્તક લઈ લેજો. પણ તમારી પત્ની નાં પ્રાણ નીકળી જાય તેવું જોખમ ના ખેડશો. મારી સલાહ તમને કડવી લાગશે, પણ એ જ સાચી સલાહ છે.”

આવું કહેતી વખતે ડોક્ટરે એવું પણ કહ્યું કે ભવિષ્યમાં

આઈ.વી.એફ. પદ્ધતિ દ્વારા રમા બહેન ગર્ભધારણ કરી શકે છે. પણ અશોકભાઈ ગ્રામીણ વિસ્તારની શાળામાં શિક્ષક તરીકે નોકરી કરતા હોવાથી દોઢ-પોણા બે લાખ રૂપિયા એક જ મહિના માં ખર્ચવા એ એમની પહોંચની બહારની વાત હતી.

સમય પસાર થતો ગયો. ત્રણ વર્ષ નીકળી ગયા. અશોકભાઈ મને કાયરેય રૂબરૂમાં મળ્યા નથી. પણ તેઓ મારી કોલમ ‘ડો.ની ડાયરી’ ના નિયમિત વાંચક રહ્યા છે. સતત મારા લેખો વાંચ્યા પછી તેમણે ફોન પર કબુલ કર્યું, “સર, આવી હતાશાજનક પરિસ્થિતિ વચ્ચે પણ જો હું પરમ શક્તિ પર વિશ્વાસ રાખી ને ટકી શક્યો હોઉં તો એનું એક માત્ર કારણ તમારા હકારાત્મક વિચારો છે. જીવનમાં ગમે તેટલા દુઃખો આવે પણ માનવીએ તેનો હસતા મુખે સ્વીકાર કરવો જોઈએ એ વાત હું તમારી પાસેથી શિખ્યો.”

દુઃખોની ધારાવાહિક શ્રેણી હજી ખતમ થઈ ન હતી. ઇ.સ.૨૦૧૧ માં રમાબહેનને ત્રીજી વાર ગર્ભ રહ્યો. કોઈ પણ સારવાર વગર રહી ગયો. આ વખતે એકટોપિકને બદલે નોર્મલ પ્રેગનન્સી જ હતી. પણ સાતમો મહિનો ચાલતો હતો ત્યારે પ્રિ-મેચ્યોર ડિલિવરી થઈ ગઈ. આઠસો ગ્રામ વજનની બાળકી જન્મી જે સંપૂર્ણ નીઓનેટલ સારવાર આપવા છતાં પણ જીવી ન શકી.

હવે બધા સ્વજનો એ હિંમત અને ધીરજ ગુમાવી દીધી હતી. કોઈ બાળક દત્તક દેવાની સલાહ આપતું હતું. તો કોઈ આઈ.વી.એફ. ટ્રીટમેન્ટની સલાહ આપતું હતું. પણ અશોકભાઈ ઇશ્વર પરની શ્રદ્ધા ના તરાપા પર બેસીને જિંદગીનો સાગર પાર કરવા મથી રહ્યા હતા.

છેવટે સમંદર હાર્યો અને તરાપો જીતી ગયો. ૨૦૧૪માં ચોથી વાર રમા બહેન પ્રેગનન્ટ બન્યા. નો એકટોપિક પ્રેગનન્સી, નો પ્રીમેચ્યોર ડિલિવરી. હમણાં ગયા સપ્ટેમ્બરમાં જ રમા બહેને પૂરા મહિને પૂર્ણામા ના ચાંદ જેવી દીકરી ને જન્મ આપ્યો. એ પણ નોર્મલ ડિલિવરી દ્વારા.

દીકરી જીવી ગઈ છે એ વાતની શ્રદ્ધા બેસી ગયા પછી અશોકભાઈએ મારો ફોન નંબર લગાડ્યો: “સાહેબ, હું ભાવનગર જિલ્લાના એક નાનકડા ગામમાંથી બોલું છું. ખાસ તમારો આભાર માનવા જ ફોન...”

ફોન મૂક્યા પછી હું વિચારતો રહ્યો. આપણા દ્વારા લખાયેલા શબ્દોની અસર ક્યાં ક્યાં પહોંચતી હશે એ વાતનો અંદાજ લેખકોને લખતી વેળા એ ક્યારેય હોય છે ખરો? આ વાત નકારાત્મક લખાણને પણ એટલી જ લાગુ પડે છે. અશોકભાઈના ફોન પરથી મને લાગ્યું કે મારી જવાબદારી વધઈ ગઈ છે. મારી જાત પ્રત્યેની સભાનતા પણ વધી ગઈ અને ઇશ્વર ઉપરની શ્રદ્ધા પણ.

(શિર્ષક પંક્તિ : ઝવેરચંદ મેઘાણી)

સંસ્થા સમાચાર

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ - મુંબઈ

સમાજને ભેટ

- ૨૫૦/- શ્રી ગીતાબેન ચંદુલાલ દોશી તરફથી નરેન્દ્રભાઈ ચંદુલાલ દોશીના આત્મશ્રેયાર્થે
- ૧૦૦૦/- શ્રી સમીરભાઈ નાગરદાસ ઓઘવાની તરફથી ચિ.જીલ ના લગ્ન પ્રસંગે મુખપત્રને ભેટ
- મુખપત્રને ભેટ
- ૨૫૦/- શ્રી ગીતાબેન ચંદુલાલ દોશી તરફથી નરેન્દ્રભાઈ ચંદુલાલ દોશીના આત્મશ્રેયાર્થે

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળ

અનાજ વિતરણ તિથી માસિક યોજના ખાતે

- ૧૦૦૦૦/- શારદાબેન મણીલાલ ધોળકીયા તરફથી સ્વ. મણીલાલ દુર્લભજી ધોળકીયાની પુણ્યતીથી નિમિત્તે (કોર્પસ) ખાતે

શ્રી તારાચંદ ધનજી મહેતા તબીબી સહાય ખાતે

- ૧૦૦૦/- શ્રી સમીરભાઈ નાગરદાસ ઓઘવાની તરફથી ચિ.જીલ ના લગ્ન પ્રસંગે ભેટ
- ૫૦૦૦૦/- શ્રી નવિનભાઈ રમણીકલાલ દોશી તરફથી કાયમી (કોર્પસ) ખાતે

શ્રીમતી કુંચનબેન અમીચંદભાઈ જીવનભાઈ વોરા

- ક્રિટિકલ તબીબી રાહત (કેન્સર, ક્રીડની ડાયાલીસીસ ફંડ યોજના)
- ૧૦૦૦/- શ્રી ધીરજલાલ મણીલાલ મહેતા તરફથી તેમના જન્મદિવસ નિમિત્તે ભેટ
- ૫૦૦૦૦/- શ્રી નવિનભાઈ રમણીકલાલ દોશી તરફથી કાયમી (કોર્પસ) ખાતે

જાણવા જેવું

- આપણે છેલ્લા લોકો છીએ જે મોટા ભાગે પોતાના નાના વાળમાં કોપરાનું તેલ લગાવીને સ્કૂલ અને લગ્નોમાં જતા હતા.
- આપણે એ છેલ્લી પેઢીના લોકો છીએ જેમણે શાહીવાળા ખડિયા કે પેનથી ચોપડી, નોટ, કપડાં અને હાથપગ કાળા-વાદળી કર્યા છે. આપણે સ્વેટ પર સ્વેટ પેનથી લખ્યું છે અને તે સ્વેટ પાણીથી ધોઈ પણ છે. અને તે સ્વેટ પેન ખાધી પણ છે.
- આપણે એ છેલ્લા લોકો છીએ જેમણે ટીચરનો મા-ર ખાધો છે અને ઘરમાં તેમની ફરિયાદ કરવા પર પાછો મા-ર ખાધો છે.
- આપણે એ છેલ્લા લોકો છીએ જે શેરીના વડીલ લોકોને દૂરથી જોઈને નાકા પરથી ભાગીને ઘરે આવી જતા હતા. અને સમાજના મોટા વડીલ અને ઘરડા લોકોને ઈજાત છેલ્લી હદ સુધી કરતા હતા.

અને છેલ્લે

માણસો પોતાની ભુલોના હિમાયતી અને બીજાની ભુલોના ન્યાયાધીશ બને છે ત્યારે નિર્ણયોના બદલે મતભેદો વધે છે.

અવસાન નોંધ :

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન મરણ

- મૂળ સરદારગઢ નિવાસી હાલ પોરબંદર અભેચંદ ભાણજી પારેખ વાળા નરેન્દ્ર મનસુખલાલ પારેખ (ઉ.વ.૮૪) તા.૦૮-૦૧-૨૦૨૪ ને સાંજે ૫:૧૫ કલાકે અરિહંતશરણ પામેલ છે.
- માણાવદર નિવાસી હાલ બોરીબલી સ્વ.કલાવંતીબેન ચંદુલાલ દોશીના સુપુત્ર નરેન્દ્રભાઈ (ઉ.વ.૭૦) તા.૧૫-૦૪.૨૦૨૪ના અરિહંત શરણ પામેલ છે. તે ગીતાબેન ના પતિ, લેરિયા નિવાસી સ્વ.ભાનુબેન રતિલાલ શેઠ ના જમાઈ, નેહા પ્રતિક શાહ અને કિંજલ મિલિન કોરડીયા ના પિતાશ્રી, જીતુભાઈ, હર્ષદભાઈ, પ્રફુલાબેન દલસુખરાઈ શાહ, ભાવનાબેન કમલેશભાઈ શાહ, રેખાબેન રાજેશકુમાર મહેતાના ભાઈ અને વ્રીહાના નાના.
- કોલકી નિવાસી હાલ કાંદિવલી સ્વ.ધનલક્ષ્મીબેન ભોગીલાલ ત્રીભોવનદાસ શાહના સુપુત્ર શ્રી રાજેન્દ્ર ભોગીલાલ શાહ ઉ.વ.૬૫ તે હિતાબેન ના પતિ, ચિરાગભાઈ તથા યશ્વીબેનના પિતા, હીરના સસરા, સ્વર્ગીય સૌભાગ્યચંદ કેશવજી સોલાણી ના જમાઈ તથા નલીનીબેન જયેશભાઈ પ્રજ્ઞાબેન પ્રતિમાબેનના ભાઈ તા.૧૮/૦૪/૨૦૨૪ શુક્રવાર ના રોજ અરિહંત શરણ પામેલ છે.
- ઉપલેટા નિવાસી સ્વ.રતીલાલ ધનજી વોરાના પુત્ર ધીરુભાઈ તે હીરાબેનના પતિ, રાજેશ, જસ્મીના, બીના, રીન્કુના પિતાશ્રી તથા લાભકુંવરબેન, કાંતાબેન, ચંદનબેન, કલાબેન, સ્વ.સુધાબેન, ધનલતાબેન, પુનમચંદભાઈના ભાઈ તથા રૂપાબેનના સસરા સ્વ.માણેકલાલ ભાણજી ફોફરીયા - પોરબંદરના જમાઈ તા.૨૦-૪-૨૦૨૪ શનિવારના રોજ અરિહંતશરણ પામેલ છે.
- સરદાર ગઢ નિવાસી દિવાળીબેન ન્યાલચંદ પારેખ ના સુપુત્ર રમણીકલાલ ન્યાલચંદ પારેખ ઉમર વર્ષ-૮૦, જે મંગળાબેનના પતિ, તરૂબેન મુકેશ કેસરીયાના પિતાશ્રી, સ્વ. પ્રાણલાલભાઈ, સ્વ.અરવિંદભાઈ, ધીરજલાલભાઈ, સરોજબેન રસીકલાલ સંઘવી, ચંદ્રકાંતભાઈ સ્વ. જગદીશભાઈ ના મોટાભાઈ, સ્વ. હેમંતભાઈ ધ્રુવ, હરસુખભાઈ ધ્રુવ, સ્વ.ચીમનભાઈ ધ્રુવ તથા સુરેશભાઈ ધ્રુવના બનેલી તા.૧૨-૦૫-૨૦૨૪ ના અરિહંતશરણ પામેલ છે.
- ખજુરી ગુંદાળા નિવાસી હાલ રાજકોટ સ્વ.ડૉ મગનલાલ જાદવજી રામાણીના ધર્મ પત્ની મંજુલાબેન ઉમર વર્ષ-૮૮, તે શૈલેષભાઈ, તેજસભાઈ, મીનાબેન ભરતકુમાર મહેતા (પુના), તથા શીતલબેન વસા ના માતૃશ્રી, બીનાબેન તથા રૂપાબેનના સાસુ, પીયર પક્ષે જુનાગઢ નિવાસી સ્વ. રતીલાલ ગુબાલચંદ દોશીના પુત્રી તે સ્વ.પ્રવીણભાઈ, રોહિતભાઈ, બીપીનભાઈ, જયેશભાઈ, મનુબેન તેમજ રાધાબેન ના બહેન તા.૧૦-૦૫-૨૦૨૪ ના અરિહંતશરણ પામેલ છે.
- સુધારો એપ્રીલ મહિનામાં અંકમાં કમલભાઈની અરિહંતશરણની તા.૨૨-૨-૨૦૨૪ વાંચવી.

સોરઠ વિસા શ્રીમાળી જૈન સમાજ ટ્રસ્ટ

તારાચંદ ધનજીભાઈ મહેતા કાર્યાલય

બ્લોક નં.૭, ૨જે માળે, દેવકરણ મેન્સન, વીહુલદાસ રોડ, મુંબઈ - ૪૦૦૦૦૨.

(Registered Under the Bombay Public Trust Act.1950 - E - 008474(Mum))

CSR Reg. No. - CSR 00055317 - PAN No. AAATS2942P - 80G Reg. No. AAATS2942P2021401

આરોગ્ય આર્થિક સહાય યોજના

- ❖ શ્રી સોરઠ વિસા શ્રીમાળી જૈન સમાજ મુંબઈની સ્થાપના ૩-૧૦-૧૯૭૦ના રોજ થઈ હતી અને આજે ૩-૧૦-૨૦૨૩ના રોજ ૫૪માં વર્ષમાં પ્રવેશી રહ્યો છે.
- ❖ ૫૪માં વર્ષની સ્થાપનાની ઉજવણીના ભાગરૂપે સમાજ તેના સભ્યો માટે આરોગ્ય આર્થિક સહાય યોજના લાવી રહ્યું છે જેની વિગત નીચે મુજબ છે.

Bank Details : Sorath Visa Shrimali Jain Samaj Trust

Union Bank of India, Princess Street, Mumbai - 400002. S/B A/c No. 319102010054364 IFSC : UBIN0531910

NO CASH WILL BE ACCEPTED

ઉદ્દેશ : હોસ્પિટલના થતા અધિક ખર્ચમાં સહત આપવાનો મુખ્ય હેતુ. સ્વપ્નદ્રષ્ટા એવા આપણા સમાજના પ્રમુખશ્રી તથા ટ્રસ્ટના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી શ્રી કિરીટભાઈ મહેતા તથા કમિટીના સભ્યો અને ટ્રસ્ટીગણ આ યોજનામાં દાતાઓ તથા સભ્યોના અપ્રતિમ સહકારની અપેક્ષા રાખે છે.

પેમેન્ટ ફેસિલીટી :

ખાસનોંધ - પ્લેટિનમ, ડાયમંડ અને ગોલ્ડ દાતાઓ દાનની રકમ બે ભાગમાં આપીને (૮૦%) નો લાભ લઈ શકશે.

આ યોજનામાં નીચે મુજબના દાતાઓ રહેશે.

૧. પ્લેટિનમ દાતાઓ

(મુખપત્રમાં દર વર્ષે પરિવારનો રંગીન ફોટો ફૂલ પેજ છાપવામાં આવશે) ૨૦૫૦ સુધી ડોનરના નામે સ્કીમનું નામ આપવામાં આવશે.

૫૪,૦૦,૦૦૦/-

૨. ડાયમંડ દાતાઓ

(મુખપત્રમાં દર વર્ષે બે મોટા રંગીન ફોટા છાપવામાં આવશે)

૫,૪૦,૦૦૦/-

૩. ગોલ્ડ દાતાઓ

(મુખપત્રમાં દર વર્ષે એક પાસપોર્ટ સાઈઝનો રંગીન ફોટો છાપવામાં આવશે)

૫૪,૦૦૦/-

૪. સિલ્વર દાતાઓ

(મુખપત્રમાં એક વર્ષ એક પાસપોર્ટ સાઈઝનો રંગીન ફોટો છાપવામાં આવશે)

૫,૪૦૦/-

વધુ માહિતી માટે સંપર્ક કરી શકો છો:

Fund Raising Committee

- (૧) કીરીટભાઈ પી. મહેતા (૪) પંકજભાઈ કે. વોરા
- (૨) ભરતભાઈ એન. મહેતા (૫) આશિષભાઈ વી. મહેતા
- (૩) પ્રેમલભાઈ એલ. મહેતા (૬) પરીમલભાઈ એમ. ભીમાણી

Executive Committee

- (૧) કીરીટભાઈ પી. મહેતા (૪) કીશોરભાઈ એલ. રામાણી
- (૨) ધીરેનભાઈ કી. વસા (૫) જયેશભાઈ સી. વસા
- (૩) યોગેશભાઈ વી. વોરા (૬) પી.સી.વોરા

ભાવભરી શ્રદ્ધાંજલિ...

જન્મ
તા. ૦૫-૧૧-૧૯૩૫

અદિહંતશરણ
તા. ૧૦-૦૫-૨૦૨૪

સ્વ. મંજુલાબેન મગનલાલ રામાણી

રાજકોટ નિવાસી સ્વ. ડો. એમ.જે. રામાણીના ધર્મયત્ની
આદરણીય મંજુલાબેન રામાણી ઉ.વ. ૮૯
તા. ૧૦-૦૫-૨૦૨૪ના રોજ અદિહંતશરણ યામેલ છે.

તેઓ ખૂબ પ્રેમાળ, મિલનસાર, અનુભવી, વ્યવહાર કુશળ અને બીજાને ઉપયોગી થવાની ભાવના ધરાવતા હતા. કુટુંબ વાત્સલ્ય અને સગા સંબંધીઓનું હિત તેમના માટે સર્વોપરી હતું. તેમની સૂઝ, ડહાપણ અને સમયને સાચીરીતે ઓળખવાની કૂનેહ અને દક્ષતાના કારણે તેમણે સૌ સ્વજનોને પ્રેમ અને સ્નેહના તાંતણે બાંધી રાખ્યા હતા. અમારા મામાશ્રી ડૉ. રામાણી અને મામીશ્રી મંજુલાબેન અમારા માટે પથદર્શક અને પ્રેરણાનો શ્રોત હતા.

પ્રભુ તેમના દિવ્ય આત્માને પરમ શાંતિ આપે
એવી પ્રાર્થના અને તેમને માનભરી શ્રદ્ધાંજલિ

ઓતમચંદ ઓઘવજી પુનાતર પરિવાર

મહેન્દ્રભાઈ પુનાતર • હસમુખભાઈ પુનાતર
બિપીનભાઈ પુનાતર • રાજેન્દ્રભાઈ પુનાતર
જ્યોત્સનાબેન ચંપકલાલ દોશી • વસંતભાઈ એસ. મહેતા
રાજેન્દ્રભાઈ એસ. પુનાતર